

BERXWEDAN

BERXWEDAN JÎYANE

Sayı 7 / Şubat 1985 / 1.50.-DM

İdamlar, Sömürgecilerin Yokolmasını Biraz Daha Yakınlaştıracaktır!

15 Ağustos eylemleri ile Ulusal Direniş Mücadelemizin gelişimini engelleyemeyeceğini bir kez daha gören faşist sömürgeci Türk devleti; görülmekte olan siyasal davaları sonuçlandırmaya ve idam cezaları yağdırmaya hız verdi.

Halkımızın öncü gücü şahsında halk varlığımıza kasteden ve gerçekte buna savaş açmış olan faşist sömürgeci Türk devleti, daha 13 Nisan 1981 tarihinde açmış olduğu ilk mahkemede siyasal yenilgisini farkedebilmiştir. Yenilgiyi farketmenin verdiği hırçınlık ve barbarlıkla, başta zindanlardaki savaş esirlerine yönelik olmak üzere halkımıza yönelik operasyon, toplu tutuklama ve katletme yöntemlerini yoğunlaştırmıştır.

Savaş kurallarına dahi sığmayan bu

yöntemleri ile faşist sömürgeci Türk devleti zindanlarda, bir "suçlu"yu "yargılamak" değil, bir halk gerçekliğini "yargılamak" istediğini açıkça ortaya koymuştur. Kendi çizdiği faşist yasaları dahi çiğneyerek yüzlerce yıl önce halkımıza vermek istediği idam cezasını, tek tek savaş esirlerinin şahsında infaz etmeye çalışmaktadır.

Gerçekten Hitler'in toplama kamp- larını ve Vietnam'ın Saygon zindanlarını geride bırakan faşist zindanlarda, hiçbir zaman sömürgeci devletin arzuladığı başarı sağlanamadığı gibi, sergilenen devrimci direniş ve gösterilen kahramanlık örnekleri ile, Kürdistan Ulusal Direniş Mücadelesi yükseltilecek, zindanlar, sö-

Devamı 17. sayfada

PKK BİRECİK GRUBU

DAVASINDA 6 DEVRİMCİNİN

İDAM CEZASI ONAYLANDI

Diyarbakır'da görülmekte olan PKK Birecik davasında Musa Aslan, Kemal Toksöz, Mustafa Çepik, Hasan Çepik, Salih Sezgi ve Ahmet Öğretmen adlı 6 PKK militanına verilen idam cezası faşist yargıtay tarafından da onaylandı.

16 Ocak 1985 tarihinde yargıtayca idamları onaylanan 6 devrimciye, 1983 Nisan'ın da faşist mahkemece idamları istenmiş ve bunun onaylanması için karar yargıtaya gönderilmişti. Ancak kanıt yetersizliğinden dolayı yargıtay devrimcilere verilmek istenen idam cezasını onaylamamıştı. ★

"Teröristlerin Rehabilitasyonu" Çabalarıyla Dayatılan İhanet ve Komplo Bozguna Uğratılacaktır!

Halkların mücadele tarihinde direnişle teslimiyetin kıyasıya dövüştüğü alanlardan birisi ve en canalcısı da cezaevleridir. Devrimci mücadelenin her alanında olduğu gibi, bu alanda da yüce direnişler yükseltmek, onlara önderlik etmek, büyük önem taşır. Devrimin ve devrimciliğin mihenk taşının, candamarının da burada yattığını belirtmek, hiç kuşkusuz ki bir abartma olmayacaktır. Bu nedenledir ki, gerici güçler de bu alanı bir deney laboratuvarı olarak ele alırlar. Devrimin önderlerini ve savaşçılarını, teslimiyet ve ihanete zorlama yöntemlerinin sınamadan geçirilmesinde esas olarak bu alan, ele alınır ve orada sağlanan başarıya orantılı bir biçimde dışarıya taşırılır. Gericilik saldırı ve vahşetini en amansız bir dozajda bu savunmasız insanların üzerinde uygulayabileceği açıktır. Cezaevi tutsaklarına karşı uygulamalarında zoru temel alarak; gözdağı verme ve onunla birlikte çeşitli caydırma yöntemleri kullanarak, hatta bazen de "yumuşak" davranılarak devrimciler özellikle de önderler, teslim alınmaya çalışılır. Devrimin en canalcı anlarında cezaevlerine doldurduklarını, kendi yasal süzgecinden geçirerek ve kendince cezalar yağdırarak etkisizleştirmeye çalışırken; bunu adım adım dışarıya da taşıyarak, kimini katlederek, kimini de sindirip teslim almaya çalışarak etkisizleştirmeye çalışır.

Bu gerici sınıflar açısından genel bir yöntem olmakla birlikte; Türk sömürgeciliği tarafından da tarihi boyunca en amansızca uygulanmıştır. Onun tarihsel oluşumunun bir gereği olarak; onda çok daha barbarca ve kuralsızca kendini göstermiştir.

Devamı 16. sayfada

SONUÇLANAN PKK ERZURUM DAVASINDA DURSUN ALİ KÜÇÜK'E TEKRAR İDAM CEZASI VERİLDİ

1977 yılında Ağrı'da bir faşistin öldürülmesi olayında bulunduğu iddiasıyla tutuklanıp yoğun işkencelere tabi tutulan Dursun Ali Küçük hakkında, 1982'nin Aralık ayında idam cezası istenmiş, ancak kanıt yetersizliğinden dolayı dava faşist yargıtayca bozulmak zorunda kalmıştı. Ağrı, Samsun, Niğde ve Burdur'da görülen dava sıkıyönetimin ilanından sonra Erzurum askeri mahkemesin de devam ettirilmişti.

Devamı 17. sayfada

KUKM'nde Aydınların Yeri ve Rolü	4
Onlar Tarihte Görülmemiş İrade, Onlar Her Biri Bir Parça Vatandı!	5
"Yumuşak İniş" in Misyonerlik Seferleri ve Bruno Kraisky'nin Ortadoğu "Barış" Planı	18
Teslimiyet ve Direniş	20

NEWROZ GECELERİNE KATIL!

Newroz gecelerinde Kürdistan'da yükselen çağdaş isyan ateşini direniş sloganlarıyla selamlayalım ve provakasyonu, tasfiyeciliği, küçük-burjuva teslimiyetçiliğini güçlü militanca katılımımızla bir kez daha mahkum edelim!

Gecelerin yer, tarih ve programı 2. sayfadadır.

ARNHEIM

17.3.1985

FRANKFURT

23.3.1985

Saat 17⁰⁰Bürgerhaus Nordweststadt
6000 Frankfurt

NÜRNBERG

24.3.1985

Evangelische Studenten Gemeinde Saal
Alt Stadtmitte
Nürnberg

BIELEFELD

30.3.1985

Saat 15⁰⁰Aula in der Kuhloschule
Bielefeld

KÖLN

31.3.1985

Saat 14⁰⁰Stadthalle-Mülheim
5 Köln 80

İSVİÇRE

6.4.1985

Saat 16⁰⁰BASEL Restaurant Sans 5 ouci
Basler Str. 355
4123 Allschwill Basel İsviçre

HANNOVER

23.2.1985

Saat 16⁰⁰

Stadthalle

STUTTGART

9.3.1985

Saat 15⁰⁰Gustav-Sigle Haus
Leonhods Platz 28
7 Stuttgart 1

FRANSA / PARİS

13.4.1985

Saat 16⁰⁰Maison De la Mutualite
24 Rue Saint-Victor
Metro Maubert-Mutualite
75005 Paris-Fransa

BERLIN

24.2.1985

Saat 15⁰⁰Herman str. 217-219
U-Bahn Bodin Str.

MANNHEIM

10.3.1985

Saat 14⁰⁰Köferaller Kultur Haus
Gorten Str. 9
65 Mannheim

DEN HAAG

20.4.1985

Amicitia Bu Westeinde 15 25/2
GS-Den Haag Hollanda

HAMBURG

3.3.1985

Saat 14⁰⁰Hamburg Audi-Max Räume
Von Melle Park 8
2000-Hamburg 36

DUISBURG

16.3.1985

Saat 16⁰⁰Universität-GMS Audi Max-Raum
Rothar Str. 65
41 Duisburg 1

İSVEÇ

27.4.1985

Asö Gymnasium Blekinge gaton
55 Aulan TS kanstull
Stockholm/İsveç

SONUÇLANAN DİYARBAKIR KAWA DAVASINDA 3 İDAM, BİR ÖMÜR BOYU HAPİS CEZASI VERİLDİ

1981 yılından bu yana görülmekte olan 329 kişilik KAWA davası sonuçlandı. Diyarbakır 7. kolordu ve Sıkıyönetim komutanlığınca yapılan açıklamaya göre sonuçlanan davada üç devrimciye idam, bir devrimciye de

ömür boyu hapis cezası verildi. İdamla yargılanan devrimcilerin isimleri şöyle: Yaşar Ceri, Hanifi Yıldız, Cemal Miraz. Ömür boyu hapis cezasına çarptırılan devrimcinin ismi ise Necmettin Uç'tur.

TDY ANKARA DAVASINDA 5 DEVRİMCİ İÇİN İDAM İSTENİYOR!

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı bir numaralı faşist askeri mahkemede görülmekte olan TDY (Türkiye Devriminin Yolu) davasında 5 devrimci idam

istemiyle "yargılanıyor." İdamı istenen devrimcilerin isimleri şunlardır: Sema Yiğit, Zafer Koç, Tahsin Aydoğdu, Bülent Özel, Pehlil Karahan.

HAYDAR YILMAZ, GÜRSEL BASTAŞ VE BURHANETTİN DOĞAN HAKKINDAKİ İDAM KARARI YENİDEN MECLİSTE

THKP-C (Acilciler) davasında "yargılanan" ve haklarında idam kararı verilen Haydar Yılmaz, Gürsel Baştaş ve Burhanettin Doğan'ın davaları yeniden görüşülmek üzere, 2. kez meclise getirildi. Daha önce meclise gelen ve değerlendirilmek üzere başbakanlığa alınan dava geçtiğimiz ay içinde yeniden görüşülmek üzere meclise sunuldu. 53'ü politik 65 idam kararının bulunduğu mecliste, görüşmelerde politik tutukluların davalarına öncelik verileceği belirtiliyor.

Hakkındaki karar mecliste görüşü-

lecek olan Haydar Yılmaz, 12 Eylül'den sonra cezaevlerinde ilk direniş olan 81 Mamak direnişine öncülük edenlerdendir. Bu nedenle hakkındaki kesinleşmiş karar bulunmasına karşın yeniden yeniden işkenceye alınmış ve hükümlülerle birlikte geliştirilen tüm direniş eylemlerinde yer almaktan alakoramamıştır.

Mecliste kararın görüşme sırası beklediği şu aşamada ağır hasta durumda olan Haydar Yılmaz'ın hastahaneye, doktora gitmesine de izim verilmemektedir.

ARTVİN HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ DAVASI SONUÇLANDI

4 İdam, 2 Ömür boyu hapis
cezası verildi

Erzurum 2 Nolu Askeri Mahkemesince görülmekte olan 17 kişilik Halkın Devrimci Öncüleri davası sonuçlandı. Sonuçlanan devada 4 devrimciye idam, 2 devrimciye de ömür boyu hapis cezası verildi.

İdam cezası verilen devrimcilerin isimleri, Süreyya Aydın, Tahir Dede, Orhan Aksoy ve Cengiz Balkan. Ömür boyu hapis cezası ise; Nurettin Aydın ve Yusuf Pehlivan adlı devrimcilere verilmiştir.

OKUYUCUYA;

Bilindiği üzere Berxwedan, daha önce de yayınlanmaktaydı. Ancak KUKM'nin vardığı aşamada içerik ve kapsam olarak yeterince cevap vermemekteydi. O nedenle yapılan değişikliklerle Berxwedan yeniden yayın hayatına girdi. Kürtçe yayınlanan 5. sayının devamı olarak 6. sayı (geçen sayı) olarak verilmesi gerekirken teknik bir hata sonucu 1. sayı olarak verildi.

Ayrıca beyaz zemin üzerinde yazılması gereken Berxwedan ve amblem, matbaa hatası sonucunda siyah zemin üzerinde basılmıştır.

Teslimiyet ve Direniş . . .

Baştarafı 20. sayfada

şısında gerilemeden canını verenler, şimdi Kürt halkının içinde onurlu yerlerini bularak yaşıyorlar. Bir Necmettin Büyükkaya'yı fizik olarak ortadan kaldırmak olanaklı ama, O'nu yok etmek olanaklı değildir. Bu yürekli yiğit Kürt devrimcisi, tüm yaşamını halkına adanmış ve kendisine layık bir biçimde can vermiştir. Şimdi on'ların taşıdığı direniş bayrağı yerde değil. Başka ellerde yükseklerde tutuluyor. Yine Kürt kökenli olmadığı halde davasını, öldüğü güne kadar yiğitçe savunan bir Kemal Pir'i, Kürt halkı unutmaz mı? Bilinçli ve yürekli devrimcilerin varlığı direnişin onuru ve coşkusudur. Şimdi direniş yine sürüyor, ihanet, yığıtlik yine yarıyor. Dar geçitte saflar belirginleşiyor, kimin ne olduğu açıkça ortaya çıkıyor. Bilineni bilinmeyenle ile, isimlisi isimsizlikle direnişçiler, Kürt halkının yüz akıdır. Onları tek tek ele almak, onların onurlu savaşı-

mından tek tek bahsetmek binlerce sayfalık yer tutar. Onun için birer örnek oluşturması açısından ancak bir kaçından bahsetmekle yetinilir. Bu gün faşist zulme karşı direnen binlerce saygın devrimcinin varlığı sevincimiz, gururumuzdur. Bunlardan birinden daha bahs açarak yazıyı noktalayalım.

Mehdi Zana, yıllarını devrimci harekete vermiş ve direnişiyle kendisini kanıtlamış yiğit bir devrimcidir. Şimdi O, Diyarbakır zindanlarında ve çok güç koşullarda yaşamını onurlu bir biçimde sürdürüyor. Bir emekçi ailenin çocuğu ve kendisi de daha küçük yaşlarda ekmeğini kendi emeğiyle kazanan yoksul bir insan olarak yeterli "resmi" bir eğitim görme olanağı bulamadı. Ama kısa zamanda ezginin, sömürünün temel kaynağını kavramakta gecikmedi ve halkının savaşımına katıldı. Koşullar Onu, Diyarbakır belediye başkanlığına kadar getirdi. Sömürgeci kışağ ve Diyarbakır gibi bir ilin dev sorunları Ona arzuladığı bir çalışma olanağı vermedi. Ama yine de birşeyler yapabilmenin isteği ile çırpınıp durdu. Bir çocuk yüreği kadar saf ve temiz olan yüreği, aydın gelecekleri içine sığdıracak kadar

büyük ve halkını saran özgürlük ateşi kadar sıcaktı. Özellikle kitleyle bağ kurmakta usta ve onların arasında mutlu olan biriydi. Neki daha önce birlikte çalıştığı insanlar, kendisini "hırsızlıkla suçlayacak" kadar küçük-burjuva hırsına büründüler. Bunu yaparken, bir yandan sömürgeci burjuvaziye, MC hükümetine "bu hırsızdır yakalayın" demek istiyor, kendi militanlarına da "hırsız olduğu için kovduk" diyorlardı. Oysa bunu yazanlar çok iyi biliyordu ki, O mala, mülke değer verecek, onun karşısında alçalacak biri değildi. Zor günlerin, dar geçitlerin adamıydı. Ve zor geçit gelip dayattığında yiğitliğini, devrimciliğini kuşkuyla yer vermeyecek biçimde kanıtladı. Bunu yaparken yalnız sömürgeci faşist güçlere değil, kendisine yalan ve iftiralarla saldıranlara da güzel bir yanıt veriyordu.

Evet! Direniş ve teslimiyet yarışmaya devam ediyor. Direnenler halkımızın yüz akı ve gururu olarak devrimci harekete ivme kazandırıyor ve kişiliklerini yüceltiyorlar...

***

KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİNDE AYDINLARIN YERİ VE RÖLÜ

Hüseyin YILDIRIM

Ulusal kurtuluş mücadelesi veren ulusların tarihlerini incelediğimizde aydınların etkin rol oynadıklarını görüyoruz. Acaba Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi tarihi boyunca, Kürt aydını gerçek rolünü oynayabilmiş midir? Bu soruya yanıt verebilmek için Kürt aydınlarının çeşitli dönemlerde yetiştikleri maddi ve manevi ortamları ve Kürt aydınlarını yönlendiren düşünceleri tahlil etmek gerekir.

Osmanlı dönemi Kürt aydınları, Kürt egemen sınıfından gelme idi. "Hamidiye Alayları" benzeri devlet çarkı içinde kendi ulusal gerçekliğine karşı yetiştirildiler. Bu düşünce ve yapı içinde şekillendirilen Kürt aydın tabakası imparatorluğun izniyle dernek açma, Kürtçe dergi çıkarmadan ileri gidemediler. Çıkarılan Kürtçe dergilerde Osmanlıcılığı savundular. Sultanlara, paşalara övgüler dizdiler. Osmanlı İmparatorluğunun sınırlarını muhafaza kaydıyla Kürdistan sorununa çözüm aradılar.

Mamafih bu tür dergi çıkarma, dernek açma veya cemiyet kurma girişimleri dahi tek tük Avrupa'da tahsil görmüş Kürt aydınlarının gayretleri sonucu olmuştur. Ne varki çok az olan bu tür aydın kesim, doğru bir politikanın oluşması için yeterli güce sahip olamamış, onlarda Osmanlı'nın şekillendirdiği Kürt aydın tipi içinde doğru çıkış yolu bulamamıştır. Behçet Cemal, Şeyh Said isyanı adlı kitabında Kürdistan'daki ayaklanmaların nedenlerini değerlendirirken "Hususile 2. Abdülhamid'in Saltanatı sırasında, Kürt aşiretleri ve bunların beyleri çok şımartılmış ve bazı beyler vezirlik ve paşalık rütbesine yükseltilmişlerdi. Bu devre zarfındadır ki Bab-ı Âli tarafından tutulan ve yükseltilen bir çok Kürt ileri gelenlerinin evlatları muntazam tahsil görmüşler ve batı'daki milliyetçi cereyanlarla temasa gelmişlerdir" diyor.

Görüldüğü gibi Osmanlı, Kürt egemen sınıfından gelme aydınları Osmanlı idealiyle bağlılık temelinde şekillendirmiş, onlara tanıdığı mevki vesair imtiyazlarla Kürdistan üzerindeki egemenliğini devam ettirmiştir. Osmanlı'nın, Kürt egemen sınıfı dışında kalan Kürt halkına bakış açıları her türlü ahlaki değerlerden yoksundur. Şeyh Said ayaklanması döneminde Kürdistan'ı dolaşan Cumhuriyet Gazetesi muhabiri Yusuf Mazhar, 4 Mayıs 1925 günü Elazığ'dan Cumhuriyet Gazetesine yazdığı mektubunda "Boş herif denilen Sabık Stokholm Sefiri Kürt Said Paşazade, Şerif Paşa ile belki ondan daha evvel Tanzimatı Hayriyenin ilanı ile beraber başlamış bir Kürtlük propaganda vardır. Fakat bu propaganda hiçbir zaman halk arasına girememiştir.

"Çünkü tanzimatın olsun, Meşrutiyetin olsun Kürtlerin asayışı üzerinde yapacağı değişiklik doğrudan doğruya (ağa, bey, reis, şeyh, hocaların) bu ipti-

dai sürüler üzerindeki hüküm ve nüfuzlarını kırarak mahiyetteydi. İnsanlığı bile idrak etmemiş olan bir kütleye ise, Kürtlük telkin etmeye imkan yoktu. Bu kütleye varlığını manasını bir avuç gulgul (bir nevi darı) ve bir avuç arpa tıkmaktan ibaret zanneder. Cumhuriyet nedir, yaşadığı dağın arkasında ne vardır, bilmez ve bilmekte istemez" diye soysuzca bir değerlendirmede bulunuyor.

Sonuç olarak Osmanlı dönemi Kürt aydınları, gerek geldikleri köken itibarıyla gerekse devlet çarkı içinde tanınan imkanlarla Kürdistan gerçekliğine karşı Osmanlı idealiyle bağlılık temelinde yetiştikleri nedeniyle gerçek aydın rolünü oynayamadılar.

Osmanlı dönemi Kürt aydınlarında görülen bu özellikler, 19. yy isyanlarından sonra daha da gündemleştirilmişti. Bu politika ve düşünce tarzının açtığı tahribat sonucudur ki, 1919-1940 arası ayaklanmalar döneminde varolan imkanlara rağmen Türk sömürgeciliğinin zulüm ve barbarlığına karşı Kürt aydınları uzlaşmacı bir politika izlediler. Bu uzlaşmacılık 1938 Dersim ayaklanmasının bastırılmasından sonra kemalist burjuvazinin Kürdistan üzerinde tam bir hakimiyet sağlamasına neden oldu.

1940-60 arası, gerek Kürdistan Ulusal Kurtuluşu için, gerekse Kürt aydınları için en talihsiz dönem olmuştur. Osmanlıcılık ideali, yerini, şekil ve biçim değiştiren, Kürt egemen sınıfından başka geniş halk kitlelerine de sinmeye çalışan, ulusal değerleri imha ve Kürt halkını Türkçülük potası içinde eritmeyi hedef alan, Kürt halkı üzerindeki sömürgeci barbarlığı yeni yöntem ve metodlarla sistemleştiren kemalist ideoloji aldı. Bu amaçla Kürdistan'da açılan köy ve yatılı-bölge okullarında beyinler, kemalist ideoloji ile yoğrulmaya çalışıldı. Yetişen yeni nesli, Kürt ulusal benliğinden uzaklaştırmak için sinsi metodlar uygulandı. Örneğin Kürtçe konuşulması yasaklandı. Evlerde Kürtçe konuşmaları engellemek için ajan öğrenci örgütlendi.

Bu dönemde yetişen Kürt aydınları da çoğunluğu Kürt egemen sınıfından gelme idi. Kürt egemen sınıfına bağlı ve bu sınıfın baskılarını yaşadılar. Bu tarz ve ortamda yetişen Kürt aydınları ulusal öze yönelimleri görülmedi. Uzlaşıcı ve reformist ideolojilerin kaynağı oldular. Kürdistan sorununa çözüm ararlarken, hem TC'ye hem de Kürt egemen sınıfına zarar vermeye özen göstermek, veya zorunlu olarak böyle olması gerektiğine inanmaları gibi işbirlikçi bir politikaya yöneldiler. Azınlık teşkil eden dürüst aydın kesimi, yaratılan bu kaos ortamında istemeseler de mevcut politikanın aleti durumuna düşürüldüler.

1960'lı yıllardan itibaren Kürdistan'da kapitalizmin gelişmesi ile birlikte işçi,

köylü kökenli aydınlar da yetişti. Kürdistanlı bu aydın kesimi kemalist ideolojinin öngördüğü sistem dışında bazı arayışlar içine girdiler. 1971 dönemi Türkiye devrimci hareketinden de etkilenen bu kesim 1973 ve 1974'lü yıllarda kendi ulusal gerçekliğine yöneldiler. Devrimci arayışlarla Kürdistan sorununa çözüm aradılar. Bu yeni aydın kesimi ile eski anlayışlı aydın kesimi arasında keskin ideolojik mücadele başladı. Teslim etmek gerekir ki, yeni aydın kesimi çok yönlü dezavantajlara rağmen kısa zamanda politik bir güç olarak kendini kabul ettirdi. İki aydın kesimi arasındaki ideolojik mücadele giderek politik mücadeleye dönüştü.

Gerek geçmiş dönem olaylarından çıkarılan sonuçlar, gerekse 12 Eylül sonrası sömürgeci faşist cuntanın Kürdistan'da geliştirdiği katliam ve zulüm, sömürgecilere karşı mahkeme ve zindanlarda alınan tavırlar, günümüzde Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini boğmak için Türk sömürgeciliğinin geliştirdiği ve geliştirmeyi planladığı tedbir ve yöntemler çok iyi bilinmelidir. Kürdistan halkının bir tek kurtuluş yolu vardır. Bu yol Kürdistan halkına güvenerek, onun öz gücüne dayanan zor'u örgütleyerek bağımsız ve demokratik bir Kürdistan yaratma yoludur. Türk sömürgeciliğine avuç açan reformist ve uzlaşmacı anlayışlar, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı dayatılmak istenen engellerdir.

Günümüz koşullarında Kürt aydınlarına büyük görevler düşmektedir. Ulusal Kurtuluşçu yolda yürümek, görevlerini yerine getirmek ve rolünü oynamaları gerekir. Emperyalist çevrelerin maddi ve manevi dayatmaları ile Kürdistanlı aydınların entelektüel gücü kendi çıkar politikaları doğrultusunda kullanma çabaları açıkça görülmektedir. Geçmiş dönemlerde bu tür dayatmalarda mevcut kaos ortamında tavır alamama, çıkış yapamama belki kısmen haklı görülebilir. Ancak bugün Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinde katedilen masafe ve yaratılan değerler karşısında bu tür işbirlikçi tavırlar haklı görülemez.

Kürdistan halkının ve onun fedakar evlatlarının özgücüne dayalı 15 Ağustos eylemleri ile Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi yeni bir aşamaya girmiştir. Ülke ve ulus çıkarına büyük bir değer ortamı yaratılmıştır. Bu değer ortamına sahip çıkılmalı, destek olunmalıdır. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinde cephe sorunu acil olarak gündemdedir. Berxwedan, bu konuda önemli bir platform oluşturmuştur. Kürdistanlı aydınların yaratılan bu elverişli ortam ve olanaklardan yararlanarak entelektüel güçlerini kendi halkının çıkarı yönünde kullanmalıdırlar.

★

Di Tekoşina Serxwebûn û Azadiya Kurdistan da PÊŞMERGE'nin 7. sayısından alınmıştır.

**“Söndürmeyin, İhanet Etmeyin!
Kahrolsun Sömürgecilik, Kahrolsun Faşizm!
Yaşasın Bağımsızlık, Yaşasın Özgürlük!..”**

ONLAR TARİHTE GÖRÜLMEMİŞ İRADE, ONLAR HER BİRİ BİR PARÇA VATANDI!...

Diyarbakır gözaltı yeri Seyrantepe'deki eski bir cezaevi yeridir ve birbirinden tecrit edilmiş iki koğuştan oluşmaktadır. Burası, hemen her zaman son derece kalabalıktır. Hemen her gruptan insanlar mevcuttur ve geçici olduğu için ortama genellikle bir düzensizlik hakimdir. Burada soruşturmalarda çözümlere büyük çoğunlukla bir eziklik ve aşağılık duygusu hakimdir. Yakalandığımız dönemde bu duruma düşmüş iki arkadaşımızla karşılaştık. Bu tür unsurlara bilinçli yıkıcılar olmadıkça özellikle başlangıçta yapıcı bir tarzda yaklaşmak büyük önem taşır. O nedenle biz de bu arkadaşlara moral vermeye çalıştık.

Yaşadığımız (yakalandıktan sonra) ilk komün yaşamı esas olarak burada şekillendi. Bu koğuşlarda yaşam asla insanlık kurallarıyla izah edilemeyecek bir vahşet altında geçmektedir. Sayımız sürekli kalabalık olduğu ve soruşturmada çıkanların çoğu sakat ve hasta durumda bulundukları halde, kişiler ancak ya bayıldıklarında veya ölüm derekesine düştüklerinde doktor yüzü görebiliyorlardı. Yemek vb. ihtiyaçlar kısıtlanıp tutuklular üzerinde sömürgeci-faşist uygulamalarla köleci insiyatüf sağlanmaya çalışılıyordu. Gözaltında bir kaç gün kaldıktan sonra 7.1.1981 tarihinde götürüldüğümüz savcılıkta tutuklandık. Baştan sona küfürlerle sorgulama yapan askeri savcı, “*ailece devlet düşmanısınız*” dedikten sonra küfür ederek tutuklandığımızı belirtti.

Ertesi gün 2 nolu diye bilinen Diyarbakır Askeri Cezaevine götürüldük. Toplam sayımız 25-30 arası idi. İçeriye girer girmez eşyalarımız ve üstümüz arandıktan sonra on'ar on'ar alınıp götürüldük. Yeni getirilenlere dayak atıldığını gözaltında iken durumu bilen arkadaşlardan öğrendiğimiz için ne ile karşılaşacağımızı biliyorduk. Bizi alıp götürdüklerinde, gardiyanların bağırıp çağrışmaları hayvanları andırıyordu. Belli ki, bunu, gözdağı vermede araç olarak kullanıyorlardı. Bizi küçük bir odaya alıp istiklal marşını okumamızı söylediklerinde, “*biz tutukluyuz, bu marşları okumayız*” dedik ama, bununla birlikte küçük oda gardiyan ve işkenceci askerlerle doldu ve bize bir müddet rastgele dayak attılar. Yarı baygın bir halde götürüp bir hücreye bıraktılar. Her hücreye 12 kişiden az olmamak kaydıyla hücrelere doldurdular. Hücre bölümleri; karşı karşıya uzanan iki bölmeden (şimdiki 35. ve 36. koğuşlar) oluşuyordu. Her bölmede ise 4 kat vardı. Hücrelere parmaklıkları bir kapıdan geçilerek gidiliyordu. Her katta 10 tane hücre bulunmaktaydı. Bu hücrelerin önü açık,

kapısı dahi parmaklıktan yapılmış, diğer üç tarafı duvarla kaplı ve aslan kafesini andırıyordu. Ayrıyeten cezaevinin her yerinde, her odaya, hücreye bakan, içerideki kişinin tüm faaliyetlerini kontrol edebilen yapıda açılmış gözetleme delikleri vardı. Biz 12 kişiyi bir hücreye koymalarından sonra yan hücredeki arkadaşlarla hemen ilişki kurarak genel durum hakkında bilgi edindik. Buna göre 5-6 günden beridir yeni bir açlık grevi eylemi başlamıştı. Cuntadan sonra faşist sömürgeciler ilk etapta esirlere yönelmekte, bunda da ilk planda gelen doğal olarak Diyarbakır zindanı ve PKK militan ve sempatizanları gelmekteydi. Eyleme katılan sivilmiş yoldaşları koğuştan hücreye toplamışlardı. Bunun üzerine direnişçi arkadaşlar, ilk karşı hareket olarak yemeğin alınmayacağını söyleyerek moral yükseltici Kürtçe marşlar okudular. Genelde tüm hücreler bir komün olarak örgütlenmişti. Bu komünün de her katta bir kolu vardı. Her katın ilk hücresi veya ikinci hücresi, o katın komünsel ihtiyaçlarını gidermeye çalışmakla görevli idi. Paralar ve elbiseler (fazla elbise) orada toplanıp ihtiyaçları olanlara dağıtılıyordu. Eylemin 12. gününde Şükrü Gümüş arkadaş, tarihsel önemini vurguladıktan sonra eyleme son verildiğini açıkladı, ekmek ve yemeğin alınacağını belirtti. Akşam, arkadaşlar eylemin önemini içeren ve daha aktif bir direnmeye hazırlanmak gerektiğini belirten bir yazı metnini tüm hücrelere gönderdiler (eşya alıp vermede karşılıklı kol uzatılarak yapılırdı).

Bu eylem, cuntanın her türlü uygulamasına karşı direnmede ilk adımdı. Düşmanın yönelimlerinin cevapsız kalmasını pratikte göstermek, ona devrimci muhalefet ve direnişçiliği hissettirmek, uygulamalarını biraz daha tanımak, daha aktif direnmeler için ileriki döneme hazırlık amacıyla devrimci kararlılık temelinde ve zamanında uygulanan, son derece hayati önemde olumlu bir eylemdi. Bu eylem ile düşmanın uygulamalarındaki kararlılığı ve uzun vadeli bir baskı planını uygulamaya koyduğu, bu nedenle ortamı lehine çevirmek istediği uygulamalarından ve faşist tavırlarından kesin olarak anlaşılıyordu. Durumun ciddiyetini farkederek küçük-burjuva reformistleri ve sosyalşovenler de teslimiyetçi ve uzlaşıcı yüzlerini göstermekte gecikmediler. Eyleme katılmaları şöyle dursun, eylemin anti-propagandasını geliştirmeye çalıştılar. Bunlar, işler zorlaştıkça giderek daha fazla huzursuzluk, gevezelik, pasiflik ve teslimiyetin kaynağını oluşturuyorlardı. Bu

durumda da biz, düşmanın saldırıdaki kararlılığını buna karşı direnme gücümüzü ve yanımızda zorlukları göğüsleyebilen gücümüzü iyi anlamış olduk. Kemal ve Mazlum yoldaşlar, şimdiki 36. koğuşta idiler. Hücre yaşantısı sürekli subaylarla çekişmeli geçiyordu. Orada günlerce su vermiyorlardı. Amaçları direniş kitlesini bu tür baskılarla yıldırarak ve güçten düşürmekti. Bunu protesto için hep beraber bağırıp slogan atıyor, gürültü çıkarıyorduk. Subayların gelip küfür ve tehdit etmeye başladığı daha ilk anda biz, gene tek ağızdan son şiddetle slogan atıyorduk. Sloganlarımız, “kahrolsun sömürgecilik”, “kahrolsun faşist cunta” vb. idi. Hiçbir gerekçe gösterilmeden hücrenin dağıtılmaması, subayların genel tavırları, sinsi ve vahşi planlarının uygulamaya konulduğunu göstermeye yeterliydi.

Mart ayının ortalarına doğru cezaevine sistemli yoketme yöntemlerle işkencede uzmanlaşmış barbar mı barbar, vahşi mi vahşi, Türk hakim sınıflarının tarihi barbarlığını şahsında somutlaştırmış, her türlü katliam yetkileri ile, cezaevi “iç güvenlik amiri” adı ile Esat Oktay Yıldırım yüzbaşı atandı. Kısa sürede ekibini de oluşturan bu faşist seçme komando takımıyla, jop ve kalaslarla direnişçi kitleyi teslim alma çabasına girişti. Daha önce amatörce ve bilinçsizce yapılan işkence, şimdi daha bilinçli, yani teslim almaya yönelik olarak ve daha sistemli biçimde sürdürülmeye başlandı. Cezaevi artık bir cezaevinden çok, bir toplama kampına dönmüştü. Basit gibi görünen konularda kendi insiyatüfini kurup kitleyi susturarak kendine bağlamaya ve denetimine almaya çalışan bu faşist yönetim, kuralları kabul edenlere askeri kurallar adı altında işkence uygulamalarını sistemli ve sürekli biçimde uygulamaya devam ediyordu. Bu uygulamalar görünürde yüzbaşının uygulamaları biçiminde idi. Fakat bu faşistin esasta bir kukla uygulamacı olduğu, asıl uzmanların ise onun gerisinde yer aldığı, bu sapığın günlük uygulamalarından ve tavırlarından bile anlaşılıyordu.

Artık en ufak bir biçimde gardiyana karşı çıkan büyük bir işkenceden sonra hücreye atıyorlardı. Uygulamaları kabul eden koğuşlara er eğitimi yaptırıldı. Hücre bölümlerine de ilkin yemek duasını okumayı dayattılar. Hücredeki tüm direnişçi kitle bu ortamda direnişin konumunu kayrayıp bu olumsuz gelişmenin ancak düşmanı yıpratmak, Partimizin ve halkımızın ise onurunu yüceltecek bir mücadele ile tersyüz edilebileceğini kavramakta gecikmedi. Coşkun bir fedakarlık, direniş

geliştirildi. En ufak bir tavizin verilmesi halinde düşmanın saldırılarının daha da yoğunlaşacağı biliniyordu. Düşman da günden güne işkence yöntemlerini geliştirerek cezaevini tam bir işkence fabrikasına çeviriyordu. Çünkü dayattığı şeylerin hiçbirini yapılıyordu; Türküm denilmiyor, istiklal marşı okunmuyor, askeri kuralların hiçbirini yapılmayarak karşı çıkılıyordu. "Biz siyasi tutukluyuz" deniliyordu. Buna karşı akla gelmeyen yöntemler uygulanıyor, kişiler teslim alınmaya çalışılıyordu. Bu dönemde direnişe karşı çıkıp yanlış olduğunu saçmalayan küçük-burjuva reformist grubu, teslimiyete yönelen ilk kişileri oluşturmakta, idare ile uzlaşarak aynı koğuşa toplanıp ilk eğitimi yapanlar olmaktadır. (26. koğuştaki) Koğuşlarda direnen kesim bırakmamak amacıyla kurallara karşı çıkanları hücreye götürüyorlardı. İşkence ve baskılar çok sistemli, teslim alma biçiminde geliştirilerek, bazen günün 24 saati nöbetleşe ve keyfi uygulamalar biçiminde yürütülüyordu. Bu dönemdeki işkence yöntemleri; ilkin yüzbaşının tehditvari kemalizm ajitesi ile başlayıp, ellere yoruluncaya kadar vurma, falakada bayıltuncaya kadar kalaslarla dövme ve kişi yıkıncaya kadar rastgele her tarafına vurma idi. Kemal yoldaş, işkence esnasında ve sonrasında kitle moralini yükseltmek amacıyla, çeşitli esprilerin yanı sıra, Kürtçe ezberlediği "*ki kû şemîti, ew şewîti*" sözünü tekrarlıyordu. Gardiyanların içtimaya çağırıldığı anlarda ortalıkta askerler kalmayınca Kemal yoldaş, Türk burjuvazisinin yapısını, içine girdiği bunalımı, tarihsel çöküşünü sesli bir şekilde anlatarak kitleye moral ve cesaret veriyordu. Yüzbaşı geldikten beri, her sabah içtima yapılır, gardiyanlara ve çavuşlara günlük talimat verilirdi. İçtima dağıldığında, ilkin kalabalık bir sürü asker hücreye gelip işkenceye başlıyorlardı. "Dayak vaziyeti al" denildiğinde kollarımızı parmaklıklar arasından dışarıya doğru uzatıyorduk. "Dayağa karşı zaaf göstermiyoruz" diye ellerimizi uzatmamızın doğru bir taktik olmadığı sonradan öğrenildi. Çünkü karşı hücreler (şimdiki 35.) bu uygulamaya farklı bir şekilde karşılık veriyorlardı. Onlar, el uzatmayıp gardiyan ve işkencecileri uğraştırıyor, onları dayak için hücreyi açıp içeriye girmek zorunda bırakıyorlardı. Mahkemeye çıkan bir arkadaş 35'in böyle davrandığını haber alıp hücreye dönüşünde durumu arkadaşlara bildirince, bir arkadaş durumunu açıkladıktan sonra bizim bulunduğumuz yerde de aynı taktik kullanıldı. "Dayak vaziyeti" veya "falaka vaziyeti al" diye bağırduklarında kimsede kımlıdanma olmayınca artık tek tek hücreleri açıp adam çıkarmaya başladılar. Bu nedenle sabahtan öğleye kadar ancak bir iki hücre ile uğraşabildiler. Birkaç gün böyle davrandığımızda ellerimizin şişliği, morarması, tabanlarımızın şişliği ve ağrısı önemli oranda indi. Bir müddet böyle devam ettikten sonra Kemal ve Hayri arkadaşlarla birlikte sıradan aldıkları bir grup arkadaş 35. koğuşa götürdüler. Orada Hayri, Kemal ve Ali Ereğ yoldaş-

larla birlikte toplam 10 arkadaş ölüm orucuna başladı. Eylem başladığında bu yoldaşlara çok çeşitli işkenceler yapılarak onları direnişlerinden vazgeçirmeye çalıştılar. Yüzbaşı gelip, "*askeri kural gereği ben geldiğimde ayağa kalkacaksınız*" dediğinde kimsenin uygulamadığını görünce her hücreye 30-35 kişi doldurarak arkadaşları üst üste yığdırdı. Bizleri birbirine yapışık halde "tek kişilik" hücrelere dolduran yüzbaşı, sandalyesini hücre kapısının önüne atarak, kahkahalarla faşist cellat karakteri gereği psikolojik işkenceye başladı. O halde iken bize "*oturun çocuklar, niye oturmuyorsunuz*" diyerek bağıyor, sözde bizi sindirmeye ve aşağılamaya çalışıyordu. Eylemin 31. gününde yüzbaşının kendisi, Ali EREK arkadaşına işkence ile yemek yedirmeye çalışarak onu katletti. Daha çok siyasi savunma yapabilmenin ortamının hazırlanması amacı ile başlatılmış bulunan bu direniş eylemi 43. gününde iken, ileri sürülen "baskıların kaldırılması" istemi, adli müşavirlik, yüzbaşı ve cezaevi müdürü binbaşının ısrarla yalvarıncasına anlaşılmaya yanaşmalarıyla bütün isteklerin kabul edileceğini belirtmeleri sonucu başarıyla sonuçlandı. Direnişçi arkadaşların eylemi sona erdirmelerinin bir diğer nedeni de, mahkemelerin henüz açılmamış ve kamuoyunun hazır olmaması düşüncesi idi.

Bir müddet sonra 13 Nisan 1981'de PKK ana grup davası (Urfa, Diyarbakır, Mardin, Siirt-Batman) birleştirilmiş haliyle, bir dava olarak açıldı. Faşist cezaevi idaresi bütün güvenlik güçlerini harekete geçirerek büyük bir panik içinde, tutukluları saat gecenin 2⁰⁰'sinden sabah 7⁰⁰'ye kadar salonda bekleterek uyuşturmaya çalıştılar. Sömürgeci-faşistler, tutukluları mahkemeye tanklar, panzerler, çok sayıda komando ve bütün bunların yanı sıra, çevreyi helikopterlerle denetleyerek, içeride ise mahkemeye götüreceklerinin tümünü tespih taneleri gibi zincire bağlayarak, kutu gibi arabalara 60 kişi doldurarak götürdüler. Gidiş-geliş bu şekilde sağlanıyor ve hem mahkemeye giderken, hem de gelirken özel olarak işkence yapılıyordu. Bu dönemden başlanarak, atılan her adımda, yapılan her normal davranışta (sağa-sola bakma, yanındakinle konuşma vb) en barbar yöntemler uygulanarak, bütün militan yurtsever ve sempatanlar üzerinde "Apoculuktan yargılanıyor" fobisi geliştirilmek istendi. Bu arada fiziki yoketme plan ve uygulamaları da günden güne su yüzüne çıkıyordu. Her geçen gün yeni bir metod uygulanarak yaşam, tamamiyle bir mucize haline getirilmişti. Bu özellikle işkence fabrikasına çevrilen 2 nolu ölüm kampında çok açık bir şekilde görünen bir durumdu. Faşist sömürgeciler, ortamı bir işkence yöntemini üretme fabrikası haline getirmiş, direnenleri teslim almak için işkencenin dozunu habire arttırıyorlardı.

Koğuştaki arkadaşlar da kuralları red edemeseler de direniş ve eylemin etkisi ile dayanışma içinde birbirlerine sahip çıkma, koğuş içi sorunlara müdahale etme, insiyatif kurma, ispiyonculara karşı olumlu

tavırlar takınarak idarenin oyunlarını boşa çıkarma, şartlara göre, tüm koğuş veya gruplar halinde komünsel yaşamı inşa etme, gereken örgütlenmeyi sağlayarak, idarenin uygulamalarında (er eğitimi, sayım ve dua okumada) gevşeklik yaratma vb. gibi çabaları gösterdiler. Düşmanın teslimiyeti yaygınlaştırmaya çalıştığı bir dönemde direniş eyleminin önemli bir kazanımı da bu oldu. Faşist yönetim bu gelişmeler karşısında kendisine göre zaaf-
lı, dayağa ve yemeğe karşı satın alınabilen kişiler olarak gördüğü unsurlar üzerinde yoğun bir ajanlaştırma çabası yürüterek, faaliyetleri engellemeye girişti. Tespit edilen koğuş büyük bir dayaktan geçirilerek o koğuşa gözdağı verilmeye çalışılıyor ve saptanan kişi, hücreye götürülerek gözü korkutulmaya ve böylece satın alınmaya çalışılıyordu. Eylemden sonra daha şiddetli ve değişik yöntemlerle tekrar işkenceye başladılar. Uzun bir aradan sonra mahkemeler tekrar devam etti. Mahkemeler, artık toplu olarak değil, gruplara bölünerek yapılıyordu. Davayı birbirinden ayırma, baskı uygulamada kolaylık sağladığı gibi, daha da etkili oldu. Nitekim direnişten dökülmeler esas olarak bu dönemde başlayıp gelişti. Direniş çemberi gitgide daralıyor ve bundan moral ve cesaret alan faşist-sömürgeci güçlerin saldırıları daha yoğunlaşıyordu. Her türlü insanlıkdışı, onur ve gururu yokedici uygulamalar yapılıyor, bu yolla kitle teslim olmaya zorlanıyordu. Tutuklular ilkin cezaevi kurallarını kabul etmeye, daha sonrada tam insiyatif altına alınarak teslim olmaya zorlanıyorlardı. Düşmanın yeni saldırılar geliştirmesi karşısında kitle çok zor durumda kalmış, dökülmeler direnme çemberini alabildiğine daraltmıştı. İdare, sürekli "*sizi görüştüreyim, sadece istediğimiz bazı kuralları uygulayın, istiklal marşı, and ve bir marş, başka istediğimiz bir şey olmaz, devlet bunu istiyor, biz kendimiz uygulamıyoruz*" gibi bir tavır takınarak, bir ay'a kadar bunu aşılamaaya çalıştılar. "Bazı konularda anlaşalım" diyorlardı. Diğer yandan da çok yoğun bir baskı uygulayarak direniş kitlesini alabildiğine sıkıştırıyorlardı. Bu durumun böyle sürmesi daha çok zarar getirecekti. direnişçi grubu belki daha da azaltarak ve en son kalan grubu kitleden tam tecrit edecek, üzerlerinde istedikleri her türlü oyun, katliam ve vahşeti uygulayabileceklerdi.

Direnışçi ruhu ayakta tutabilmek için arkadaşlar bir yazı metni ile durumu tüm hücrelere bildirdiler. Yazıda, "*devlet politikası olarak bütün insani haklarımız, dışarda olduğu gibi içeride de hem de çok daha katmerli bir biçimde sömürgeci-faşist cunta tarafından işkence ve hayvanca uygulamalarla gaspedilmiştir. Sömürgeciler hertürlü kişiliksizleştirme yöntemi ile bizi ihanete sürüklemeye çalışmaktadırlar. Mevcut direnişi kitle bünyesinden çıkarıp dar bir grubun eylemi haline sokmaya çalışan sömürgeci-faşistler, 6 aydan beridir çok şiddetli bir baskı uygulamakta ve bunun sonunda da direnişçi tabanımızı belli oranda da olsa daraltmayı başarmış bulunmaktadır.*

Henüz kamuoyu önünde Partimizin siyasi savunmasını yapmadığımız bu dönemde (henüz mahkemeler yeni açılmış, siyasi savunmalar sağlıklı bir şekilde gündeme gelmemiş idi) bizi anarşist, çete diye nitelendirip savunmalarımızı kısıtlamaları daha kolay olacaktır. Bu nedenle savunmalarımızı yapabilmemiz için bazı kurallara uymayı geçici de olsa kabul ediyoruz. Ancak kuralları kabul etmemiz elbette ki kurallara tümüyle uyacağımız veya kendimizi koyvereceğimiz anlamına gelmez. Bizi götürecekları her yerde direnişçi ruhumuzu sürekli dinç tutalım, ileride çok daha büyük eylemler geliştireceğiz, yeter ki şartlara göre davranmasını bilelim..." vb. belirlemeler yeralmaktaydı. Bu yazı hücreden hücreye ulaştırılarak okutuldu. Bu arada direnişin bütün şiddetiyle yaşandığı bir dönemde, hücrede bulunan Yıldırım Merkit, çeşitli zaafliklar göstererek ihanete yöneldi. Elazığ grubunun Diyarbakır'a getirilmesi ile hain Şahin'in faaliyetleri de buna eklenince cezaevindeki kitlemiz üzerinde tehditler daha da arttı. Gelişen tehlikeler karşısında, "bu böyle devam etmez, eylemsiz ve direnişsiz kalındı mı düşman, fırsat bulduğunda üzerimize daha şiddetli gelecektir ve işte o temelde de hertürlü alçaklığı geliştirecektir. Bu nedenle eylem gereklidir" düşüncesi devrimci sorumluluk sahibi tüm arkadaşlara egemen tek düşünce oldu. Nasıl ve ne zaman böyle bir eyleme girişilebilirdi? Şimdi sorun buydu. Çok kısa bir süre baskıları çok az miktarda gevşeten idare, göze batmış bazı yoldaşları hücrede bırakarak, diğerlerinin bir kısmını dağıttı. Dağıtım, idarenin istediğine göre, fakat sakın bir havada yapıldı. Koğuşa götürülen arkadaş, kalan arkadaşlara danışarak gidiyordu. Koğuşa gidildiğinde, durumun tahmin edildiğinden de kötü olduğu görülerek, mevcut yapının korunabilmesi için belli kişilerle ilişki geliştirildi. O dönemde koğuşlara fazla baskı yapılmamasına karşın, tüm koğuş ürkek, panik ve korku içinde idi. Belli ki, o zamana kadar çok fazla olmasa da maddi işkence ile çok fazla gözdağı verilerek, koğuş avuç içine alınmıştı. Gardiyana "komutanım" deniliyordu ve kişilerin birbirine güveni yitmeye doğru gidiyor, dürüst insanlar çok az hareket eder durumda ve olumsuzluk, ortama hakim durumdaydı. Başka koğuşlarla ilişki kurmak tümünden olanaksız hale getirilmişti. Normal ihtiyaçların temininin hücredekenden pek farklı yanı yoktu. Bu koğuşlarda "cezasınız, hatalısınız" gibi bahanelerle, esasta üzerlerinde insiyatif kurma amacıyla yemek, ekmek, su gibi ihtiyaçları günlerce kesilmesi biçiminde uygulanıyordu. Getirdiklerinde ise, 1-2 bardak su ve iki kişiye en fazla bir buçuk kepçe yemek halinde getiriyorlardı. Havalandırmada, pazartesi, çarşamba ve perşembe günlerinde "er eğitimi" adı altında sabah 2, öğleden sonra 2 saat olmak üzere günde 4 saat yoğun işkence yapılıyordu. Bu arada bayılanları kalaslarla bir müddet vuruyor, sonra yerden sürükleyerek duvarın dibine en kötü yere (yazın güneşin en çok ısıttığı, kışın da karın

ve buzun biriktiği yere) götürüyorlardı. Bu haldeki tutukluları çoğunlukla da lağım çukurlarına batırıyorlardı. Zindanlara barbarca uygulamaların egemen kılındığı bu dönemde 17 Aralık 1981'de mahkememiz (Siirt-Batman ek grubu) açıldı. Mahkemeye kelepçeli ve zincirle bağlanmış olarak götürülüyorduk. Mahkeme 40-45 gün üst üste (cumartesi ve pazar hariç) gitmek süretiyle devam etti. İlk günlerde ihanetin bizim gruptaki esas unsuru Mehmet Girgin, ifadesinin gruptan ayrı alınmasını isteyerek, güvenlik gerekçesi ile hemen cezaevine gönderilmeyi istediğini mahkemeye belirtince bu hain, önceden planladıkları biçimiyle cezaevine gönderildi. Arkadaşlardan Alaaddin Aktaş ve Kazım Ateş, Mehmet Girgin'in ifadesini kabul etmediklerini belirtmelerine karşın heyet adeta duymamazlıktan geliyor, arkadaşların bu açıklamalarını zapta geçirmiyordu. Mahkeme gidiş-gelişleri; A bloku salonunda yüzler duvara dönük, kafalar eğik (zincirler bağlı halde) 1-2 saat bekletme ilk baskıydı, bu arada tutuklulara keyfi dayak atılıp, küfür ediliyordu. Kutu gibi arabalara 60 kişi bindirilerek mahkeme salonuna götürülüyorduk; arabadan inip salona gidişte ve salonda oturduktan sonra, sağa-sola bakılmaz, herhangi bir kol ve el hareketinde; adeta terbiye edilmiş hayvan gibi 10 gardiyanın jopları bir anda rastgele tutukluların üzerine inip kalkıyordu. Dönüşler de, gelişler gibi yoğun bir baskı ve vahşet ortamında gerçekleşiyordu. Mahkemedeki kişinin durumunu dinleyen, hareketteki konumunu anlayan gardiyanlar, dönüşte türlü bahanelerle bu kişileri bayıltıncaya kadar dövüyorlardı. Fakat tüm yapılanlar ve bu ortam devrimci ve yurtseverlerin kararlılıklarını arttırmak ve ileriki eylemler için deneyim ve tecrübelerini pekiştirmekten, onları pişirmekten başka bir sonuç vermiyordu. M. Girgin'in çabasıyla Recep Tiril ve Emin Gökdemir adlı arkadaşlar, ihanet denebilecek olayları üslenme ve pişmanlık duyma tutumuna girdiler. Bu olayları üstlendikten 2-3 celse sonra ikisi de "idarenin zorlaması ve ölüm tehditi ile geçen celselerde o olayları üstlenmek, hayali açıklamasını yapmak zorunda kaldıklarını" belirtip, bu ifadelerini geri aldılar, "PKK'ye layık olmadıklarını, halka karşı suç işlediklerini" belirttiler. Bu durum mahkemenin aleyhine oldu. Diğer taraftan çığ gibi büyüyen siyasi savunmalar mahkeme heyeti ve onun şahsında Türk cuntasını çok zor durumda bırakıyor, ne yapacaklarını şaşırır bir konuma sokuyordu. Alaaddin Aktaş, Kazım Ateş, Hıfzullah Korkut, Mahmut Oğuz, Faik Keser, Emin Gökdemir, Recep Tiril, Şeyhmus Özdemir, Abdullah Özlük arkadaşlar, siyasi savunma yapıyor veya PKK sempatzanı olduklarını belirtiyorlardı. Ceza alma ihtimalleri yüksek olan (en az 18-24 yıl) arkadaşlar böyle tavır takınırken; bırakılma ihtimali olan arkadaşlar, bütün suçlamaları reddedip, hiç bir örgütle ilişkilerinin olmadığını belirtiyorlardı. Bu durum mahkemenin bitimine kadar devam etti.

O dönemde idare tarafından bütün koğuşlara hoparlör takılarak arada bir yüzbaşı tehditler savuruyor, kişilerin ihanete sürüklenmesi ve bunalımlara girmesi için yoğun bir çalışma yürütüyor, bunun için çeşitli sinsi planlar hazırladığı göze çarpıyordu. Bir yandan da kendine bağlı bir ajan yapı oluşturmak için, "size haksızlık yapıyorsa, mahkemede söyleyemediğiniz bir durumunuz varsa bana gelin, kaç kişi olursa olsun, nerede olursanız olunuz, koğuş gardiyanınıza haber verip, hemen bana gelin" biçimindeki açıklama ve buna dayalı tehditler savurarak, iradesi zayıf insanları kazanma girişimine başladı ve hemen her koğuşta hesabına çalışan bir ispiyoncu örgütledi. Koğuştaki faaliyetlerimiz:

Kömünü ve devrimci kişilikleri mümkün oldukça koruyabilmek ve inançsızlık, yılgınlık yaratılmaması için moral seviyesini mümkün olduğu oranda yüksek tutmak. İlişkilerimiz özellikle komün üyeleri ile ispiyonu göze alıp bizimle konuşan, komüne alınması için henüz erken olan kişiler arasında oluyordu. Koğuşumuzu dağıttıklarında bir kısmımız 5. koğuşa, diğer kısım da 9. koğuşa götürüldük. Ben, 5. koğuşa götürülenlerle idim. Bizim grupta beraber resmi ajanlardan Faysal İşler ve Sait Aydın'da gelmişti. Koğuşa gittiğimizde (4. koğuşun üstü oluyor) orada devrimci temelde ekonomik birlik olmadığı gibi, basit, düzensizlik, yardımlaşma dahi yoktu. Bu ortamda komün yaşamdan söz etmek mümkün değildi. Bu ilişkileri daha çok Mardinli Ubeydullah Eren, Urfalı Sabri Diken geliştirip, basit meselelerle birbirlerine girişip sorunlar çıkarıyorlardı. Buna bilinçsiz demek biraz zor, çünkü sakın zamanda Ubeydullah ile konuştuğumuzda imamlık yapmış olmasından dolayı meselelerin farkında olgun bir tipe bürünüyor, kompleksli davranışlarından öğrenildiği kadarıyla, koğuşta hareketin sempatzan ve yurtseverlerini bir ağa gibi çevresinde toplamak idi. Bazen de çok demogojik bir yapıya girdiği de oluyordu. Biz, oraya götürülmeden önce Kurtuluşçu Halim Yıldırım'ın (Mardinli) çeşitli oyunları sonucu arkadaşlar arasındaki çelişki daha da derinleşmiş, dağınık kalmalarına neden olmuştu.

Biz gittiğimizde bütün arkadaşlarla ve dürüst unsurlarla konuşup, ilişkimizi geliştirerek, iki kişi dahi olsak mutlaka komün halinde yaşayacağımızı yakın çevremize kavratıktan sonra belli bir yapı oluştu. İdareye ve onun ajanları ile ispiyonculara açık vermemeye özen göstererek, ilişkileri gizli bir biçimde geliştirip güçlendirerek gereken gizlilik kurallarına dikkat ederek, dürüst insanları (başka siyasetten de olabilir) ve yakınlık gösteren herkesi belli bir birlik temelinde toparlamaya çalıştık. Kısa zamanda sayımız 30'u buldu. Sistemsiz de olsa siyasi konular, gazete getirdiklerinde ise gazete haberleri üzerine yorumlarla düşünce faaliyeti geliştirmeye çalışıyorduk. Bu haberleri okurken dışardaki hareketin gelişkinlik seviyesini yorumlayabiliyorduk. Bu ortam, insanların doğru-dürüst birarada oturmadığı, gardiyanın gözetleme delik-

lerinden ayrılmadığı, ispiyoncuların en ufak bir sezinlemeyi hemen ispiyon ettikleri dönemde gerçekleşiyordu. İspiyon edilen kişi bir haftaya kadar işkencecilerin özel bir dikkati altında işkenceye uğruyordu. Cezaevi genelinde sürdürülen bu uygulamalar bazı kişileri umutsuzluk ve yılgınlığa düşürürken, kimisini de çelikleştiriyordu.

Direnışten sonra bir takım yalpalanmalar, basit çelişkileri derinleştirme eğilimi belirmişti. Cezaevi genelinde ise, faşist sömürgeciler büyük oranda insiyatif kurmuşlardı fakat, Ferhat arkadaşın bulunduğu 33. koğuş, komün yaşamını en olumlu bir tarzda sürdürüp, devrimci insiyatifi koğuş genelinde kurarak cezaevinin hiçbir yerinde gerçekleştirilemediği düzeyde devrimci çalışma yürütüyordu. Bu koğuşta hukuki durumları gereği de açıktan tavır takınılmamakla birlikte, direnme için gizliden muazzam devrimci çalışmalar yapılmıştı. Eğitim için her havalandırmaya çıkarıldıklarında özellikle Ferhat arkadaşla sürekli tehditler savrulmuş, ihanete sürüklenmesi için mahkemede ihanetçilerce açıklanan konumu öne sürülerek yüzbaşı tarafından teslim olmaya zorlanmıştır. O dönemde bütün cezaevinde olumsuzluk, teslimiyet, bunalım, kin, nefret duyguları alabildiğine gelişmekte, kimisinde inançsızlık ve ihanet belirtileri çıkmakta idi. Bu konuşmalarla, ilgilenmelerle önü alınmayacak bir durum ve bunalımın hakim olduğu bir dönem idi. Faşist cezaevi yönetimi bir başka tedbir ile bunu daha da derinleştirmeye çalışıyordu. İdare, bir yandan bizzat kendisi hoparlörle ihanete çağrı yaparken, diğer yandan pazartesi, salı, çarşamba ve perşembe günleri bir imam tarafından dini yayınlar yapılarak, direnmenin dinimize göre günah olduğunu vaaz ediyordu. (Bu uygulama 14 Temmuz eyleminden sonra uygulandı) Mevcut olumsuzluğa ve hayvanca uygulamaya dur demek gerektiği herkesin kafasındaki tek düşünce idi. Yapılan işkence ve uygulamalar sistemli ve planlı olduğu için yaratılan bu bunalımlı ortamı değerlendirmeye başlayan idare, ihanetçilerin ifadelerini yayınlıyor, kişileri zor durumda bırakıp ihanete sürüklemek için ihanetçileri konuşturuyor, ifadelerinin belli kısımlarını okuyorlardı. Koğuştaki baskılar doruk noktasına ulaşmıştı. Faşist güçler, yapacakları başka bir işkencenin kalmadığını açıkça belirterek, bizi imha etmek çabası içinde olduklarını açık bir biçimde gösteriyorlardı. Pencere-leri de koğuş sorumlularına kapatıyorlar, bunu tam yapmayan sorumluyu günlerce işkenceye tabi tutup değiştiriyor, yerine idarenin işine uygun birini –elbette ki ispiyoncu ya da dürüstte olsa zayıf kişileri– getiriyorlardı. Bu uygulama bizim aramızda çelişki yaratmak için yapılan planlı bir uygulama idi.

Cezaevi genelinde bazı önemli çabalar içinde oldukları ve bunu sinsice yaptıkları subay değişimlerinden ve yeni gelenlerin tavırlarından görülebiliyordu. Yeni gelenler, asteğmen kılığı altındaki “Minik” kod ismini kullanan emniyet amiri ile “Göz-lüklü” lakabı ile tanınan bir asteğmend.

Bu asteğmen aynı zamanda tahminen bir boksördü. Bunlar içeride görev yapıyorlardı. Düşman bu hazırlıklar sonunda alçakça planını açığa çıkarıp bir halkın gözbebeğini katletmekle sinsi oyununun ilk hamlesini gerçekleştirdi.

21 Mart 1982’de Mazlum yoldaş katledildi. Bu saldırı, büyük bir uğraş ve planlama sonucu gerçekleştirilmiştir. Olayın 21 Mart’a denk getirilmesi ise planın sürekliliğini ve sinsiliğini göstermekteydi. Artık yeni bir döneme girilmiş idi. 82’nin başlarından itibaren yürürlüğe konan bu plan gereği önder kadro yoldaşları 35. koğuşun 4. katına yerleştiriyorlar, aralarında bir hücreyi boş bırakarak ilişkilerini kesmeye çalışıyorlar, Mazlum arkadaş 4. kat 9. hücreye kapatıyorlar. Hertürlü işkence yöntemleri para etmediği için yalnız başlarına bırakarak, onları bunalıma sürüklemeye, bunun için de yoğun psikolojik işkenceye başvuruyorlardı. Arkadaşlar, “Minik” asteğmenin denetiminde sürekli tehdit ediliyorlardı. Olaylardan 3-4 gün önce Mazlum yoldaş, Hayri yoldaşa seslenerek; *«Hayri, hücremin arkasında geceleyin duvara vurucasına sesler geliyor, ölümden korktugumu sanmayın ama, bazı oyunlar dönüyor sanıyorum, haberiniz olsun diye söylüyorum»* demiş ve bunu diğer bir kısım yoldaşlarda duymuşlardı. Ayrıca Mazlum yoldaş, olay gecesinde diğer günlere nazaran farklı tehdit ediliyor. Sabahleyin yemek dağıtmak için hücresinin önüne giden bir tutuklu, Mazlum arkadaş görmüyor, bir kaç kez çağırmasına rağmen cevap alamıyor. Faşist güçlere haber vererek durumu bildiriyor. Yüzbaşı gelir gelmez hemen Mazlum arkadaşın hücresinin açıyor ve tuvalette boruya bağlı olan Mazlum yoldaşın boğazındaki halkayı çözüp O’nu yere uzatıyor ve Hayri yoldaşı başına getiriyorlar. Hayri yoldaşın Fuat Çavgun’a anlattığına göre, Hayri arkadaş, hücreye girdiğinde Mazlum yoldaşı yere uzatılmış olarak görüyor, o an bakışları Mazlum yoldaşın sol yanına ilişiyor. Bacağında, kalça hizasında ve omuzunda birer damlalık kan izini görüyor. Fazla bekletmeyerek Hayri yoldaşı hücreğine geri götürüyorlar.

Yüzbaşı ve cezaevi idaresi bunu intihar biçiminde göstermeye çalıştılar. Mazlum yoldaşın katledilmesi olayının askerler üzerinde yarattığı etkiyi dağıtmak için, bizi “canavar, her birimiz on kişi öldürmüş caniler vb.” olarak gösterdiler; ardından kemalizmin propagandasını yapmaya başladılar. Çünkü gardiyanlar bu uygulamalardan dolayı adeta birer psikopat olmuşlardı.

Mazlum yoldaşa yönelen saldırı, faşist Türk sömürgecilerinin temelini imhası için birer dinamit rolü oynayan ve faşist sömürgeciliği kendi mahkemelerinde yargılayıp yenilgiye götüren, halkın teslim olmayan ileri savaşçısı önderlerinin sırayla en sinsi biçimde imha edilmesi planlarının artık uygulamaya geçirileceğini gösterdi. Bu planın adım adım uygulanacağı gerçeğini dikkate alan tutuklular, bu duruma karşı eylem geliştirme zorunluluğunu duydular. Ve bu eylem ilerideki kit-

lesel direnişi örgütleyebilecek ve dışarıda kamuoyunu yaratabilecek nitelikte olmalıydı. İşte Mazlum yoldaşın katledilmesi olayından sonra Ferhat KURTAY yoldaşın önderlik ettiği eylem, böyle görkemli bir eylem oldu.

1981’deki direniş, 1982 Mart’ında Mazlum yoldaşın katledilmesiyle sonuçlanınca, Ferhat ve bir grup arkadaş, 33. koğuşa getirildiler. Koğuştaki devrimci çalışmalar çok olumlu gelişti ve tek bir komün oluşturuldu. Fakat bazı ihanetçiler ve soruşturmada çözölenler, o ana kadar konumu tespit edilemeyen Ferhat yoldaşın konumunu açıklamışlardı. Yüzbaşı, Ferhat yoldaşı ihanete sürüklemek için çok çalıştı. Fakat boşuna. Mazlum yoldaşın katledildiğini duyan Ferhat yoldaş, bu durumu ve uygulamaları protesto etmek sorumluluğunu duyarak kararlı üç arkadaşla anlaşarak eylem kararı alıyorlar. Mayıs’ın 17’sini 18’e bağlayan gece eylemin son hazırlıklarını tamamlamak için kendilerini nöbete yazdırıyorlar. O gece bütün kitlenin moralini yükseltmek için çabalıyorlar. Ferhat yoldaş bazı arkadaşlara; *«idare sizi bazı konularda zorlarsa uyanık olun, idarenin oyununa gelmeyin»* diyerek dolaylı olarak arkadaşları uyarıyor. Nöbet sırasında kısa bir yazı metni yazıyorlar. Ve gece yarısı 81’in ortalarından beri idarenin tutuklulara zorla aldattığı atatürk resimleri, faşist sloganlar yazımında kullandığı yağlı boya ve nefti alarak kalorifer kazanının altında çevrelerine yağlı boya, onun üzerine de nefti döküyorlar. Kendi vücutlarını neftle ıslatıyorlar, kafalarına naylon geçiriyorlar. Kalorifer kazanına bağlı demir çemberin içine giren Ferhat KURTAY, Necmi ÖNER, Eşref ANYAK, Mahmut ZENGİN kollarını birbirinin omuzuna atıp, kibriti çakıyorlar. Birkaç dakika içinde içeri duman ile dolunca herkes kalkıp o ruh haliyle önce ateşi söndürmeye çalışıyorlar. Ateşi söndürmeye çalışanlara Ferhat yoldaş, alevler içinden bağırarak; **«İHANET ETMEYİN... SÖNDÜRMEYİN... ALEVLENDİRİN!...»**¹¹ deyip *«Kahrolsun Sömürgecilik, Kahrolsun Faşizm», «Yaşasın Bağımsızlık ve Özgürlük», «Yaşasın PKK!»* sloganlarını atınca ateşi söndürme müdahalesi durduruluyor. Bağırışma, kalabalık, toplu slogan seslerini duyan nöbetçiler, bütün gardiyanlar, subay, astsubaylar işkence aletleriyle kapıya ve çatıya doluyorlar, fakat içeriye girmeye cesaret edemiyorlar. Cezaevi müdürü, binbaşı, işkence uygulayıcı yüzbaşı ve asteğmenler, kapı deliğini açmış seyrediyorlar. Sonunda binbaşı panik ve heyecan içinde *“kapıyı açın”* diyor, fakat yüzbaşı daha da bir korku ve panik içinde, *“sakın açmayın bu bir oyundur. Kapıyı açarsak bizi rehin alırlar, öldürürler”* diyerek kapının açılmasını engelliyor. Bu arada komando birlikleri tüm cezaevini sarmış tetikte beklemektedir. Slogan sesleri arasında, sonunda tutukluların müdahalesiyle ateş söndürülüyor. Yanan arkadaşlar battaniyeler üzerinde kapıya yanaştırılıyorlar. Faşist güçler hemen büyük bir asker gücüyle içeriye baskın yapıp olayın şokunu yaşayan kit-

leyi çoğunu bayılıncaya kadar kalaslarla dayaktan geçiriyorlar, üzerlerine su döküyorlar. O esnada bir arkadaş yapılanları protesto etmek için ranzanın altında bileğini kesip orada bayılıyor, o esnada Ferhat, Necmi, Eşref ve Mahmut yoldaşların yanık vücutlarını kaldırıyorlar. Ferhat yoldaş henüz canlı ve biraz kılmıdanınca subayların tekmeleri altında katlediliyor. Koğuştakileri sayım için yanı baygın halleriyle, inleye inleye salona çıkarılıyorlar. Bir kişi eksik çıkınca aramaya başlıyorlar. Koğuşa giren gardiyan ranzanın altında su gibi kanın akıtılmış olduğunu görünce arkadaşı ranzanın altından baygın halde çekip salona, oradan hastahaneye kaldırıyorlar. Bir süre komada kaldıktan sonra biraz kendine geliyor, fakat şimdi tam bir yarım insan durumundadır.

Bu olaydan sonra, koğuş kitlesi üzerinde çok yoğun baskı uygulayarak hepsini ajanlaştırma yoluna gidiyorlar. O anda birisi çözülüyor ve önceki komün ilişkilerini açıklıyor. Bunun üzerine 22 arkadaşın ismini okuyarak 35. koğuşa götürüyorlar. O anda tahliye olmuş, fakat idareden tahliye istemlerini bekleyen bir arkadaş geri getiriyorlar. 35. koğuşa götürürlerken yaptıkları işkence sonucu ayağı kırılıyor. Tahliye olduğu halde bir ay bekletiyorlar ve tehditle bırakılıyor. Diğer arkadaşları ise koğuştan hücreye getirirlerken, koğuşun tümünde yaptıkları arama sırasında 400 bin liraya yakın para topluyorlar. Yüzbaşı tümünden bu paraya el koyuyor. Arama sırasında arkadaşlar bir kısım parayı çeşitli yerlerinde saklayarak 35. koğuşa götürüyorlar.

35. koğuşta iki, ikibuçuk ay beklettikten sonra, cezaevinin çeşitli koğuşlarına dağıtıyorlar. Cezaevinin tümünü yönetiminde tutan sömürgeci-faşist idare, bu eylemin (bir ay sonra) mahkemede açıklanmasını geciktiriyor. 35. koğuşta da bir kaç gün sonra -o da belli arkadaşlar- duyuluyor. Bu dönem, tam bir vahşet uygulamasının olduğu dönemdir. Aynı hücreye konuldukları halde solumlu arkadaşlar bir kaç gün sonra haberdar oldular. Durumu öğrenen Kemal PİR yoldaş, Hayri yoldaşa; *"bu eylemi bizim yapmamız gerekirdi, arkadaşlar bu konuda bizi geçtiler"* demişti.

Sömürgeci-faşistler bu eylemin verdiği paniği, korkuyu ve bunun beraberinde yeni eylemlerin gelişeceğini bildikleri halde, eskisinden farklı ve etkili bir yol bulamıyorlardı. Artık izleyebilecekleri tek yol direkt katliam yapmaya dayanmıştı. Çünkü hiç bir şiddet yöntemi direnişi kıramamıştı. Yıllardır uyguladıkları bütün planlı ve şiddetli uygulamalarının ürünü sadece ne idüğü belirsiz sınıf ve toplum dışı kalmış 10-15 kişilik, alçaktan başka kimse yoktu. Planları dört dörtlük ters bir sonuç vermişti. Şimdi sıra çok planlı, üstü kapalı, sinsice gerçekleştirileceği tek tek ve toplu katliamlara gelmişti. Bu uygulama ile sonuca ulaşmaya çalışacaklardı. Ve böyle de oldu. Yüzbaşı ve tüm idarenin önder yoldaşlara yönelik tehditleri arttı. Yüzbaşının kendisi önderimiz Hayri yoldaşa, *"Mazlum gibi intihar et,*

ben cezaevinde bir dakika bile kalmam, madem ki halk için mücadele ediyorsun, kendini halk için intihar et" biçiminde alçakça işkence ve baskı yapıyordu. Bu da düşmanca planlarını su yüzüne çıkarıyordu. Bu yüzbaşı, özel olarak katliamlar için gönderilmiştir. Mazlum yoldaşın katledilmesinden sonra faşist-sömürgecilerin bu katliam planlarını farkedenden yoldaşlarımız, oynamak istenen oyunları boşa çıkarmak için 14 Temmuz direnişini yükselttiler.

14 Temmuz 1982'de mahkemeye çağrılan Urfa Grubu Davasında Hayri yoldaş, eylemin gerekçesini açıklayarak, Kemal PİR yoldaşla birlikte direnişi başlattı.

Cezaevine getirildiklerinde 37. koğuşun ayrı ayrı hücrelerine koydular. (şimdiki 36.) Durumu öğrenen diğer arkadaşlar ertesi günlerde ölüm orucuna başlarken, düzenli aralıklarla gelişen bu eylemler kitlesel eylemin temeli, örgütleyicisi oldu. Kısa aralıklarla; Mustafa Karasu, Fuat Çavgun, Ali Çiçek, Akif Yılmaz, M. Hayri Aslan (Partizan), Bedrettin Kavak, Ali Kılıç eyleme başladılar. Eyleme katılanları 37'ye götürüp hertürlü vazgeçirme ve yıldırma uygulamasına tabi tutmalarına karşın, yoldaşlarımız, tarihte ender rastlanan bir biçimde güçlü iradelerini dosta, düşmana kabul ettirdiler. İdarenin alçakça oyunları bu iradeyi zerre kadar karartmadı. O şartlarda M. Hayri yoldaş, *"benim ölmem gerekir, ben öleceğim"* diyerek eylem kararlılığını her zaman dile getiriyordu. 30. güne kadar eylemi sürdüren Bedrettin Kavak (Batmanlı) tansiyonu düşüp hastahaneye kaldırıldı. Ali Kılıç daha sonra çıldırdı.

Sürdürülen bu eylemde 1982'nin 7 Eylül'ünde Kemal PİR, 12 Eylül'de M. Hayri DURMUŞ, 14 Eylül'de Akif YILMAZ, 17 Eylül'de, Ali ÇİÇEK yoldaşlar ebediyen silinmemek üzere gönüllü müzde yerettiler. Onlar, tarihte görülmemiş irade; Onlar her biri bir parça vatan; halkça dayandığımız çelikten disiplin, mücadele azmi; Onlar, sürekli yaşayacak ve bize yol gösterecek en değerli varlıklarımız, kararlılıklarımızdır.

Ve 14 Temmuz direnişi devam etti. Düşman sürekli anlaşmayı gündeme getiriyordu. Eylemin devam ettiricilerinden olan Mustafa Karasu ile sorunu konuştuklarında, Mustafa Karasu, *"arkadaşlarım danışmadan hiç bir şey demem"* diyor. Daha sonra arkadaşlarla konuştuğunda *"kamuoyunun direnişten epey etkilendiğini, cezaevinde kitlesel eylem için zeminin daha da geliştirildiğini, ileride daha güçlü etkinlik sağlayabilmek, kitleyi etkileyip harekete geçirebilmek için bu denli kararlı, iradeli, seçkin kadrolara ihtiyaç olduğunu, bir defalık eylemle bu kadroları kaybetmenin pek doğru olmadığını"* açıklayarak, ortak görüşe varıldı. Ve eyleme son verildi. Eylemden sonra Mustafa Karasu ve Fuat Çavgun yoldaşların sağlık durumları bozulup bir müddet sakat kaldılar. 14 Temmuz direnişinden sonra yüzbaşı ortadan kayboldu.

Direnişin sonuçlandırılmasından son-

ra kısa bir müddet baskılar gevşetildiyse de, tekrar yoğunlaştırılıp kişileri ihanete sürüklemek için etkin bir çabaya giriştiler. Şahin Dömez, mahkemeye çıktığında sürekli can güvenliğinin olmadığını, yüzbaşının kendisini yüzüstü bıraktığını, söyleyip mahkemeden can güvenliğinin sağlanmasını istemişti. İhanetçilerin kemalistler örgütü (Genç Kemalistler) bu dönemde oluşturuldu ve ihanetçiler, mahkemede alçakça bunu savunuyorlardı. 1981'den beri cezaevinde işkence ile yakından ilgilenen ve bu sürede üsteğmen olan Ali Osman Aydın adıyla bilinen üsteğmen, cezaevi "iç güvenlik" adıyla işkence amirliğine getirildi. Sadist üsteğmenin ilk hoparlör konuşması, *"sizin hiç şansınız yok, şimdiye kadar adam olmadınız. Hakkınızda en şiddetli işlemler yapılacaktır. Ve en şiddetli cezalara çarptılacaksınız. Uçurumdan yuvarlandınız. Hiç biriniz sağ kurtulacağınızı sanmayın. Bu kararın değişmesi size bağlı, yani bize, devlete yardımcı olmanıza bağlı. Kurtuluşunuz ancak o zaman olacaktır"* biçiminde tehditle oldu. Diğer yandan kitleyi tamamıyla pasifize etmek için çeşitli oyunlar tezgahladı. Bazı koğuşlara televizyon verip bir hafta sonra "disiplin bozuldu" diye tekrar aldı. Bunu, işkencenin dozunu yükseltmesi, televizyon verilmeyen koğuşlara, *"niye disiplinsizsiniz"* deyip, şiddetli işkence yapılması izledi. Bu arada kemalizm sürekli işlenip, kemalizm içerikli kitaplar tüm koğuşlara dağıtılarak zorunlu okuma istendi. Pasif ortamı geliştirmeye yönelik etkin çaba sarfetti. Fakat kitap okutulurken koğuşta kitabın çevresinde biraraya gelen arkadaşlar kitaba bakarak değişik sorunları konuşma fırsatı bulmuş oldular.

1 Eylül 1983'e kadar uygulama biçimi teslimiyeti, ihaneti ve pişmanlığı geliştirmek biçimindeydi. 1 Eylül'de 25'e yakın kişi ölüm orucuna başladı. Ve bunu 4 Eylül günü yapılan "Suruç Grubu Davası"nda açıkladılar. O zamana kadar patlama noktasına gelen cezaevinde 5 Eylül'de bütün tutukluların slogan atmasıyla geniş kapsamlı, kitlesel direniş başladı. İdare büyük bir kayaya çarptığını anladı ve panik içinde itfaye hortumlarını hazırladı. O döneme kadar cezaevi, gardiyanların çılgınlıklarından geçilmezken, şimdi ise hiç ses çıkmıyordu. Pencerelelerden bağırarak, her tarafla ilişki kuruluyordu. Öğleye kadar ardarda slogan atıldı, marşlar söylendi. Yeni gelen yüzbaşı ve kel üsteğmen şaşkın halde Mustafa Karasu ile konuşup, yalvarırcasına, cezaevindeki bağırmaı durdurmasını söylüyor, Mustafa arkadaşta, *"bizim oluşturacağımız komiteyi bütün koğuşlara gezdirirseniz, bağırmaı keseriz"* deyince yüzbaşı hemen kabul ediyor. O zamana kadar koğuşlararası ilişkiler kesik idi. Eyleme sistemli bir yapı kazandırmak için bir fırsat doğmuş bunu en iyi bir şekilde kullanmak gerekirdi. Koğuşlarla sıkı ilişki kurup eyleme merkezi yapı kazandırmak, bu fırsatla gerçekleştirilebilirdi. Mustafa Karasu, Muzaffer Ayata, Rıza Altun ve Celalettin Delibaş arkadaşlardan oluşan komite bütün koğuşlara gezdirildi. Yükselen dire-

niş feryatları en coşkulu bir biçimde göklere kadar yükseliyordu. Yüzbaşının içine girmiş olduğu anlık şaşkınlık ve panik neye malolursa olsun ilk etapta bu bağırmaı susturmaya çalıştı ve bunun için de devrimcilere taviz vermek zorunda kaldı.

Direnış önderlerinin koğuşları dolaştırılmaları, ciddi bir çıkışa karşı faşist sömürgecilerin düştüğü şaşkınlık ve içine girmiş oldukları paniği gösteriyordu. Koğuşları dolaşan arkadaşlar, Mustafa Karasu sözcülüğünde eylemin başlangıç biçiminin ölüm orucu olduğunu, kitlesel olarak konulan kuralları reddetmek gerektiğini, durumu uygun olanların ölüm orucuna başlamalarını ve eylemin kitlesel olarak desteklenmesi gerektiğini gizli biçimlerde açıklayarak eylemin propagandasını ve gerekli örgütlenmeyi sağlıyorlardı. Bu arada diğer arkadaşlar da gizlice nasıl davranılması gerektiğini belirtiyorlardı. Böyle bir ilişkinin kurulması direnişin canlı, kararlı ve en önemlisi sistemli geçmesinde büyük rol oynadı. Eylemin uzun vadeli olabileceği ihtimali gözönünde bulundurularak, hazırlıklar ona göre yapılıyor, ölüm orucu sayılarında asgari bir seviye tutturulmaya çalışılıyordu. Buna rağmen, bireysel katılmalar, bir anlık isyan duygusu ile ölüm orucuna katılanlar oldu. Bu da eylem sırasında dökülmelere neden oldu. Faşist güçler birkaç gün sonra bütün koğuşları ayırmak için gezdiler. Eleme biçimi büyük bir psikolojik baskı ortamı yaratılarak yapıldı. Tehditler savurarak kalabalık komando kordonu içinde tutukluları kollarından tutup birkaç oda ve sinema salonunu dolaştırdıktan sonra, ana salona getiriyorlar, bir masanın başında oturmuş bir heyet, birkaç soru soruyordu: *"Bize, devlete güvenmiyor musunuz, kuralları kabul edersen seni iyi bir koğuşa göndeririz, yoksa çok ezilirsin"* biçimindeki son tehdidi savurduktan sonra kişi, eğer bu ortamda soğukkanlı olabilmisse, kararlı davranmış, gereken ihtilalci tavrı takınmış, devrimci tarzda gereken cevabı vermişse, direnişçilerin içine gönderiliyordu. Bu arada panik ve heyecan içinde olanlar bu psikolojik baskı ortamından etkilenerek yılgınlık, pişmanlık gösterdiler, ki bunların sayıları oldukça düşük ve PKK dışı unsurlardı. Bunları bir koğuşa topluyor, kuralları onların üzerine uyguluyorlardı. Bu kurallar 1981'den beri uygulanan barbarca uygulamaların biraz üstü kapalı biçimiydi. Direnenlerin konulduğu koğuşlar ise, oldukça kalabalık, hertürlü ihtiyaçlar kısıtlıydı. Direnişçi kesim içinde yılgınlık yaratmak için çeşitli yöntemlere başvuruyorlardı. 38. koğuştaki ihanetçiler takımına direnenlerin havalandırma saatinde spor yaptırıyorlardı. Eylem başladığından beri görüşe çıkılmıyordu. Bunun için dışarda büyük bir görüşçü kitlesi, cezaevi kapısını taşılayacak kadar direnişe sahip çıkmada kararlılık gösteriyorlardı. Cezaevinin direnişçi kitlesi, (aşağı-yukarı %80'i) alabildiğine coşkun bir kararlılık sergileyerek bir hançer gibi düşmanın yüreğine saplandılar. Bu dönemde düşman çaresizlik içinde anlaşmaya yanaşıp isteklerimizi kabul etti. 27 Eylül'de idareyle anlaşma sağlanarak

eskisine göre daha "iyi" bir ortam yaratıldı. Düşman, bazı değişiklikleri yapmak zorunda kaldı; çünkü bu eylemde bir kez daha düşman alevlenen direniş ateşinin bütün zindanı sardığını, etkisini tüm ülkeye ve dünyaya yaydığını, PKK savaşçıların gerektiğinde on on, yetmezse yüz yüz, omuz omuza yüksek moral ile ölümün üstüne üstüne gittiğini çok yakından gördü, kitleyi tanıdı, kitlenin direngen ruhuna yakından tanık oldu. Bu nedenle kitlenin günlük yaşamı haline gelen baskıyı yaygın olarak uygulamaktan çekindi. Entrikaları, kitlenin birliği, yüksek direniş gücü ve azmi karşısında safdışı kaldı. Üç yıllık yaşanan barbarlıktan sonra böylesi gelişmelerin olmaması mümkün değildi. Buna karşı düşmanın izlediği yöntem ise, yıllardır üzerinde kan kustuğu, yarım insan durumuna getirdiği ve insanlıktan tecrit etmeye çalıştığı tutukluların yüz yıllık "dostu" görünmeye çalışma ve bununla direnmeyi bölme biçiminde oldu.

Faşist idarenin bu yeni uygulaması yaklaşık bir ay devam etti. Ardından hemen baskıları yoğunlaştırdılar. Tutuklulardan yana gibi görünen binbaşı, son olarak, *"cezaevine cezaevi elbisesi getirmişiz, bütün cezaevlerinde giyiliyor, siz de giyeceksiniz"* diyerek, ihtiyaçlarımızı kısıtlamaya başladılar. Havalandırmaya çıktığımızda yüzlerce asker gönderdiler. Biz, *"askerler havalandırma yerine gelirse çıkmayacağız"* diyerek protesto ettik. Idareyi uyarmak için akşam yemeğini almadık. Büyük bir saldırının başlatılacağına belirtileri açığa çıkmıştı. Biz, muhtemel saldırılara karşı ön hazırlıklara başladık.

3 Ocak 1984'te faşist sömürgeciler, 1981-82 döneminin benzeri bir biçimde terör estirerek, saldırıya geçtiler. Buna karşı bütün tutuklular slogan atarak direnişe geçti. Bütün koğuşlarda barikatlar kuruldu, koruma önlemleri alındı. Kimse dışarı verilmeyecek ve mahkemeye gidiler reddedilecekti. Aynı günden başlayarak beş gün yemek ve su vermediler. Ayın 13'ünde yaklaşık 27 arkadaş ölüm orucuna başladı. Bu arkadaşları aynı yerlere topladılar. Yüzbaşı ve binbaşı koğuşların önüne gelerek, *"sis bombası getirmişiz, barikatları kaldırmazsanız atacağız, hepiniz boğulacaksınız"* biçiminde tehditler savurdular. İtfaiye arabalarıyla koğuş baskınlarına başladılar. İlk 1., 2. koğuşlara cezaevi elbiselerini giydirdiler, direnişin olduğu 4. koğuş ve diğerlerine kanlı baskına geçtiler. Fakat faşist güçler, her koğuşu basmaya gittiklerinde en canlı biçimde sloganlar atılıyor, marşlar söyleniyordu. 3. kattaki koğuşlar dışarıyı görebildikleri için toplanan kalabalığa açıklama yapıyorlardı. Faşist güçler baskına girişirlerken koğuşlar yakılıyor, itfaiye arabaları ile gözetleme aletlerinden şiddetli su fişkırtılıyor, koğuşun içinde rastgele jop ve kalas salıyarak duman içindeki arkadaşları tümenden bayıltıp, dışarıya çıkarıyorlardı. Enkaz haline gelmiş koğuşlardan baygın halde çıkarılan arkadaşları sinema salonunda topladılar. Burada on kişiye yakın gar-

diyan, arkadaşlara zorla elbise giydirterek yarı baygın halde koğuşa geri götürüyorlardı. Diğer koğuşları bastıklarında teslim olanların dışında herkesi hücreye kapattılar. Bu uygulamanın etkisi ile 10. koğuşta bulunan Özgürlük Yolu'ndan Yılmaz Demir adındaki tutuklu, bıraktığı notta ancak kendisini asarak direnişi destekleyebileceğini belirtmişti. Komalık olanları hastahaneye kaldırdılar.

Saldırıların en çok yoğunlaştığı bir anda arkadaşlarımız sesli bir biçimde bağırarak, *"arkadaşlar, herhangi bir koğuşa baskın yaparlarsa, her koğuştan bir arkadaş bunu protesto etmek için kendisini yakabilir"* demeleriyle idare birkaç gün saldırılarını durdurdu. Koğuş baskınlarını eski üsteğmen Ali Osman Aydın yönetiyordu.

Daha sonraki günlerde arkadaşların ortak kararıyla koğuşların önüne yapılan barikatlar kaldırıldı. Baskın sırası 24. koğuştaydı. Kısa bir süre geçmişti ki, itfaiye arabası koğuşa yanaşarak hortumları düzeltmeye başladılar. Bizim koğuşun (32) arka kısma bakan pencerelerinden olup biteni görebiliyorduk. 24. koğuşu bastıklarında aynı anda üst koğuş olan 25. koğuştan iki arkadaş Ahmet Bayık ve Timur Fidan arkadaşlar, kendilerini yakma eylemine geçtiler. Yanan kızgın ateşin içinde Timur Fidan arkadaş kafasını duvara vurarak bayılıp ateşin kenarına düşüyor, Ahmet Bayık arkadaş ise alevin içine atılarak her tarafı yanıyor. Bizim koğuş karşıda olduğu için tuvaletten yükselen alevi görebiliyorduk. Yirmi dakika sonra koğuşun kapısı açılınca tüm arkadaşlar jilet ve ele geçirdikleri kalaslara sarılıp ampulü kırıyorlar ve faşist güçlere bağırarak *"sakın üstümüze gelmeyin, üstümüze gelerseniz kendimizle beraber sizi de imha ederiz, sadece yanan arkadaşları alıp gidin, bize yanaşmayın"* dediler. Şehit oldukları bilinen iki arkadaş alan üsteğmen ve gardiyanlar diğer arkadaşlara yanaşmadan geri gittiler. Bu esnada basılan 24. koğuşta Mehmet Şener ve Necmettin Büyükkaya asıl hedef seçiliyorlar. Necmettin Büyükkaya, üsteğmen tarafından seçilerek, *"bu adam ölmelidir"* diyerek şiddetli işkenceye başlıyorlar. Mehmet Şener ise dayak atılarak bilinmeyen bir yere götürülüyor. Koğuştaki tutuklulara sinema salonunda zorla elbise giydirtiyorlar. Bu durumu protesto eden Ala Rızgarıcı bir tutuklu, bıraktığı notta direnişi desteklediğini yazarak intihar etti. Mehmet Şener, hücreye geri getirildiğinde yarı-felç durumundaydı. Benim kaldığım 32. koğuş ile 34. koğuşlar cezaevinin son kısmında bulunduğu için en son basılan koğuşlar oldular. 24. koğuşun basılmasından iki gün sonra aynı yöntemle bizim koğuşu da bastılar. On kişi teslim oldu. Bizi sinema salonunda toplayarak çeşitli tehditlerde bulundular. İşkence ve dayak sesleri yükselmeye başlayınca biz hep bir ağızdan slogan atmaya başladık. Yüzlerce komando üstümüze atlayarak ağızımızı kapatmaya çalıştılar. Kalas ve joplarla rastgele yumruklarla bizi teslim almak istediler. Fakat attığımız sloganlar diğer koğuşlara ulaşmış, tüm cezaevi slo-

gan atıyordu. Ellerimizi, kollarımızı bağlayarak elbiselerimizi çıkarıp cezaevi elbiselerini giydirip hücrelerimizin yakınında topladılar. Bu arada hücrelerde bulunan arkadaşlar bu uygulamaları protesto etmek için slogan atıp tabakları parmaklıklara vurarak sömürgeci-faşistleri acz içine soktular. Dayakla yerde sürüklenerek hücrelerimize doldurulduk. Bizim koğuştan sonra 34. koğuşu basacaklarını bildiğimiz için oradaki arkadaşların koğuşlara dağıtılmalarını sağlamak için hücrelerin anahtarlarını bozduk, aradan iki-üç saat geçmemişti ki, 34. koğuştaki arkadaşları getirdiler. Yine sloganlar atıldı ve gürültü çıkarıldı, hepsini hücrelerin önündeki koridora toplayarak hücrelere kapamak istediler. Fakat anahtarların bozuk olduğunu görünce yüzbaşı, "yine marksist felsefeyi karıştırmışlar" diyerek, askerlere dayak emri verdi. Diğer yandan hortumlarla şiddetli su dökmeye başladılar. Fakat yine de sürekli sloganlar atılıyor, askerlerin, subayların dayak ve küfürlerine fazlasıyla karşılık veriliyordu. Tutukluların yüksek moral gücü ile düşmanın morali çökertildi. Bir saate kadar bu çatışma sürdükten sonra faşist güçler kendiliğinden geri gittiler.

Arkadaşlarımız hücrenin önünde, boşlukta öylece birkaç gün bekletildikten

sonra hücrelere kapatıldılar. O sırada ölüm orucu süresi bir ayı geçiyordu ve bireysel olarak katılım olmasına karşılık eylemden tek tek vazgeçenler de çıkıyordu. Vazgeçenleri 19. koğuşa toplayarak ıslah etmeye çalışıyorlardı. Bir gece direnişten vazgeçenlerin durumunu diğer arkadaşlara bağırarak bildirdiği için bir arkadaşı işkenceye aldılar ve tümümüze saldırdılar. 45 dakika süren çatışma sonucunda geri çekilmek zorunda kaldılar.

Ölüm orucunun 49. gününde PKK'lı Cemal Arat (Diyarbakırlı) ve Orhan Keskin'in (Dev Yolcu) şehit olmalarından sonra anlaşma yapıldı. Mustafa Karasu tüm tutuklulara anlaşmanın maddelerini açıklayarak, eylemin sonuçlarını bildirdi.

Anlaşmanın gereği olarak bazı ufak tefek değişiklikler yapıldı. Hücredeki tutuklu sayısını on kişiye indirdiler -ki bu sayı bile normalin çok çok üstündeydi- O ana kadar beraber olduğumuz Fuat Çavgun verem belirtisinden dolayı, veremliler koğuşuna götürüldü. Biz 65 kişiyi 16. koğuşa yerleştirdiler. Yanımızda idarenin kurallarına uyan ve 11 (onbir) kişi kalan koğuş vardı. Duvara vurarak onlarla konuştuğumuzda bize, "sizi kalben destekliyoruz, koşullar çok zor, karşı ko-

yamıyoruz" diyorlardı. 12. ve 13. koğuşlar da bu konumda idiler. Cezaevinde direnişi sürekli canlı tutacak bir komün düzeni inşa edildi, insiyatif arkadaşların elindeydi.

Benim içinde bulunduğum grubun mahkemesi 18 Nisan 1984'te sonuçlandı. Mahkeme salonunda verilen cezayı protesto etmek için sloganlar attık. Çevremizdeki komandolar üzerimize saldırarak, ağzımızı kapatmaya çalıştılar, jop, yumruk, tekme ve kalaslarla rastgele dövmeye başladılar. Ama biz, yine de bağırarak, slogan attık, mahkemeyi protesto ettik.

Mahkeme sonunda (daha sonra) altmışa yakın arkadaşla birlikte tahliye oldum.

Bu anlattıklarım, Diyarbakır cezaevinde yaşanan gerçekliğin sadece binde biri olarak görülmelidir.

C...

[1] Konuya ilişkin olarak, direniş hareketimizin ve halkımızın yiğit önderi M. Hayri DURMUŞ, şanlı Ölüm Orucu kararlarını faşist sömürgeci mahkemede ilan ederken şu açıklamayı yapmıştı: «Bazı arkadaşlarımız, Mazlum DOĞAN, Ferhat KURTAY, Eşref ANYAK yakıldılar ve asılarak öldürüldüler...» Okuyucu, bu hususu dikkate almalıdır.

Eğitim Köşesi...

Baştarafı 32. sayfada

alınmış- yeni bir kişilik tarafından birleştirilmiş olmakla beraber, sömürgeleştirilmiş ülkeye getirilmiş olan, yabancı egemen sınıf kendisini, kendi toplumunun, çelişkilerinden kurtaramaz.

Yerli kitleler ile işbirliği halindeki, yerli küçük-burjuvazinin bir azınlığının öncülüğü ile bağımsızlık öncesi hareket başlatıldığında, kitleler yabancı gücün kişiliği ile hiçbir zaman karıştırmamış oldukları ve nasıl karışacağını da bilmedikleri kendi kişiliklerini vurgulama ya da yeniden vurgulama gereksinmesini duyamayacaktır. Bu gereksinme yalnızca, kendisini, kitleleri sömürgeci güç ile karşı karşıya getiren mücadele içinde yerini belli etmeye zorunlu bir durumda bulan yerli küçük-burjuvazi tarafından duyulur. Bununla beraber, sömürgeci güçten farklı bir kişiliğin yeniden vurgulanması bütün küçük-burjuvaların, her zaman elde ettikleri bir sonuç değildir. Bunu yapan yalnızca bir azınlıktır, bu arada bir diğer azınlık, çoğu kere gürültülü bir biçimde, egemen yabancı sınıfın kişiliğini benimsen ve yine bu arada sessiz çoğunluk kararsızlık içinde bocalar.

Dahası sömürgeci gücünden farklı, dolayısıyla da kitlelerinki ile aynı bir kişilik yeniden benimsense bile, bu kendisini her yerde aynı şekilde göstermez. Bağımsızlık öncesi harekete karışan orta sınıf azınlığının bir bölümü, yabancı kültürel ölçülerini kullanarak, kitlelerin umut ve acılarını ifade yerine, kendisinin kişiliğini keşfedişini ifade etmek amacıyla edebiyata ve sanata başvurur. Ve tamamiyle sömürgeci güç azınlığının dil ve konuşmasını kullanışı yüzünden, genellikle alfabetik olan ve artistik ifadenin diğer biçimlerine aşinalığı bulunan kitleleri yalnızca çok ender olarak etkilemeyi başara-

bilir. Bununla beraber bu durum, sözünü ettiğimiz küçük-burjuva azınlığının mücadelesinin gelişimine yaptıkları katkının değerini ortadan kaldırmaz, çünkü bu azınlık köksüzleştirilmiş ya da kendi sınıflarına geç dönmüş olanların bir bölümünü ve sömürgeci metropollerdeki kamuoyunun önemli bir bölümünü, özellikle entellektüeller sınıfını aynı zamanda etkiler.

Bağımsızlık öncesi hareketle başlangıçta birleşmiş olan aşağı-orta sınıfın diğer bölümü kurtuluş mücadelesindeki ve kitleler ile bütünleşmedeki hazır paylarında sömürgeci güçten farklı kişiliklerini ifade etmenin en iyi araçlarını bulurlar.

Bu durum, kitleler ile özdeşleşmenin ve kişiliğin yeniden bulunmasının, mücadelesinin kendisinin gerektirdiği günlük çabalar ve fedakarlıkların ışığı altında, geçici ya da mutlak, görünüşte ya da gerçek olabirliğinin nedenidir. Mücadele (bir yandan bir kültürün örgütlü siyasal ifadesi iken bir yandan da zorunlu olarak yalnızca kişinin değil vekarın da ispatıdır.)

Sömürgeci egemenlik süreci boyunca, ait oldukları grubun toplumsal yapısının özellikleri ne olursa olsun, kitleler sömürgeci güce direnmeyi durdurmazlar. İlk safhada -alaylı bir şekilde "pasifikasyon" dedikleri, fetih döneminden- kitleler yabancı işgaline karşı silah elde direnirler. İkinci safhada -muzaffer sömürgeciliğin altın çağında- yabancı egemenliğine karşı, hemen hemen sessiz, fakat genellikle bireysel ve arada bir kolektif birçok başkaldırıyla bezenmiş, bir pasif direnme gösterirler. Başkaldırı, özellikle iş alanında, vergi konusunda, hatta sömürgeci gücün yabancı ya da yerli temsilcisiyle toplumsal ilişkilerde meydana gelir. Üçüncü safhada -yani kurtuluş mücadelesinde- yabancı egemenliğe meydan okumak ve onu yok etmek için politik ya da silahlı direnişi kul-

lanan asıl gücü sağlayan kitlelerdir. Böyle uzayan ve değişen direnç, ancak kitlelerin bir yandan kültür ve kişiliklerini korurken, bir yandan da sık sık yüzyüze geldikleri eziyet, hakaret ve vahşetlere rağmen, bireysel ve kolektif vekar duygularını dokunulmadan korumalarıyla gerçekleşir.

Yerli küçük-burjuvazi tarafından, sömürgeci gücünden farklı bir kişiliğe sahip çıkılması tek başına bu sınıfa bir vekar duygusu iade edememektedir. Bu bağlamda görürüz ki, küçük-burjuva sınıfının vekar duygusu, her bir bireyin objektif ahlak ve toplumsal duygularına ve sömürgeciliğin günlük dramını içinde yaşamaya zorunlu kılındığı sömürgeci savaşın iki kutbuna karşı takındığı subjektif tavra bağlıdır. Bu dram, küçük-burjuvazi görevini yerine getirirken hem yabancı egemen sınıf ile ve hem de kitleler ile yanyana yaşamaya zorlanırsa daha da yıkıcı olur. Küçük-burjuvazi bir yandan hergün değilse bile sık sık yabancıların hakaretinin kurbanı olur, öte yandan da kitlelerin karşı karşıya olduğu adaletsizliğin ve onların direncinin ve ayaklanma ruhunun farkındadır. Böylece sömürgeci egemenliğin, anlaşılması zor olmayan paradoksu doğar, sömürgeciliğin kendisi tarafından yetiştirilmiş bir toplumsal sınıf olan yerli küçük-burjuvazinin içinden, kitleleri sömürgeci güce karşı mücadele vermek için harekete geçirme ve örgütlenme yolunda ilk önemli adımlar atılır.

Mücadele, hertürlü engeller karşısında ve biçimlerin çeşitliliği içinde, tam bir kişiliğin bilinç ve kavrayışını yansıtır, siyasal bilincin gelişimi ile güçlenmiş vekar duygusunu genelleştirir ve pekiştirir, ve ayaklanma içindeki kitlelerin kültür ya da kültürlerinden önde gelen kuvvetlerinden birisini elde eder.

***

Berxwedan Okuyucularına;

Bu sayfada Avrupa'lı ilerici, demokratik kişilerin KUKM'ne ilişkin görüş, düşünce ve değerlendirmelerine yer vereceğimizi belirtmiştik. Bilindiği gibi böylesi bir sayfayı açmamızda ki en önemli nedenlerden birisi de, Avrupa'lı ilerici dost çevrelerin halkımız, ülkemiz ve mücadelemiz hakkındaki düşüncelerini, önerilerini bizzat kendi kalemlerinde Kürdistanlı kitlelere iletmeyi sağlamaktır. Bu sayı da, Diyarbakır zindanlarında PKK'lı savaş esirlerinin direnişine ve dayatılan her türlü teslimiyet, ihanete bizzat tanık olan, devrimci direnişten olumlu yönde etkilenecek KUKM'ne karşı ilgi ve sempatisi artan Alman demokrat, R. Raymond Braun'un gazetemize gönderdiği yazıyı sizlere sunuyoruz.

"Kürdistan Sorununu Çözmek, Herşeyden önce Kürdistan Halkının Kendi Görevidir"

Ralph-Raymond Braun

Şüphesiz, faşizm bir savaşı kazanmıştır; ancak bunun kesin bir zafere götürülmesine mücadele etmemeliyiz. İlerici güçler geçmiş dönem yenilgilerinden sonuçlar çıkarabilmeli ve gelecekte savaşımını illegallitede sürdürmelidirler.

Çıkarılması gereken sonuçlardan biri, mücadelenin olanaklar dahilinde geniş temeller üzerinde yükseltilebilmesi sorunudur. Özellikle sınıflı toplumun, topyekun halkın sömürgeci

mi" için verilen uğraşları boşuna adlandııyorum. Ermenistan Sovyet Cumhuriyeti'nde görüldüğü gibi, bir halkın, örneğin Kürt azınlığının da özgür gelişimi, başka halklarla birlikte oluşturulan devlet birliklerinde ilke olarak mümkündür. Ama buna karşılık Türkiye için, varolan devlet ideolojisi, ekonomik ve militarist çıkarlar nedeniyle, Kürdistan halkına olan baskı bir zorunluluktur. Başka bir deyişle: Kürdistan'da oluşmuş bir otonomi statüsü,

ittifakının yıkılmasında da, bölgede umudu kendisine bağlamıştır. Bu gerçeğin bir ürünü olarak, Batı-Almanya'da Kürdistan halkıyla dayanışmayı gerçekleştirme görevi ortaya çıkar. Batı-Alman dayanışım güçleri burada, militarizme ve NATO'ya karşı, Türkiye'ye yapılan askersel yardıma ve silah ihracına, yine yabancı düşmanlığı ve kışkırtıcı iltica politikası eylemine karşı savaşmalıdır. Kürdistan sorununu çözmek, herkesten önce Kürdistan halkının kendi görevidir. Bundan hareketle de, taktik ve stratejik meselelere ilişkin her çeşit çok bilmişliğimizi kendimize saklamalıyız ve davası için savaşanların takdirine bırakmalıyız. Kürdistanlı arkadaşlar sorunlarını genel tarihi yasalar ve ulusal özellikler ışığında tahlil etmeli, bizleri de analizlerinin teorik doğruluğu ile pratik başarısıyla ikna etmelidirler ve önlerinde sadece toplumlarının yenilenmesinde katedecekleri uzun bir yollar olduğunu da, unutmamak gerekir.

Dayanışma demek, detaylarını bilmemeye veya başka düşünceleri beslemeye rağmen bu sonuçlara katılmak ve bunları burada özümüzde temsil etmek demektir. Öncelikle, Kürdistan Kurtuluş Mücadelesinin taktik ve stratejisini FAC toplumunun kıstaslarıyla karşılaştırma hatasına düşmemeliyiz. Veya denilenin tersi; buradaki doğru adım ve tutumları da Kürdistan koşullarıyla ölçerek, tıkamamalıyız.

Aynı şekilde Kürt solu da, Kürt göçmenlerine ilişkin ajitasyonun Kürdistan'daki insanlara nazaran çok daha değişik koşullar içerisinde yürütülebileneceğini kavramalı ve bunu bu şekilde uygulayabilmelidir.

Bu yeni yayın organından beklentim, onun Kürdistan sorunu üzerindeki tartışmalarda geniş bir foruma doğru gelişmesi, bizleri bu kurtuluş savaşına yakınlaştırmaları ve dayanışma çabalarımızı da ileteceğimiz yazılarla, yansıması olacaktır.

Kürdistan bağımsızlık mücadelesine bir yürüyüş esnasında desteğini sunan bir grup Avrupalı demokrat

baskı altına alınmış olduğuna özdeş gelen Kürdistan'da, ulusal küçük-burjuvazinin ve toprak sahiplerinin belirli bir kesitini direnişe çekmek, hem olanaklı hem de anlamlıdır. Türk sollarıyla nereye kadar ortak çalışılabileceği ise, onların kendilerini başka halklara karşı baskı ideolojisi olarak yansıtan Kemalizmden kurtarmak istemelerine bağlıdır.

Ben, günümüzdeki mevcut koşullarda ve bir NATO devleti olan Türkiye'de, Kürdistan'a "kültürel otono-

Türkiye'nin NATO'nun bölgedeki bir temel direği olarak çökmesi anlamına gelir.

Kürdistan'ın bu jeo-stratejik anahtar rolü pozisyonu, bizlere Kürdistan sorununun iki başka ilişkisine, yol göstermektedir. Kürdistan halkının kaderini tayin hakkı meselesi, Ortadoğu problemine sıkı sıkıya bağlıdır, yani Filistin halkının kaderini tayin etmesiyle en yakından ilişkilidir. O ayrıca, emperyalizmin çıkarlarını hakim kılmaya çalışan saldırgan NATO askeri

DİLİNDEN

Değerli Berxwedan Okuyucuları;

Geçen sayımızda sizlere, Emekçilerin Dilinden sayfamızı açmış bulunduğumuzu duyurmuştuk. Sayfamızın amacı, ülkelerinden kopartılarak, emekleri dış ülkelerde pazarlanan emekçilerimizin sorunlarını dile getirmektir. Yurtdışındaki Kürdistanlı emekçilerin bu ülkelerdeki yaşam koşulları ve ortaya çıkan çeşitli sorunlarını, ülkemiz kurtuluş mücadelesiyle kopmaz bir biçimde ele alıp; onların mücadeleye ilişkin düşünce, öneri ve eleştirilerini diğer okuyucularımıza iletmeyi bir görev biliyoruz. Bu amaçla bir Kürdistanlı emekçi arkadaşımızla yaptığımız röportajın yanıtları için arkadaşımıza teşekkür ediyor ve siz okuyucularımıza da sunuyoruz.

“Yüreğimiz, Kafamız, Elimiz Herşeyimiz Artık PKK ve Onun Askeri Gücü HRK İçin Çalışmalıdır”

SORU- Kürdistan'ın neresindensiniz, hangi nedenlerden dolayı ve ne zaman Avrupa'ya geldiniz?

YANIT- Maraşlıyım. 1970 yılında ekonomik nedenlerden dolayı Avrupa'ya geldim.

SORU- Avrupa'ya geldikten sonra karşılaştığınız sorunlar oldumu? Bunlar ne tür sorunlardı?

YANIT- Çok yönlü sorunlarla karşılaştım. İlk geldiğimde B.Almanya'ya sözleşmeli işçi olarak geldim. Daha sonra eşim de geldi. Batı Berline geçtik. İlk karşılaştığım sorun, ev bulma sorunuydu. 1300 DM'ye bodrum katında bir ev buldum. Çok rutubetli ve sağlığa son derece zararlıydı. Bir yandan çok ağır iş koşulları, diğer yandan sağlıksız yaşam koşullarından ötürü hastalandım. Hep işimi kaybederim korkusuyla, hasta olmama rağmen aynı işte çalıştım. Önce eşim de aynı işte çalışıyordu. Çocuklar oldu yuva bulamıyorduk. Çocuğu çok uzak bir semtte oturan bakıcı bir kadına bırakıyorduk, işe yetişebilmek için, her gün sabah dörtten kalkıp götürmek zorunda kalıyorduk. Sonra eşime çıkış verdiler. Daha uygun bir ev buluruz diye yıllarca evden eve dolaştık. Şimdi oturduğumuz ev fena değil, ama artık hem ben hem de eşim sağlığımızı kaybettik. Hep sorunlarla boğuştuğumuz halde, ülkedekilerin durumunun çok daha kötü olduğunun bilincindeydik. Babamın ağır hasta olduğunu öğrendim. Büyük mali yüke rağmen Kürdistan'dan getirterek, 9 ay tedavi ettirmek zorunda kaldım. Yine de kurtaramadım. Geleceğimi garanti altında görmüyorum. Belki bir çok kişi katlandıkları tüm zorluklara rağmen; kazançlarından kısmi bir tasarruf sağlayarak ülkeye aktarabiliyorlar. Biz de tüm zorluklara katlanıyoruz ama beş kuruş bir birikim yapamadık. Yakınlarımız çok yoksul, onlara yardım etmeye çalışıyoruz. 1980'den sonra ise yakınlarımızdan bir çok kişi tutuklandı. Onlara ve ailelerine yardım etmek zorundayız. Velhasıl burada karın tok-

luğuna çabalıyoruz.

SORU- Gelirken hiç kuşkusuz ki bir çok umutla, sorunlarınızın çözülebileceği inancıyla gelmiştiniz. Fakat anlattıklarınızdan da anlaşılıyor ki bunlar mümkün olamamış. Ne düşünüyorsunuz, Avrupa bir kurtuluş olabilir mi?

YANIT- Hayır. Kesinlikle mümkün değildir. Kurtuluşumuz ancak Kürdistan'da gerçekleşecek devrime bağlıdır. Burada belki ekmek bulabiliriz ama onun da bir garantisi yoktur.

SORU- Avrupa'daki emekçilerimizin genellikle ülkeyle yakın bağları var. Daha önceki konuşmanızdan anladığımız kadarıyla sizin de ülkeyle ilişkileriniz var. Herhalde izine gidip geliyorsunuzdur. En son ne zaman gittiniz? Giderken ve orada hangi sorunlarla karşılaştınız? Karşılaştığınız özel sorunlar oldumu?

YANIT- En son 19 temmuz 1984 'te gittim. İlk kez bu yıl karayolundan arabayla gittim. Türk gümrüğüne gelir gelmez “Ne mutlu türküm diyene” yazılı büyük bir levhayla karşılaştım. Bir kaç yerden anons ediliyordu “Eşyalarımızın tümünü beyan ediniz, beyan etmedikleriniz olursa tutuklarız”. İlk tutuklama tehdidi orada başladı. Gece 21'den sabaha kadar sırada bekledik. Ben o noktadan sonra Maraş'a kadar çektiklerimi anlatırsam sizin sayfalarınızı doldururum. Anlatacağım, yaşadığımın, gördüklerimin onda biri bile değildir. Kayseri'ye kadar, arama tarama, rüşvet vb. olmasına rağmen; oradan itibaren olup bitenlerin yanında anlatmaya bile değmez. Kayseri'den itibaren Kürdistan'a girildiği, askerden ve kontrolden hemen belli oluyordu. Hiçbir suçumuz olmadığı halde yolda rüşvet isteniyordu. Trafik kontrollerini genellikle asker yapıyor ve açıkça tehdit savuruyordu. Bir yerde arabamı kenara çekmem emredildi. 2000 TL'si istedi. Niye, sorduğumda ise böyle bir şey soramayacağımı, ya hiç itiraz etmeden vereceğimi, ya da orada beklemek

zorunda olduğum söylendi. Hiç çıkar yol yoktu, vermek zorundaydım.

Keyfi uygulamalar oldukça fazlaydı. Bir gün yakın bir köye akraba ziyaretine gidiyorduk. Arabama bir motor çarptı. Polisler geldi, yazdı, çizdi. Haklı olduğumu söylediler. Sonradan bir başçavuş geldi ve bizi karakola götürdü. Karakolda ifadelerimiz alındı. Bir müddet sonra bizi hazırol'a geçirdiler. Yeğenimi de götürüp bir sürü dayaktan geçirdiler. Akşama kadar orada bekletildikten sonra, ertesi gün tekrar karakola gelmemiz söylendi. “Burda bekleyeceksin” dediler. Gölge bir yerde durmak istedim. “Hayır. Güneşte bekleyeceksin, akşama kadar da her gelen geçen askere selam vereceksin” dediler. Bu da herhalde “Güneş Cezası” diye düşündüm. Ve birisine 10.000 TL'si, bir diğerine de bir şişe viski vererek kurtuldum.

Hatay ve Mersin cezaevlerinde yakınlarım var. Mersin cezaevindeki amcamın oğlunun ziyaretine gitmek istedim. Akrabalık belgesi gerekli olduğunu, onu da nüfus idaresinden temin edebileceğimi söylediler. Amcamla birlikte nüfus idaresine gittik. İlk soruları “...senin neyindir, aranyor, onu getirmeden sana hiç bir şey vermeyeceğiz.” Devam ediyordu: “... senin neyindir”. Sorduklarının hepsinin de 4 seneden bu yana cezaevinde oldukları, bunun da kendilerinin bilmemelerinin mümkün olmadığını söyledim. Bu kez de yeni birşey ortaya atıldılar ve amcam döndüler: “Sen aranyorsun, polis gelip senin durumun belli oluncaya kadar seni bırakmayacağız.” Amcam ise 3 ay yattığını ve işkenceyle birlikte her şeyi fazlasıyla ödediğini söyledi. Birlikte karakola gittik. Bu kez de amcam benim kim olduğumu sormaya başladılar, ve bana dönerek: “Sizin o köy hep anarşisttir. Sen de mi anarşistsin?” Hayır, 15 yıldan beri Almanya'dayım dedim. O gün başımıza bir iş gelmeden karakoldan ayrıldık. İkinci gün 80 yaşındaki amcamı, belgeyi

almak için göndermemizin daha uygun olacağını düşünerek, onu gönderdik. Orada çalışan bayan "o anarşistleri görmeye gidiyorsunuz, saçınızı sakalınızı kestirmeden gönderemeyiz," deyince, amcam "kızım benim sakalım size ne yapıyor, ben 80 yaşında bir adamım, en az 30 yıldan beri de sakalım var." Bayan memur daha da sinirlenerek "olmaz, ben bir anarşistin kızı olamam, bana kızım diyemesin."

Hatayda durum daha da kötüydü. Mevcut zaman içinde ancak iki kez gidebildim. İkinci gittiğimde, biz sırada beklerken, yaşlı bir Kürdistan'lı ağlıyordu: "Benim oğlumu burada döve döve deli ettiler. Şimdi Ela zığ'da yatıyor. Burada oğlumun parası ve eşyaları var, onları almak için geldim" diyordu. Bir gardiyan yanına geldi ve "senin oğlun yine buraya gelecek, onun için hiçbir şeyini veremeyeceğiz"

Faşist ordunun operasyonlarından bir görüntü

Nihayet belgeyi aldıktan sonra cezaevine gittik. Ama gördük ki belgenin bir geçerli tarafı yok. Ancak rüşvetle ve on yerde aranarak içeri girdik. Sıradayken bir sürü küfür ve hakaretle karşılaştık. Görüşme esnasında iki gardiyan bir jandarma benim arkamda, iki gardiyan bir jandarma tutuklunun arkasında olduğu halde görüşmeye çalıştık. Hiç ses duyulmuyordu. Herkes birbiriyle bağırarak konuşmak zorunda kaldığı için, sesler hepten birbirine karışıyordu. (Bu durum Hatay'da daha kötüydü). Cam kirli olduğundan mı, boyalı mıydı bilemiyorum. Ama karşımdakini görmekte güçlük çekiyordum. Bir kadın bağırarak ağlıyordu: "Çocuklarımızın bir yüzünü görebiliyorduk, onu da bizden mahrum ettiniz." Tartaklayarak dışarı atıldılar. Cezaevinde yatan amcamın oğlu Türkiye sol hareketindendi. Sordu: "Avrupa'ya gelenler ne yapıyorlar? Biz burada yatarken onlar Avrupa'da "demokrasi" mi arıyorlar? Biz dışarı çıksak onlara soracaklarımız var. Onlara bunu söyleyin. Fakat hiç çıkmasak dahi soracakların çıkacağına inanıyoruz."

dedi. O sırada 7-8 tutukluyu çıkardılar. Sanıyorum başka yere sevk ediyorlardı. Her iki -üç kişi birbirine bağlıydı. Birer elleri de arkalarına doğru bağlıydı. Bir araç onları götürmeye geldi. O sırada 20-30 asker, silahlarının ağzına mermi vererek onları sardı. Kurşuna mı dizecekler diye çok ürkmüştüm. Halbuki ayakta duramayacak kadar zayıf, bitkin, birbirine bağlı bu insanları arabaya bindirmek içinmiş bu gösteri.. Biraz da herhalde biz ziyaretçilere göz dağı vermek içindi. Velhasıl anlatmakla bitmez. Bizim derdimiz bir burası değil, esas derdimiz orada, ülkededir.

Soru - Bildiğiniz gibi 15 Ağustos'ta PKK önderliğindeki HRK militanlarınca direniş ve saldırı eylemleri gerçekleşti. Bu eylemler gerçekleştiğinde ülkedemiydiniz? Nasıl öğrendiniz ve siz bu eylemleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Yanıt: Oradaydım. TRT tarafından haber çok kısa verildi. Bir karakolun basıldığı üç er'in "şehit" edildiği.. Tüm yakınlarımızla birlikte çok sevinmiştik. Adeta o gün bizim için büyük bir bayramdı. Halkta hemen bir canlanma,

bir coşku görüldü. Sanki herkes için beklenen andı. Artık döneceğim günlerdi. İkinci haberi İstanbul'da Özal'ın açıklamasından duydum. O meşhur, "büyütülecek birşey olmadığı, "şanlı" ordularının hemen bastırıldığı" açıklamasıydı. Ama bana göre bu "şanlı" orduları çok perişan oldu. Hüsrana uğradı. Peş peşe devletin en yetkili adamları Kürdistan'ın o yörelerine gittiler. Ve her gidişlerinde devrimcilerden aldıkları cevabı duydukça bir "oh" çektim. Herhalde her Kürdistanlı yurtsever aynı duyguları yaşamıştır. Her "çember daraldığın"da üç-beş "şehit" verdikçe, geleceğe olan umudum artıyordu. PKK'nin önderliğinde ki bu eylemler yeni bir başlangıçtır. Umutlarımız gerçekleşmeye başlamıştır. Bugün beş-on asker, karakol; yarın beş-on garnizon ve zafere kadar böyle gidecektir.

Soru- PKK'nin başlattığı yeni dönemde, Avrupa'daki emekçilerimizi hangi görevler bekliyor, Sizce?

Yanıt- Biz ülkeye bağlıyız. Ülkemizi seviyoruz diyorsak, ona yardım etmemiz gerekiyor. Ekmeğimizi sağlayabiliyoruz dedik. Ekmeğimizin bir parçasını PKK'ye ve onun askeri gücü HRK'ye aktarmalıyız. Yani nasıl ekmeğimiz için çalışmak zorundayız; Kürdistan için de çalışmak zorundayız. Bir defa düzenli maddi yardım sunmalıyız. Yurtsever bilinci, kurtuluşçu yolu iyi öğrenmeye çalışmalıyız. Bunu öğreten gazete, kitapları hem kendimiz okumalıyız, hem de başkalarına okutmalıyız. Yüreğimiz, kafamız, elimiz, herşeyimiz artık PKK ve onun askeri gücü HRK için çalışmalıdır.

Soru- Berxwedan gazetesine yapabileceğiniz öneriler ve Gazetemiz aracılığıyla halkımıza ileteceğiniz bir mesaj var mı?

Yanıt- İlk önce, bana bu olanağı tanıdığı için Berxwedan gazetesine teşekkür ederim. İnancım odur ki Berxwedan gazetesi ülkedeki mücadeleyle, biz Avrupadaki işçiler arasında bir köprü görevi görecektir. Bizlere bilinç sunacak, bizleri eğitecektir. Halkımıza ne diyebilirim. Denilebilecek her şeyi HRK'nin eylemleriyle PKK dedi. Bizlere düşen PKK'nin açtığı bu yeni döneme uygun, gücümüz oranında mücadelede yerimizi almaktır. Mücadele 7'den 70'e tüm halkı sarmıştır. PKK halktır. Her yurtsever, her Kürdistanlı insan bu halk saflarında yerini almalıdır.

“Rêyên Welatê min”

Rê hene bi xwîn
Rê hene bi kevîr
Rê hene talî û hêstir
Rê hene serfîrazi û şekir...

Lê belê, hemî rê
Çi reş û tarî!
Çi geş û şîrîn!
Tev diçin Diyarbekir...

Rêyên welatê min digihin “Hoşê Mîn”
Derbas dibin “Hitîn”
San Salvador,
Namîbiya,
Nîkaragua dilbirîn...

Rêyên welatê min
Bi rûmeta berxwedana
Bi xwîna gelek Doğana
Bi destên pala û şervana
Hatin vekirin
Zinar jê hilkin

Şehîdên Diyarbekir...

Boyi zarokên Kurdistan
û her sê cihana...

Rêyên welatê min
Weke çêrokên dêwan
Bi tirsîn... Dirêjin
Têre diholin weke şêran
Rêhevalên min
Lawjanên hevnetewîyê dibêjin
Li ser milên wan
Klaşnikov dibîsîn,
Dilojin....

Rêyên welatê min
Di dirokê de, bi nav û dengîn
Her û her li ser wan şer û cengîn
Talankerên Asîya, Roma... Tetarin..
Erebên zengîn..
Îngilîzin.. Firengîn...

Lê îro, li ser rêyên welatê min
Top û leşkerên dîr welatin
Ji her “Metropolekê” hatin
Rengarengîn...

Bi “NATO” xwe navkirin
Dersên gelan dane “SENTO” ji bîr kirin
Çi dixwazin?!...

Berê zû de em talankirin
Xaka welatê me serbin kirin...

Rêyek welatê min heye,
Mazlum bi xwîna xwe vekir
Ew rê tê ji Diyarbekir
Di Asîya re,
Afrika re,
Lateyn Emrika re.. digere..

Bi karkerên dezgan re
Şoreşgeran dicivîne
Rêz dike leşkerê azadiya gelan
Bi Newrozê re serfîraziyê distîne
Hemî rêyên welatê min dike yek
leşkerê serxwebûna me
Dadîkeve Diyarbekir
Lek bi lek...

Cankurd

GORÎYA WÎNDA

Ka were ez bêjim derd ê xwe û te
Em tev rêwibûn me rê windakir
Me tevaya da der qenci û başî
Xerabî bi kar hat me çê windakir

Hinan rabûn xwe dane cihên bilind
Ji bêkestî me cih û war windakir
Hawîrdor dijminbû em man bi tenê
Me bangîn û gazî hewar windakir

Belê تنها em man reben û kole
Jiberku me ew text û tac windakir
Lîstik û tevlokî me kir kar ê xwe
Ta ku me hêvî û armanc windakir

Azadî û rûmetî ji parvekirin
Em ji xwedîyê parêbûn me par windakir
Em bûn malfiroş ê ku mêzîn pê ma
Xesari تنها ma me kar windakir

Şûr ê me kirîn bi çengek-dido zêr
Şer û dijmin li wir me gac windakir

Hêvî qesr û qonax mêrg û ayîbûn
Tev kon ê reş me qerac windakir

Xelkê bêder rakir çewal dagirtin
Lê me tev tov û halet cot windakir
Ji rezên me gelek şîrani hila
Me tev rez û kerge û mot windakir

Me kir xelkê xwar ka bi me çi ma?
Bûn bazirgan ê ku karwan windakir
Me ne qeraş dît û negihane aş
Rêde tev kerê me arvan windakir

Bû nalîn a dil ji evîn a yarê
Dilî ya me bû lê me yar windakir
Ji germ û tîhbûn me ziman derketî
Çûn ku avê binîn me car windakir

De ka wê çawabî rewş a min û te?
Ji valayî me evqa sal windakir
Va salên borî çûn qet venagerin
Me gelek rêzan û heval windakir

XAL HEM

“Teröristlerin Rehabilitasyonu” Çabalarıyla Dayatılan İhanet ve Komplo Bozguna Uğratılacaktır!

Baştarafı 1. sayfada

Türk burjuvazisi daha oluşum döneminde sultanlıkla ve emperyalizmle doğrudan işbirliği içinde doğan bir sınıf olması itibarıyla, daha başından emperyalist emeller beslemiştir. Beslediği bu emellerin bir sonucu olarak; Osmanlılığın egemenliği altındaki halkların bağımsızlık ve özgürlük taleplerini bastırma doğrultusunda yoğun bir çaba göstermiştir. Katliamcılıkta öncellerini ve o dönemde Avrupa’da gelişen faşizmi örnek alan bu güç, davaya ihanet ettirmede, kendine has yöntemleri olan, hatta amacına ulaşmada, her yolu mübah sayan özellikleriyle her direnişi ezmeyi, her direnişi teslim almayı, teslim alamıyorsa imha etmeyi bir gelenek haline getirmiştir. Onun bu geleniği sadece kişiler ya da örgütler düzeyinde kalmamış, bizzat halklar ve uluslara kadar büyümüştür. Ermeni halkının katledilişini, Balkan halklarına olan kıyımları, bu özelliklerin birer yansıması olarak görebiliriz.

TC’nin daha kuruluş döneminde, Türk burjuva iktidarı karşısında önemli birer tehlike olarak dikilen TKP’nin doğuşu, Yeşil Ordu olayı vardır. Bunlar, burjuvazinin feodalizmle olan ittifakının karşısında daha halkçı ve devrimci karakterde idiler. Bu ilk oluşumlara bile, TC’nin alabildiğine sahtekâr ve barbar bir yaklaşım gösterdiği ve bu konuda hiçbir insanlık kuralı tanımadığı rahatlıkla gözlenebilmektedir.

Bu da gösteriyor ki, Türk burjuvazisi daha başlangıçtan itibaren bu yollara pek yabancı değildi. Benzer yöntemler Kürdistan’daki 1925-40 döneminde ağırlıklı olarak kullanıldı. Yine en önde olanlar darağacına gönderildi, geri kalanlar sürgünlerde ve birçok yolla teslim alındı, ihanet ettirildi. Geliştirilen bu ihanetlerin üzerine, yok etme ve halk olarak tarihten silme planları oturtuldu. Misak-i Milli’nin kabul ettirilmesi; tek devlet, tek ulus anlayışının hakim kılınması, hep bahsedilen ihanetin yarattığı ortamın ürünüdür.

1970’ler, bilindiği gibi TC’ye karşı muhalefette devrimci çıkışların gündemleştiği dönemdir. Bu yılların başında devrimci gençlik hareketi, pasifizmi ve ihaneti aşmada önemli başarılar kazanmıştır. Zayıf temelli ve düşmanını iyi değerlendirmede yetersiz olan bu hareketlerin, yine önderlerinin imhasını ve geriye kalanların teslim alınmaya çalışıldığını ve bunun özellikle cezaevlerinde gerçekleştirilme durumunda olduğunu görüyoruz.

1971 sonrası ihanet ettirme ve tasfiyeye uğratma girişimlerinde burjuvazinin oldukça başarılı örnekler sergilediğini görüyoruz. Sol cemahta onlarca örgütün mantar gibi türemesi ve hiçbirinin diğeri ile doğru bir ilişki geliştirme ve birlik olgusunu ele alma kaygısı duymadığı bir dönem yaşandı. Buna rağmen yine de kitlelerin çürüten Türk kapitalizmi ve onun burjuva iktidarına olan öfkeleri devrimci mücadelede çok büyük bir sıçrama yarattı.

Adeta devletin dayanamayacağı türden bir kabarmayı ifade ediyordu.

70’li yılların en büyük özelliği ise Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin hızlanarak geliştiği bir dönemi ifade etmesidir. İdeolojik anlamdaki gelişmenin giderek siyasal ve eylemsel özelliklerine kavuşması Türk burjuvazisini yeni bir bunalıma soktu. Bu dönemde Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini tasfiye etmek amacıyla ortaya konan birçok girişimden söz edebiliriz. Feodal çetelerden, UDG’lere kadar birçok gücün bu tasfiye girişiminde rol oynadıkları bilinmektedir.

Ancak tüm çabalara rağmen, istediği sonucu elde edememesi; 12 Eylül faşist askeri müdahalesine başvurmalarının temel nedeni olmuştur. 12 Eylül siyasal biçim değişikliğiyle açtığı savaşı atlatamadığı bunalımlı yapısını çıplak askeri zorla yaşatmak, devrimci-demokratik hareketi, özellikle de KUKM’yi ezmeyi amaçlamıştır. Bu doğrultuda katliamlar düzenlenmiş, yüzbinleri zindanlara doldurmuş, en barbarca baskı ve işkencelere başvurmuş, politik manevralar geliştirmiş, yarattığı ağır baskı koşullarında, devrimcileri bunalıma ve hareketleri dağıtıp yok etmeye çalışmıştır.

Cezaevleri bu anlamda çatışmanın en yoğun olarak yaşandığı alanlar oldu. Devrimcilerin bir kısmını imha ederek bir kısmını ise zindanlara doldurarak mücadeleyi bitirmeyi böylesine bir biçimde gerçekleştirmek istedi.

Cezaevlerinde başlangıçta işkencenin en yoğunuyla kişinin örgütünü ele vermesini hedefleyen faşist yönetim; bunda hedefine ulaşsın ulaşmasın tutuklu üzerindeki baskısını hiçbir şekilde azaltmamakta; ta ki, onu düşüncelerine, inancına karşı savaşı bir durumuna getirinceye kadar.

Devrimin tasfiyesinde zindanlara düşen devrimciler üzerindeki oyunlarla sonuca gitmeyi bir gelenek haline getiren faşist Türk yönetimleri bu alandaki en vahşi girişimleri 1980 sonrası ve özellikle de Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı gerçekleştirmeye çalıştı. İçerde teslim aldığı birkaç haini kullanarak tüm tutuklu kitlelerini böylece teslim alma yolunu seçmektedir.

Gericilik yıllarında geri çekilmenin zorunlu olduğu anlar aynı zamanda zindanlarda devrimin sınava çekildiği yıllardır da. İçerde direnilemez ve düşman en güçlü olduğunu zannettiği alanlarda yenilgiye uğratılmazsa devrimin moral gücü zayıflar. Dışarda mücadeleyi sürdürmek durumunda olanların ister istemez cezaevindeki direnmenin gücüne ihtiyacı doğar.

Bunu çok iyi bilen sömürgeci-faşist TC, bu dönemde bütün gücüyle cezaevlerine yüklendi. Bir yandan “Genç Kemalistler” vb. faşist milis teşkilatlarıyla savaş

esirlerini ve tutuklu ailelerini etkileyip inancından boşaltmaya çalışırken bir yandan da kollarını daha başka alanlara uzatarak, bu planını hareketin geneline yansıtmaya çalıştı.

İlk girişiminde UKM önder devrimcileri Mazlum, Kemal ve Hayri’lerin direnişleri ile başarısızlığa uğradı. Önderlerin ve daha birçok militanın TC’ye en ağır siyasal yenilgilerinden birini tattırmaları ve ölüm silahını onun elinden alarak bu noktada yapabileceği saldırıyı durdurmaları, onu daha başka arayışlara yöneltti.

Zindanlarda egemen kılınan direnişin dışarda da devralınarak halk savaşına dönüştürülme özelliğine kavuşunca faşist yönetimin tedirginliği daha da arttı. Hemen provakatörlerini her alanda harekete geçirirken, peşpeşe idam cezalarını yağdırmaya başladı. PKK’yi kuşatma ve ezme seferlerine girişti. Bunun için harekete geçirebileceği tüm güçleri devreye sokarken kendisi de sınırlar aşarak, PKK’yi yoketme histerisine kapıldı.

Sömürgeci faşist yönetimin PKK’ye bu derece yönelmesinin anlamı oldukça kapsamlı bir konudur. Burada ancak sorunun bazı yanlarına kısaca değinmek yeterli olacaktır. Direnmeyi hakim kılma doğrultusunda tavizsiz ilerleyen bu gücün aksine kendisine “sol”, “sosyalist”, “devrimci”, “komünist” diyen tüm güçler içerde olsun, dışarda olsun faşizmin siyasal manevra alanına düşmüş ve onun oyununa gelmişti. Demokrasiye dönüş safsatasına inanmak isteyen ve bunun için sosyal-demokrasiyi, hatta muhafazakâr kesimleri dört gözle izleyen geniş bir yelpaze oluştu. Tümü de ister sağ isterse sol görünsün sonuçta aynı noktaya ulaşmaktadırlar.

Cuntanın bu güçlere yönelik ilk kozu af sorunu oldu. Af sorunu rahatlıkla birçok gücü ağa taktı. Bunun yanı sıra sosyal-demokrasinin yaklaşımı ve Ecevit’in Avrupa ziyaretleri de geniş bir kesimi büyük (özünde çok basit ve iğrenç) umutlara yöneltti. Sola tüm bu yöntemlerle tasfiyecilik dayatıldı. Zindanlarda da yapılan aslında bunun başka araç ve yöntemlerle uygulanışydı. Tasfiyecilikle en sorumlu mevkilerde karşılaşılan bahsedilen sol; sanki önceden hazırlanmış (gerçekte hazırlık süreci vardı) gibi kısa sürede yörüngeye girdi. Buna en büyük tehlikeleri bile göze alarak karşı duran PKK ise istenmeyen örgüt ilan edildi.

Cezaevlerinde sürekli ihaneti ve Kemalizmi dayatarak devrimcileri ideolojilerinden ve inançlarından boşaltmayı planlayan faşizm; dışarda da çözümlenmiş ve tartışma kabul etmez konularda tartışmalar açtırma yoluna gitti. Bu durumda sorunlarını çözme durumundaki birçok güç kendi kendini tartışarak, emperyalizmin dayattığı ideolojik tartışmalara saplanarak tükendi. Bu konuda cuntanın bir taktiği de bu yönlü sorunlarını ilk elde çözen PKK’ye de aynı tartışmayı dayat-

masıydı.

Faşizmin planları Türkiye ve Kürdistan'da birçok güç üzerinde etki yaratarak onları istenen rotaya sokarken, UK Hareketinin bu oyunları boşa çıkarması ve ülke temelinde mücadeleyi daha üst boyutlara yükseltmesi yaşandı. Ortaya çıkan objektif yapı her gücü, kendini buna göre mevzilendirme zorunda bırakırken, sömürgeci faşizmi de aniden yediği bu darbenin şokundan sıyrılır sıyrılmaz, yeni tedbirler geliştirmeye yöneldi.

Dışarıda alınan tedbirler çoğunlukla bilinmektedir. Ancak cezaevlerine ilişkin olarak ortaya konan politikaya kısaca değinmek gerekir.

Af vb. ilişkin yalanlar her alanda tartışmaya sokularak birçok güç ve çevre böylece avlanırken, 15 Ağustos devrimci direniş atılımının tüm bu gelişmeleri darımadığın eden çıkışını görüyoruz. Ardından da cuntanın af silahının 15 Ağustos atılımına karşı kullanılmak istenmesi bizzat rejimin başı tarafından dile getirildi. Eylemler olmasa belki af da çıkarabileceklerini ifade eden Evren'in bu sözlerinin birçok çevrede etkisini gösterdiği açıkça hissedildi. Ama direniş atılımının kitleler üzerindeki etkisi bunu geçersiz kıldı.

Faşist kukla hükümetinin "Adalet" Bakanının peşpeşe gelen açıklamaları yine mücadelenin yükselişi karşısında zindanların kendisini mahkum eden değil, silah olarak kullanabileceği alanlar durumuna getirme amacını dile getiriyordu. Dışarda gürleyen silahların zindanları düşmana karşı önemli bir savaş alanı durumuna getireceği açıktı.

Eldem, önce "örgütünü ihbar edenin cezası düşecek" diyerek, savaş içindeki zayıf unsurlara seslendi, bununla özünde halihazır zindanda olanları değil dışarda savaşım içinde olanlara sesleniyordu.

İdamlar, Sömürgecilerin Yokolmasını Biraz Daha Yakınlaştıracaktır!

Baştarafı 1. sayfada

mürgeciliğin yargılandığı alanlara dönüşürmüştür.

İşte 15 Ağustos atılımıyla sömürgeci faşist Türk devleti tarihin kendisini ölüme mahkum ettiğini ve infaz olayının parça parça gerçekleştirildiğini birkez daha farketmesiyledir ki, sıradan, okuma-yazma dahi bilmeyen köylüleri tutuklayıp idam cezasıyla "yargılamaya" başlamış, görülmekte olan davaları, biran önce sonuçlandırmaya çalışmakta, ellerinde hiçbir kanıt bulunmadığı halde direnen devrimcilere keyfi idam cezaları yağdırmaktadır.

15 Ağustos direniş atılımının ardından direnişçi odakları dolaşan cunta başı K. Evren, idam kelimesini ağzından düşürmemiştir. Tarih boyunca uyguladığı yöntemleri bu kez çok daha çılgınca gündemleştirmeye çalışmıştır. Devrimcilerin asla affedilemeyeceği sözlerinin ardındaki yatan gerçek nedir?

Ölüm tehdidi olayı daima teslimiyete

Ama faşist yönetim içindeki tehlikeyi de bertaraf etmenin yolunu ihmal etmiyordu. Bunun için de yine Adalet Bakanının ağzından "siyasal tutukluların hiçbir biçimde adi suçluların yanında bırakılmayacaklarını" söyledi. Bu onların diğer mahkumlar arasındaki etkisini kırma ve onları da siyasallaştırmamanın yöntemi idi. Ancak bu yöntem siyasal tutukluları beş merkezi toplama kampında birleştirme biçiminde yapılacaktı ki, özünde asıl amacın onları siyasal tutuklu konumundan çıkarıp birer kukla durumuna getirmenin planıydı bu. Evren'in deyişiyle "kafalarını kesseniz" düşüncelerinden vazgeçmeyenleri zorla, dayak ve işkenceyle kendi düşüncesinden saptırmak mümkün müydü?

"Uzman"ların görüşüne göre böyle bir yöntem klasiktir. Yeterince başarı sağlamaz. Bu klasik yöntemin yanına modern yöntemleri de ekleyerek hedefe varmak gerekir.

İşte Ocak ayı ortalarında yapılan bir gizli toplantıda bu sorunlar ele alındı. Basına kapalı olarak yapılan adına "Teröristlerin Rehabilitasyonu, Uluslararası Sempozyumu" dedikleri bu toplantının ana teması siyasal suçluların nasıl "rehabilit" (yani devrimcilerin ıslah!) edileceğiydi. Toplantıya uluslararası alanda ün yapmış "terör uzmanları"nın katıldığı açıklandı. Bunların başında da Paul Henze gelmektedir.

Bilindiği üzere, Paul Henze ABD'de "terör uzmanı" değil, CIA ve Pentagon'un en yetkili Türkiye uzmanıdır ve aynı güçlerin gözünde cunta generallerinden daha yetkili bir Türkiye sorumlusudur.

Görüldüğü gibi, ABD Türkiye cezaevleri, işkencehaneleri için sadece psikolojik ve fiziki işkence uzmanları yetiştirmekle kalmıyor. Bizzat bu alanların tüm sorun-

larıyla ayrıntılı biçimde ilgileniyor.

Ortaya atılan en son modern yöntem olarak da "karıştır-barıştır" yöntemi diye lanse ediliyor. Buna göre sol ve sağ kesime mensup tutuklular içiçe karıştırılarak birbirleriyle ilişkilerinin sağlanacağı ve dolayısıyla solcularla sağcıların barıştırılmasıyla her iki kesimin de devlete hizmet edeceğinin sağlanabileceği iddia ediliyor.

"Devrimci fikirlerinden boşalmış, inancını yitirmiş ve bir faşistle kardeş kardeş oturan bir yaratık". İşte faşizmin istediği insan tipi budur. Sadece tutukluları değil, tüm toplumu bu duruma sokmanın uğraşı içindedir. Dışardaki tasfiyecilik faşizmin bir uzantısından başka bir şey olmayan, sosyal-demokrat görünümlere hızla yaklaşmak istiyorsa, ondan medet umuyorsa onun saflarına "karışmaya" hevesleniyorsa bunun anlamı nedir? Elbetteki bu da "karıştır-barıştır" yönteminin bir başka cenahta hayat bulması olacaktır.

Bundan sonraki savaşım sadece bir silahlı savaşım biçiminde olmayacaktır. Bu aynı zamanda bir moral ve sinir savaşı biçiminde gelişecektir. Mücadele çok yönlü olacak her alanda dövüşülecektir.

Düşman ordu gücü ve emperyalizm dayanağı ile ezmek isteyecek, halkımız halk savaşını dayatacaktır.

Düşman kendini en güçlü görmek istediği zindanlardan başlayarak bir moral savaşı sürdürmeye çalışacak, bunu tüm toplum içinde yaygınlaştırmayı ihmal etmeyecektir.

Halkımız ise dışarının savaş heyecanını zindanlarda en güçlü tarzda yansıtabilecek ve devrimin moral gücünü ve otoritesini düşmanın işkence ve oyunlarını boşa çıkaran bir silah durumuna getirecektir.

zorlamanın bir aracı olarak işletilmiştir. Sömürgecilerin ellerindeki bu silah, bizzat ölümden yaşamı yaratan büyük PKK önderleri MAZLUM, HAYRİ, KEMAL, ve daha birçok PKK militanı tarafından alınarak düşman silahsızlandırılmıştır. Teslimiyet ve ihanetin egemen kılınmaya çalışıldığı bir dönemde, ölüm orucuna giden büyük kahramanlar ölüm fermanını nasıl devrimcilerin kendi elleriyle imzalayabileceklerini göstererek düşmanı çılgına çevirmişlerdir.

Bu yüce devrimcilerin şahsında, UKM ve Kürdistan halkı siyasal bir üstünlük elde etmiş, kolaylaştırılan ölümün üstüne üstüne yürüyerek yeni çıgırlar açabilmeyi başaramışlardır.

HRK (Hezên Rızgariya Kürdistan) ve 15 Ağustos direnişi bunun en doğal ürünüdür. Bu noktadan itibaren hertürlü ölüm tehditinin savaşan Kürdistan halkını direnişten alıkoyamayacağı, tersine yeni yeni direnişlere doğru atılım yaparak düşmanı tam bir siyasal yenilgeye uğratacağı besbellidir. O nedenle toprağa düşen her şehit, görkemli bir abide, yolumuzu sürekli aydınlatan bir meşale olarak, düşmanın yok olmasını biraz daha yaklaştıracak kin ve öfkemizi bileyecektir.

PKK Erzurum Davası . . .

Baştarafı 1. sayfada

Bilindiği gibi uzun süreden beri sömürgeci faşist uygulamalara maruz kalan Dursun Ali Küçük zindanlarda direnişin başına geçerek gerek cezaevlerinde ve gerekse dışarda sömürgecilerin kendisi ve ailesi üzerindeki yıldırma ve teslim alma oyunlarını boşa çıkarmıştır.

9. Kolordu ve sıkıyönetim komutanlığı 2 numaralı askeri mahkemesinde görülen davada, savaş esiri Dursun Ali Küçük'e yeniden idam cezası verilirken kararın açıklandığı anda O, soğukkanlılığını ve üstün direnme gücünü ortaya koymuş, bir PKK militanına yakışır şekilde idam kararına sloganlarla cevap vermiştir. Aynı olaya karışıkları iddiasıyla Mehmet Savaş'a da yaşının küçük olması nedeniyle 20 yıl ağır hapis cezası verilirken, İbrahim Hakkı Tuncer, Mehmet Okçu, Talat Aktaş ve Salih Hamaldaloğulları adlı devrimcilere de 10'ar yıl ağır hapis cezası verilmiştir. ★

80'li yıllara gelindiğinde ağır bunalımın etkisiyle kapitalist-emperyalist sistem sarsıntılar geçirmekteydi. Sistem içinde önemli çatlaklıklar meydana gelmiş; Ortadoğu, Latin Amerika, Afrika gibi bazı zayıf halkalar "kanayan yara" haline gelmişlerdi. Denge gün geçtikçe emperyalizmin aleyhine sosyalizmin lehine bozulmaktaydı. Karşı-devrim kampı sarsıntılarını hafifletmek, sistemi onarmak amacıyla daha sert ve baskıcı yönetimlere ihtiyaç duydu. Emperyalist metropollerde iç gericiliği iktidara yöneltirken; bağımlı ülkelere de askeri faşist yönetimlere yönelmişti. Öte yandan, sosyalist ülkelere karşı propaganda azgınlştırılmış ve bununla da yetinilmeyerek iç işlerine müdahale edecek kadar ileri gidilebilmiştir. Yine ulusal kurtuluş hareketleri ve ilerici radikal yönetimlere en sert baskı ve kuşatma yöntemleri gündemleştirilmiştir.

Ancak emperyalist sistemin yapısal sorunlarını çözmesi mümkün olamamış; sarsıntılarını hafifletemediği gibi, yaraları daha da kanamıştır. O nedenle emperyalizm mevcut politikasını dört yıl daha sürdürmekte kararlı olduğunu göstermiştir. Reagan'ın yeniden seçilmesi sistemin bu yönlü bir onayıydı da. Ne ki, önümüzdeki dört yıl içinde sistemin sorunlarını çözemeyeceği, daha da derinleşerek kendisinden kopmalar ortaya çıkacağı şimdiden besbellidir. İşte o nedenle sistem devrevi olarak iktidara getirdiği liberalleri iktidara hazırlamaktadır. Emperyalizm şimdiden buna uygun bir hazırlık ve örgütlenme içindedir. 88'lere doğru böyle bir "yumuşak iniş"le devrimci gelişmelerin önüne sis perdesi çekmeyi amaçlamaktadır.

ABD'de Kennedy, Avrupa'da ise Sosyal-Demokratlar gelecek dönemin iktidarları için hazırlanmaktadır. Bu konuda emperyalistlerin kendi aralarında bir görev bölümü yaptıkları, kuşku götürmeyecek kadar açıktır. Emperyalizmin sosyal-demokrasi kanadı böyle bir "yumuşak iniş"e hazırlanırken, üzerine düşen görev bölümünü şimdiden yürütmeye çalış-

"Yumuşak İniş"ın Misyonerlik Seferleri ve

Bruno Kraisky'nin Ortadoğu "Barış" Planı

maktadır. Sosyalist Enternasyonalin tanınmış simaları Willy Brandt, Bruno Kraisky ve Mitterand kendi aralarında bir işbölümüyle gezi ve toplantı misyonerliğine çıkmışlardır.

Hiç kuşkusuz ki, emperyalist metropollerde bir liberal yönelime hazırlanmış; bağımlı ülkelere düzenlenen misyonluk seferleri ve yeni alternatif iktidarlar hazırlama çabaları sıradan olağan gelişmeler değildir. Tüm bunlar emperyalizmin sistemli hazırlıklarının ürünüdür. Özellikle sömürge, yeni-sömürge halklara bu dönemde dayatılan azgın karşı-devrimci zor; bir yandan halk muhalefeti geliştirmiş, öte yan-

Amerika, Uzakdoğu, Afrika ve Ortadoğu alınmıştır.

Bu amaçla bölgemizde yakın doğu'dan uzak doğuya uzanan bir misyonerlik gezisi Avusturya eski başbakanı ve Sosyalist Enternasyonal yöneticisi Bruno Kraisky'ye verilmiştir.

Önümüzdeki süreçte Bruno Kraisky bazı Arap ülkelerini ve İsrail'i de kapsayan bir gezi sürdürecektir. Bu gezide, Sosyalist Enternasyonalin görüşünü yansıtan Ortadoğu "Barış Planı" sunulacağı belirtilmektedir. Yine daha önce gerçekleştirmiş olduğu Hindistan ziyaretinden sonra Kraisky,

Sosyalist Enternasyonalin tanınmış simaları Willy Brandt, Bruno Kraisky ve Mitterand.

dan önemli tahripler yaratmıştır. Genel olarak sol muhalif güçlerini adım adım yasal bir çizgiye çekmeye, Sosyal - Demokrat pota içinde eritmeye yönelik sistemli bir çalışma yürütülmüştür. Özellikle devrimci güçlerin iktidara alternatif bir mücadeleye yönelecekleri bir dönemde; radikal devrimci alternatifi tasfiye etmek için; sol muhalefeti denetim altına almaya çalışarak emperyalizmin sosyal-demokrat kanadının güdümünde iktidarlar hazırlanmaktadır.

Bu sistemli çabalar geçen dört yıl içinde de yürütüldü. Yaşanan karanlık, azgın gericilik yıllarında tasfiyeci bir sol örgütlenilmeye çalışıldı. Buna en yakından Türkiye solu içindeki gelişmelerde tanık olduk. Şimdi ise düzenlenen misyonerlik gezileri ve toplantılar bunun bir devamı olup daha da sistemleştirilmesine yöneliktir.

Bu geziler esnasında "kanayan yara" halkalarına özel önem verilmiş ve Sosyalist Enternasyonalin yeni "barış planı" sunulmaya çalışılmıştır. En önemli ve hassas alanlar olarak Latin

Birleşik Arap Emirliklerinde Arafat'la ikili görüşmede bulunmuştu. Keza Kudüs'ü ziyaret etmeden önce Washington'u ziyaret edeceği yabancı yayın organlarında belirtilmektedir.

Çeşitli ajanslara göre Kraisky, plan konusunda detaylı açıklamalara yanaşmamakta; ancak ona yakın çevrelerden ajanslara sızan haberlere göre "Barış Planı" İsrail'in, işgal edilen Arap topraklarından çekilmesi buna karşılık olarak ise Arap devletlerinin resmi olarak İsrail'i tanımaları ve bu yönlü bir anlaşma imzalamalarını içermektedir.

Anlaşılabileceği üzere plan, "yumuşak" bir "iniş"le karşı-devrim bölge hattını onarmak, Filistin Devrimini tümünden boğmak, direnişçi odakları tasfiye etmek ve bölge ilerici radikal yönetimleri uzlaşma ve işbirliğine zorlamayı hedeflemektedir.

Ne ki, tüm bunlar emperyalizmin iradesini yansıtır. Bu iradenin başarılı olacağı söylenebilir mi? Bu herşeyden önce devrim ve karşı-devrim güçlerinin konumuna yakından bağlıdır. Emper-

yalizm tarih boyunca kendi iradesini istediği gibi uygulama olanağı bulamamıştır. Bir defa onun yaşadığı çürümüşlük ve yozluk buna izin vermemektedir. Hiç kuşku yok ki, emperyalizmi, iradesini uygulamaktan alıkoyacak devrimci gelişmeler ortaya çıkacaktır. Yani devrimin örgütlü iradesinin bu iradenin önüne geçme durumu vardır. Daha şimdiden bu yönlü olumlu gelişmelerden bahsetmek mümkündür. Belirleyici rolü ise güçlerin kendi öz çabaları oynayacağı besbellidir.

Tüm bu girişimler safları daha da netleştirecek; özellikle Kürdistan'da odaklaşan direnişçi olgunun tüm bölgeye yayılarak; sosyalist sistemle bölge ilerici devrimci güçleri daha sıkı bir dayanışma sergileyeceklerdir. Bu komploların boşa çıkartılmasıyla, bölge halklarının mücadeleleri yeni yeni zaferlerle taçlandırılacaktır.

İtalya'da Gazetecilerin Genel Grevi

Hayatı Felce Uğrattı

5 Şubat 1985 salı günü tüm İtalyan gazetecileri yeni yıla ait iş sözleşmeleri henüz imzalanmadığı gerekçesiyle, yayıncıları ve yatırımcıları protesto etmek amacıyla bir günlük genel greve gittiler.

Basın mensuplarının grevde olması nedeniyle, 60 milyonluk İtalyan nüfusunun birgün dünyayla ve ülkenin yörelerinin birbirleri arasında tüm irtibatları kesildi. Radyo, televizyon ve tüm gazete çalışanları o gün hiçbir faaliyette bulunmamışlardır. En önemli haberler bile televizyon ve radyo haber bültenlerince sunulmayacağı haberi verilmiştir. Roma'daki tüm teleksler ve basın suskunluğa gömülmüştü.

Çarşamba günü sadece İtalyan Gazeteciler Birliği'yle anlaşmalı birkaç gazete çıkabilmiştir. Roma'da "Paese Sera," "Manifesto" "Osservatore Romano" ve Palermo ile Bologna'da tek tek bazı yerel gazeteler çıkabilmiştir.

***

Güney Kore'de Kitlesele Gösteriler yükseliyor!

Başkent Seul'de Askeri Faşist Diktatörlük Protesto Edildi!

ABD, emperyalist kampın öncülüğüne geldiğinin ilk yıllarında, yeni-sömürgeci politikasını uygulamaya koyarken; özgürlük ve bağımsızlığına ilk kastettiği ülkelerden birisi de Kore'dir.

yaşadığı derin bunalım Güney Kore'yi de etkilemiş, sürekli zor sistemini daha da katmerleştirmiştir. Son yıllarda tutuklama, baskı, işkence ve katliama boyutları daha da artmıştır.

Güney Kore halkı ile faşist güçler arasında çıkan çatışmalardan bir görüntü

ABD ve diğer gerici güçlerin askeri kuvvetlerinin bizzat saldırısına uğrayarak; Kore halkının devrimci gelişmesi engellenmek istenmiştir. Azgın karşı-devrimci zora karşı destansı direnişler sunan Kore halkı ülkesinin Kuzey kesiminin kurtuluşunu sağlayarak, sosyalist inşa yolunda ilerlemeyi başarmıştır.

Ne ki, ülkenin Güney kesiminde emperyalizmin işbirlikçi yönetimleri varlığını sürdürmüştür. Günümüze doğru gelirken karşı-devrim kampın

Tüm bunlara karşı Güney Kore halkı sessiz kalmayıp, direnişçi geleneğine bağlı kalarak sesini yükseltmektedir.

Nitekim geçenlerde Güney Kore başkenti Seul'de binlere varan kitleler, askeri diktatörlüğü protesto etmek amacıyla gösteriler düzenlediler. Bu gösterileri dağıtmak isteyen karşı-devrim güvenlik kuvvetleri zor kullanmışsa da halk muhalefetinin direnişiyle karşılaşmıştır. Polis, gösteriler esnasında 200 kişiyi tutuklamıştır.

DOMİNİK'TE KİTLE PROTESTOLARI YÜKSELİYOR!

Günlük tüketim maddeleri, elektrik ve benzine yapılan zamlardan sonra Dominik Cumhuriyetinde birçok işyeri greve gitti. Yabancı kaynaklı gazetelerin haberlerine göre 28 Ocak 1985 tarihinde başlayan grevlerden sonra ticaret ve ulaşımda büyük aksamalar başgösterirken, okulların da kapatılmasıyla hayat felce uğradı. Aynı kaynaklardan alınan bilgilere göre şu ana kadar 50 kişi değişik şekillerde yarala-

nırken, ülkenin birçok yoksul alanlarında ise kitleler ticaret ürünlerine elkoymakta ve grevler sokak gösterilerine dönüşerek devam etmektedir.

Santo Dominik, kaynaklarının habere göre ise, ekonomik uygulamalara yönelik gelişen bu hareket, başkan Yorge Blanc yönetimine karşı halk savaşı komitesinin örgütlenmesi için bir kaldiraç rolü oynamaktadır.

Toplumsal gelişim ve değişimi direnişler, savaşımalar sağlar. Bu direniş olurken, ihanetle yiğitlik, korkaklıkla cesaret, alçalmayla yücelme, inançla inançsızlık, bilinçle cehalet, geleceğe olan bağlılıkla ona sırt dönme birlikte yarışır. Yaşamını geleceğe, aydın, eşit ve özgürce yaşanacak olan geleceğe adayanlar, bugün olduğu gibi yarın da insanlığın ilerici kesiminin gururu, yüzağı ve övüncesidir. Destansı kahramanlıklar yaratan, işkencehanelerde, zindanlarda, savaş alanlarında bilerek ve isteyerek direnen insanlar inanılmaz çilelere, zulme, baskıya direnerek ölümsüzleşirler. Onlar geleceğe olan derin bağlılıkları, inançları, halklarına olan inanılmaz sevgileri, kor gibi yanan yürekleri, bilinçleriyle bir insanın yıllarla ölçülen yaşamlarını ölümsüzleştirir ve yıllar, yüzyıllarca yaşama onuruna kavuşurlar. Ama zor dönemelerde rahatlarını, öz benliklerini önde görenler duraksamadan teslim olur ve kap-kara ihanetin içine gömülürler. Ama insanlığın ileriye doğru yürüyüşü durmadan, durdurulamadan sürer. Bu gün insanlığın ilerici kesimi, kendisini böylesi bir geleceğe adayan evlatlarıyla övünüyor ve övünecek...

Direnış, bir yaşam biçimidir. Dağlarda, savaş alanlarında, işkencehanelerde, zindanlarda, darağaçlarında sürüp gider. Bilerek ve isteyerek kendini feda etmeye hazır bir insan için korku yoktur. Ölüm, onların bilinci ve cesareti karşısında bir hiçtir. Yeterki uğrunda savaşım verdikleri davada bayrak başka ellere geçsin, yeterki onların savaş sesleri kendilerinden sonrakilere ulaşsın. Birer isimsiz savaş eri olarak zulme, baskıya, sömürüye ve zorbalığa karşı direnmenin onuru, bilinci ile coşku bulur ve yücelirler. Tarihin her döneminde toplumsal gelişim süreci içinde direnişlerin biçim ve düzeyi de değişir. Köleci zulme, feodal egemenliğe, kapitalist sömürü ve baskıya, sömürgeci yoketmeye, faşist barbarlığa karşı direnişin kendine özgü işleyişi, düzeyi ve biçimi vardır. Ama hepsi toplumsal gelişim ve dönüşümü sağlayarak toplumun önündeki engelleri kaldırmak ve eşit ve özgür bir geleceğin yollarını açmak içindir. Bunun için de bütünüyle insanlığın direnişinin tarihini oluşturur. Her toplumunki gibi Kürdistan tarihi de direniş ve ihanetin örnekleri ile doludur...

Tarihi gelişim süreci içinde Kürdistan halkı tarihini zulme ve sömürüye karşı

TESLİMİYET VE DİRENİŞ

İhsan AKSOY

başkaldırarak, buna direnerek zenginleş-tirmiş ve süslemiştir. Kürt halkı her koşulda zulmu ve baskıyı redderek ona karşı sesini yükseltmiş, dağlarını direnişlerle anlamlandırmıştır. En güçlü düşmana karşı, yoksulluğu, güçsüzlüğü bir yana iterek her zaman başkaldırmış, her zaman var olduğunu ve var olacağını kanıtlamıştır. Elbette özgürlüğe ve eşitliğe ulaşmak kolay değildir ve ağır bir bedeli vardır. Acı, çile ve kanla yoğrulur direniş. Kazanır da, yenilir de direniş. Ama her yenilgi kazanmaya götürecek yeni bir atılımın başlangıcıdır. Her damla kan oluşacak yeni direniş saflarının harcına büyük bir katkıdır. Direnerek, acıya, çilelere katlanarak yoğrulup gelişir. Böylesi bir gelişimde ihanete uğramakta vardır. Nice örnekler rahatlarını, kendi kişiliklerini düşünerek teslim olurlar. Niceleri halkına karşı sömürücülerin saflarında yer alır. Her toplumda olduğu gibi Kürdistan'da da uşak insanlar çıkmış ve çıkacakda...

Kürdistan'da direniş ve ihaneti uzaklara gitmeden son 60 yıllık savaşım tarihinde izlemek olanaklı. Dersim, Ağrı direnişlerinde, Şeyh Sait Ayaklanmasında, Irak ve İran'daki Kürt hareketlerinde her zaman teslimiyet ve direniş birlikte yarışmıştır. Sömürgeci burjuvazi, Kürdistan'ın feodal yapısından yararlanarak kendisine uşaklık yapacak feodal beyleri, ağaları, aşiret şeflerini yanına almış ve onları Kürt direnişlerine karşı kullanmıştır. Mustafa Kemal ve kadrosu birer uşak olarak kullandıkları aşiret reislerinden bir çoğunu, işini bitirdikten sonra öldürmüş ve onlar, uşaklıklarının bedelini bu biçimde ödemişler. Kürdistan ulusal demokratik hareketi gelişimini sürdürmüş, ağır baskılar, zulüm ve sömürü bu gelişimi engelleyememiştir. -Hergün biraz daha gür, hergün biraz daha gelişkin, daha sağlam temellere oturarak bu gelişim sürüyor. Kapitalizmin gelişimi Kürdistan'da sınıfsal ayrışmayı belirginleştirmiş ve Kürdistan'ın kurtuluşunun sınıfsal öncülük savaşımı da giderek yoğunlaşmıştır. 1960'lardan sonra Kürdistan'da sol düşünceler yavaş yavaş uç vermeye başlamış ve Kürt halkının demokratik savaşımında işçi ve emekçi sınıf ve tabakaların öncü kadroları oluşma sürecine girmiştir. Sorun salt ulusal özelemleri dile getirmek ve buna ulaşmanın sınırlarını aşarak daha üst bir düzeye kavuşmuş, sınıfsal konumlar yerini almaya başlamıştır. 1971 tutuklamalarında Diyarbakır'da odaklaşan Kürt ilerici, yurtsever ve devrimcileri zindanlarda işkencehanelerde ve faşist yargı önünde saflaşmış, teslimiyetle direniş kendisini göstermiştir. Kurtulmak, kişisel olarak kurtulmak isteyen bir çok insan, Kürt halkının demokratik savaşımını savunmadan başını eğmiş ceza yemeyerek salınmanın yolunu aramıştır. Buna karşın işkencehanelerde ve faşist yargı önünde başını dik tutarak direnen, yıllarca ağır ceza istemini hiçe sayanlar da çıkmış-

tır. Bunlardan biri de Kürt asıllı olmadığı halde ve tüm gözdağı vermelerine, ağır ceza istemlerine karşı inançlarından asla ödün vermeyen onurlu bir bilim adamı İsmail Beşikçi'dir. Faşist mahkemeleri bilimsel savunmalarıyla paçavraya çevirmiş, yiğit bir direniş göstermiştir. Aynı adam, bu günlerin coşkulu bilim adamı, bugün de yine zindanda ve aynı onur ve coşkuyla inancının, gerçek bir bilim adamı olmanın verdiği cesaret ve korkusuzlukla direnişini sürdürüyor.

1980'e gelindiğinde Kürdistan ulusal demokratik savaşımı ivme kazanmış, bu gelişime karşı da sömürgeci güçlerin saldırısı yoğunlaşmıştır. Bir yandan sivil faşist cinayetler, diğer yandan yığınla tutuklamalar, ağır cezalar, idamlar ve işkence sürüp gitmiş, yüzlerce devrimci faşist kurşunlara hedef olarak, ya da işkencecilerin elinde veya darağaçlarında can vermiştir. Direniş karşısında sömürgeci faşist yönetimin kini ve öfkesi daha da kabarmış ve saldırılar yok etmeye dönüşmüştür. Kürdistan ilerici, devrimci ve demokratları, Kürdistan'ın ve Türkiye'nin bir çok yerinde işkencehanelerde ve zindanlarda tutuluyor. Türkiye'nin ve Kürdistan'ın her faşist zindanında zulüm ve işkence sürüyor. Özellikle Diyarbakır faşist zindanları gestapo zulmünü aşan bir barbarlıkta devrimcilere sürekli bir işkence yeri olmuştur. Yüzlerce, binlerce ilerici, devrimci, yurtsever insan, tüm barbarlığa, vahşete karşın başını dik tutmakta, zulme meydan okumakta ve devrimci direnişin örneklerini vermektedir. Bu davranış sömürgeci faşist yönetimin saldırılarını yok etmeye yönelmiş ve Diyarbakır cezaevinde Kürdistan'ın yiğit devrimcileri kitlesel biçimde katledilmiştir. Bilinçli, başı dik, korkusuz devrimciler bu saldırılar karşısında gerilememiş ve yaşamlarını hiçe sayarak faşist zorbalığa karşı direnmişlerdir. Bunun yanında ve buna karşılık uşak ruhlu bir çok insan çözülmüş, davaya sırt dönmüş, başeğip teslim olmuştur. Sömürgeci faşist güçler, bunu devrimcilerin direnişini kırmakta bir silah olarak kullanmaya çalışmış, bir çoklarını televizyonda konuşurarak halkın devrimcilere olan güvenini sarsmaya çalışmıştır. Ama uşakların varlığı, devrimcilerin, devrimci öfkelerinin daha da kabarmasına, deneyimlerinin artmasına, dirençlerinin bilencesine yol açmıştır. Faşist barbarlık devrimcilerin başlarını eğmelerine yetmemiştir ve yetmez de. Bugün yüzlerce yıllık ceza istemi, darağaçları ve işkenceler devrimcileri geriletmiyor. Onların asıl öfkeleri de bundan kaynaklanıyor ve verdikleri demeçlerde, "kendi ağızlarıyla hâlâ ihanete devam edeceklerini söyleyen bu insanları nasıl affederiz..." gibisinden sözler ediyorlar. Uşakların varlığı, faşizmin isteklerini gerçekleştirmelerine olanak vermedi. Diyarbakır'da barbarlığın kar-

Devamı 3. sayfada

TURGUT ÖZAL'IN DAVOS KONUŞMASI NEYİN İTİRAFIDIR?

Geçtiğimiz günlerde İsviçre'nin Davos kentinde "Avrupa Sevk ve Yönetim Sempozyumu" düzenlendi. Bu sempozyuma sömürgeci faşist Türk devleti adına Turgut Özal katılmıştı. Özal'ın konuşmasındaki genel içerik "Ortadoğu'da 'barış' nasıl korunur" biçiminde olmuştur. Ve yanıtının ana içeriğini de "Ortadoğu'da İstikrarı Türkiye Sağlar" sözlerinde somutlandırarak Türkiye'nin bu politikaların oluşumunda artan rolünün önemine dikkat çekmiştir. Emperyalizmin bölge jandarmalarından biri olan İsrail tarafından yürütülmeyen politikaların ancak Türkiye tarafından yürütülebileceğine, ABD emperyalizmi daha önceden ikna olmuş durumdaydı. Bu kez de böyle bir zirvede Avrupa emperyalistleri kesin ikna edilmeye çalışılmıştır. Ortadoğu'da özlemledikleri statükonun sağlanması için belli başlı engellerin ortadan kaldırılması, giderilmesi gerektiğine, içinde endişeleri de taşıyarak şöyle dile getirilmektedir: *"Ortadoğu'da barış olası mı? Bunun yanıtı, göremediğimiz gerçekler önündeki engellerin kaldırılmasında yatmaktadır."* (Milliyet 4 şubat 85)

Bizzat emperyalizm tarafından başlatılan Irak-İran savaşından istenen sonuç elde edilememiş; tam tersine, giderek İran rejimi içe kapalılıktan sıyrılmaya başlayarak bölge ilerici radikal yönetimlerle ortak ilişki ve güçbirliğine yönelmektedir. Uzayan savaş yeni devrimci odaklarla ilerici güçler arasında güçlü bir bloklaşmayı, doğuracağı besbellidir. Bu ise, bölge gerici güçleri için ciddi bir tehlikedir. Bu tehlikeleri bertaraf etme görevi de faşist Türk Devletine verilmiştir. İşte bu konuda Özal, daha fazla destek, güç ve genişleyen yetkiler talep etmektedir. *"Eğer bu savaş birgün bitecek ise, bitmesinde, daha doğrusu Ortadoğu'ya istikrarın gelmesinde, Türkiye'nin ekonomik ve politik açıdan her geçen gün daha fazla istikrara kavuşması büyük rol oynayacaktır. Çünkü Türkiye, bölgede birbirlerine düşman olan memleketlerin hepsinin iyi dostudur, hepsiyle alışverişi vardır ve dünya üzerinde de bu şekilde olan tek ülke biziz. Eğer biz her geçen gün daha kuvvetli hale gelirse, ekonomimiz daha düze çıkarsa, daha refaha ulaşırsak, ticarete oynadığımız köprü rolünü siyasette de oynayacağız. Ve bu bölgenin de istikrara kavuşmasında en büyük rol memleketimize düşecektir."* (4 şubat 85 Milliyet)

Faşist Türk devleti, tüm Ortadoğu halkları üzerinde ABD adına bir hükümlanlık sürdürmek istemektedir. Bölge halklarına yönelik işgalci, saldırgan emeller açıkça dile getirilmektedir. Ankara'nın Ortadoğu'nun coğrafik baş şehri, sevk ve yönetim merkezi olması gerektiği; karşı-devrim güçleri için istikrarın buradan geçtiği burjuva basınında açıkça işlenmektedir. Tercüman gazetesinin köşe yazarı A. Kabaklı'nın *"Ortadoğu Ortadoğuluların"* dir makalesi bu yönlü oldukça ilginçlik arzeder. *"Misaki-Milli"* içerisinde halkımız üzerinde egemenliğin bir ifadesi olan *"Türkiye Türklerin"* dir şiarı, tüm Ortadoğu'ya taşınmaya çalışılmaktadır.

Osmanlı egemenliğine değinerek, *"Demek ki Anadolu, Balkanlar, bir kısım Afrika, Körfez ve aşağısında olan ülkelerin coğrafi baş şehri ve yöneten beyni İstanbul olmak gerekiyor"* Yine devamla Kabaklı, *"Hristiyan diyarlarına karşı gerçi 'akınlar' yapıyorduk. Fakat iş sadece 'himayemizi' kabulleri ile bitiyordu..."* ve buradan bir sonuca gidiliyor: *"Bunları yazmaktaki amacımız, başta Amerika ve Rusya olmak üzere, bütün dünya güçlerine; 'Ortadoğunun Ortadoğululara ait' olduğunu hatırlatmaktır. Çünkü, Ortadoğu'nun beyni de, kalbi de kolu ve kanadı da Türkiye ve kardeşlerinin teşkil edecekleri bütünlüktür."*

Bir müslüman ülke olma avantajıyla, üstlendiği bu fonksiyonla İslam Birliği, İslam Bankası vb. kurumlarda aktif bir yürütücülük yapmaktadır. Birlik adı altında hertürlü yıkıcılık kışkırtılmakta ve kendi egemenliğini tesis etmek istemektedir. Bunun için de İslamlık adı altında bölge halklarının emperyalizmin himayesini kabul etmeleri talep edilmektedir. Bu konuda ABD ve Batı emperyalizminin uzlaşmaları sosyalizmin tehlikesi karşısında, kendi çıkar-

larını da zedeleyecek bir çelişme içine girmemeleri, uzlaşmalarının ortak ifadesi olarak sevk ve yönetimin Türkiye'ye verilmesinin yararları vurgulanmaya çalışılıyor. Özal'ın Davos'taki konuşmasına tarihsel bir anlam atfeden Kabaklı; tarih ile günümüz arasında kurduğu bağı şöyle ifade ediyor:

"Başbakan Özal, bu sözleri ile, tarihimizle bugünümüz arasında bir paralellik kurmuş oluyor. O gün Türkiye, maddi hakimiyeti mevkiinde idi. Bugün ise, yeni Milli-İslami hasletlerimizden ötürü, birleştirici devlet görevi bize düşmektedir" (Tercüman, 5 Şubat 85)

Emperyalizmin Türk devletine artan ölçüde verdiği önem besbellidir. Yine bilinmektedir ki, tarihin bir döneminde "hasta adam" Osmanlı İmparatorluğu; emperyalist devletlerin kendi aralarındaki çıkar çelişkisi gereği, çöken bir varlığı zorla, adeta payandalarla ayakta tutabilmişlerdi. O dönemde Osmanlı devletine böyle bir rol verilmişti. Ve birçok halkların bağımsızlığa kavuşmaları kısa bir süre için de olsa bu nedenle gecikmişti.

Bu anlamda tarihin o dönemiyle günümüz arasında bir bağ kurulabileceği doğrudur. Herşeyden önce Türk devleti, o güne benzer bir kader yaşamaktadır. Ekonomik ve siyasi anlamda derin bir çöküntü içerisinde. Başta bir kısmını kendi sınırları içinde zorla tutmaya çalıştığı Kürdistan'da ulusal direniş mücadelesi yükselmektedir. Yükselen bu mücadele Ortadoğu halklarıyla devrimci mücadelesini kaynaştırarak, artan bir önem kazanmaktadır. Bu ise, sosyalizmin lehine Ortadoğu'nun haritasında genel bir değişikliğe yol açacağı bugünden bellidir.

Türk devletini mezara taşıyacak bu güçlü gelişme; bölgeden emperyalizmi söküp atacak, gerçek barış ve istikrar alanına dönüştürecektir. Kaygı ve önemli görev üstlenilmesi bundandır. Karşı-devrimin kendi öz güçsüzlüğünden doğan "tarihi yanlışın" en büyüğü de buradadır. Ölen bir varlığa yeniden yaşam suyu vermek hiçbir anlam taşımayacaktır. Bu mantık "hasta adam"ı diriltmemiştir. Bugün ise, en çağdaş hareketlerin yükseldiği bir anda, hangi önem ve fonksiyon verilirse verilsin, halkımızın ve bölge halklarının görkemli direnişi, sömürgeci faşist Türk devletini son yolculuğunda uğurluyacak ve bölgede emperyalizmin tüm karşı-devrim odaklarını söküp atacaktır.

DENGVEDANÊN KÎRYARÊN-BERXWEDAN Û ÊRÎŞA 15ê TEBAXÊ BERDEWAM DÎKÎN!

Dengvedanên gelek êrîşên partîzanî kû li roja 15ê Tebaxa 1984a li gelek gund û qezayên bajarên Colemêrg, Sêrtê, Bedlîsê, Wan û Mêrdînê yên Kurdistan pêkhatin li welat û li hemû cîhanê berdeyam dikî.

jinûve rewşeke cengê beyan kirin û dinav xefleta hizra kû ewê karibî bi ser-nîze (süngü) şahî û serhildana gel vemirêni wekî gurên birçî êrîşî gund û çîyan kirine. Kolonyalîstan kû biqasî herkesekî rûbirûyî wanan bibî zana

me yê niştimanperwer dertênî, jibo karibî dorana xwe veşêrî û jibo çavê gel bitirsênî di seretada operasyon tevgêra leşkerî da diyarkirin; paşî naçar man bêjin kû oprasyoneke biçûk kirine û ev operasyona navbirî tevgêreke idara orfî ye. Hêzên leşkerê kolonyalistî-faşîst, bi tankên xwe, firokên xwe û ji erdê bi hêzên xweyî leşkerî êrîşî dar û berên me jî kirin, lê ne kû partîzanan bigrin rastî şopa wan jî nebûn. Wanan sibera her berekî wekî partîzanekî zanibûn û rojên gelekî bitirs derbas kirin. Vêca li encamên van rojên bitirs, aşkîre kirineke weha jixwe jî tişteki kû mirov lihêviyê bû. Hêzên cûnta kû beramberî hêzên rizgarîya çekdar yên gelê me hatine doran, jibo pêşîyê li têkçûna rihî kû dinav leşker de derket û şahîya cemawer kû bilind dibû bigri naçarbû dest bavêji sextebazîyeke weha. Lêbelê, çiqasî bixebitin bila bixebitin nikarin rebenîya leşker û rewşa dorane dapoşin (veşêrin). Kolonyalistên-faşîst, jilayeki ve bi hizra kû ewê karibin cemawer bixapînin manşetên hişk tund kû di bê "eşqîya hate tangavkirin", "xelek hinbihin teng dibî" li rojnamên xwe dinivîsin, jilayê di ve bi beyanatên kû didin naçar dimênin kû bêjin yek kes jî negirtine.

Kolonyalistên-faşîst, jilayekîve bi êrîşên xweyî rezilane dixebitin kû gel çavtirsandî bikin, ji layê di ve jî xebatê dikin kû bi propagandên bêbinyat kiryanan kêmbixin. Divan kiryanên kû şervanên HRK kirin da, cesaret nakin navêê vê hêzê jî bînine ziman: Pêş gotin êrîşên "çeteyên Apoci- PKK, paşî wêki bixwazin gotinên xwe bigorin binayên lêhatî rêkxerawên nû icad kirin û bi vî şeweyî hizir kirin kû ewê karibin navroka kiryanên kû şervanên HRK di rêberîya PKK da kirine ji camawer veşêrin.

Cûnta kû wekî mekîneke ocaxtafandîne dinav nexşeyên binkayî yên qirkirina gelê me daye, tevayî dexma raş kû liser navê mirovayetiye li anîya wê hatiye xistin bi hemû bê şermîya xwe ve, dixebitî kû gelê me û rêberên wî wekî eşqîya û rêgira bidî diyar kirin. Di demeke kû li jêr ferman û serperestîya serokê cûnta Evren û generalên çete, leşkerê kolonyalist hebûna gelê me talan dikin û dixebitin kû bi reziltîrîn îşkenca û gefên (tehditên) mirinê jî hefta ta heftêhî hemû mirovên

Di kiryanên kû li roja 15ê Tebaxa 1984a ji layê şervanên Hêzên Rizgarîya Kurdistan (HRK) hatine kirinda, bi çekdarî biser qereqol, dairên dewletî û gelek mezrîngên resmî yên kolonyalîstan da hate girtin, bi dehan jî leşkerê dijmin hatine kuştin û bi hindikî 6 serbaz û efserên dijmin hatine bidil (êsir) girtin, partîzanan deriyê girtixana Eruh vekirine û girtî azad kirine û çekên giranî di mexzena serkirdayetiya cendirmê Eruh da ligel xwe birine, yên lipaş mane jî têkbirine. Wekî rûdan nişan didin li çar rexê Kurdistan hejî biser gelek qereqolan da tégirtin. Dîsa sîxûr û saloxgeran jî derseke baş jî hêzên çekdarî gelê me distandin. Wekî saloxan çekdarên HRK avêtine ser qereqola Bortlen kû bi qeza Bîrecîk ve girêdayî ye. Di vê êrîşê da şervanên HRK bê kû çî ziyanekê bibînin bipaşvekêşane, lê ziyanekê gelekî mezin ya canî û malî gihandine hêzên dijmin di vê qereqolê da.

Şaştî û bizdana kû cûnta ketiyê ji saloxên kû rojnemavaniya cûnta û BBC jî didin gelekî aşkîre tê ditin. Kolonyalistên faşîst kû ditin kiryanên HRK bawerî û rihê tekoşinê yê gel dijwar dikî, paşî kiryanên 15ê Tebaxê li Kurdistan

partîzanekî jêbikin tirseke mezin derbas kirin, jibo gel çavtirsandî bikin û nehêlin bi berxwedana kû gufî dibî ra bibin yek jî bikar anîna bê heyatîrîn êrîşan lipaş neman. Her çend jixwe hemû hêza xwe ya leşkerî derbasî Kurdistan kiribû jî piştî kiryanên 15ê Tebaxê nêzên taq-wîye yên nû jî hinartin û bi êrîşên erdî û asmanî çiya ber derketiye nêçîra partîzanan, lê pênebûye kû yek partîzanî jî bigrî.

Di demeke kû gotinên me ew nehêlan dikirin da, beramberî tekoşîna kû wekî ji axa Kurdistan bipijiqî bilind bû, şaştî û tîrsa kolonyalist ketine navê, ji layê rojnama rengî jî nayê veşartin. Piştî kiryanê, kolonyalîstan kû gotin em hejî bihêzin, ev leka kû gihandine navûdengê "leşkerê binavûdeng" nayê qebûl kirin, xebitin da van derewên xwe bi raya giştî jî bidine qebûlkirin, saloxên bi şeweyê kû her ro bi sedan endam tene girtin di rojnamada dane belavkirin, wêneyên (suretên) bi tîrsî hêzên xweyî leşkerî kû êrîşî gelê me dikin li çîyayên kû dibin her kevireki da partîzanek veşartiye belav dikin.

Cûnta kû neşîya pêşîyê li dorana leşkerê xwe bigrî û jana vê dorane jî gelê

mebêdeng bikin, gelekî aşkireye kû bi rengê “eşqîya” anjî “talankera” be-yankirina yek gelî û rêberên wê kû jibo rizgarîya xwe ceng dîkin çî manê nadi. Û jî vena jî wirdetir, ev gotin, tenha û tenha her yek nimûneyeke xweşîkin kû bêzarîya cûnta îsbat dîkin.

Heke li gotinên cûnta bînerîn kû digotin di demeke kurt da emê darsa van 3-4 eşqîya bidine wan, îro diviya jî şoreşgeran çî nîşanek nemane. Lê jî rojnamevenîya cûnta jî têtêgihîştin kû leşkerê 600 hezar kesî nikariye yek partîzanî bigrî. Hêştî roja pêşî 110 endam, paşî 400 û dawitirîn jî di xeberên tarîxa 17ê Êlûnê bi şeweyê kû 437 kes hatine girtin beyan kirin. Bi qasî têtêgihîştinjunta hêjî berdewame liser girtina şoreşgeran. Bi vî rengî jimara girtîyan ewê bighî 15-20 milyonan û weha têtê dîtin kû ewê hemû gelê Kurdistan bi gunehbarîya “eşqiyatîyê” derênine pêş dadgahên leşkerî.

Cûnta kû li encanê kiryarên li çar aliyên Kurdistan tenekirin şaşbûye, inkara Tekoşîna Berxwedana Netewayî ya di rêberîya PKK da, binaxeyê hebûna xwe dibênî. Bi vî egerî ta jê têtê dixebitî da navê tekoşîna me nebê jî û gotinên xweyî tene zanîn dûbaredikî. Her weha, jiber vê yekê bû kû paşî kiryarên 15ê Tebaxê jî dişa Ermenî anîne meydanê û gotin kû çek û tiştên wan ASALA cêbicê diki. Burjuwayê kolonyalistî-faşistî Tirk kû diserê tevan da bi her şewe piştgirîya leşkerî, siyasî û aborî ya Dewletên Yekgirtî Emrêka (USA) û mezinên xweyî emperyalistan dixebitî da liser piya bimênî, naxwazî bawer biki bê na çawa bû yek gelê lijêr hejarî û zordariyeke weha giran da bizaveke berxwedanê bilind kir û wekî rewşa kû ew tedeve lipaş tekoşîna kû gelê me bi hêza xwe, didan û neynûkên xwe bilind kiriye li hêzên biyanî digeri. Û bitaybetî jî bi anîna meydanêyî mesela Ermenîyan, dixebitî Tekoşîna me ya Berxwedana Netewayî bi rengê bizaveke terorê bidî nîşandan.

Aşkireye kû evanan tev, astanga cûnta û efendiyên wê nîşan didî, bêzarîya wan dertênî meydanê. Tirs û bizdana generalan gihîştîye xeleke kû êdî nematê veşartin. Jî layekî ve generalên cûntayê ser li aqilmendiya generalên Peymana Atlantîk (NATO) didîn, jî layê dive jî xebatê birêvedibin kû jî nûve hemû mirasa hovaneyî çînen desthelatdarî Tirk bikine xizmeta xwe û dixebitin nexşeyên vemirandinê kû li bingeheş Peymana Atlantîk tene amadekirin bikarbinin. Ewanan neha, bi aşkireyî di bînin kû ege vî agirê kû nû heldibî (pêdikevî) venemirênin, ev

agirê kû ewê hemû Kurdistan bidî berxwe di demeke kurt de ewê dawîya wanan û efendiyên wanan bînin. Jiber vê yekêye kû ewanan, bi hemû hersa xwe êrişî gel dîkin. Lê, dişa evana jî encamêkî ligora berjewendê wanan pêknayênî. Bo nimûne paşî kiryarên 15ê Tebaxê jibo xwe bidîne dest bangewazî 32 kesa kirin, lê jî vanan yekî jî xwe nedadest. Ligora kû van kesan xwe nedanedest pênavê em bîjin vanan çek û rextên xwe girêdan û beşdarî Hêzên Rizgarîyê bûn û çûne nik şoreşgeran.

Burjuwayê kolonyalistî-faşist li paşî kiryarên 15ê Tebaxê li demekê kû êrişên xwe xurt kiribûn, çaxê jî hêrsa devê wî bikefûkinc dibû û gotinên jiser-xweçûyî dikir, sîcên xweyî diroki jî jî devê xwe deranî. Di rojname Tercuman ya tarîxa 10ê Êlûnê da di saloxa kû lijêr navûnîşanê “jibo me mezinîrîn cejn li dema kû em rahû rişê eşqîya deranî ye” hate dan, jibo Hêzên Berxwedana Netewayî gotine “yên jiber şûr mayî” bikaraniye. Salox vanê Tercuman Savaş Ay di nivisandina xwe da dibê, “mensûbê leşker kû bihezaran kilometre jî mal û xezanên xwe dîr xiz-

me rewşa dîtin hizir dikirin kû vî gelî serê xwe liber dijmin daniye û êdî nema gotina serxwebûn û azadiyê tene ser ziman jî. Mesela Kurdistan û rizgarîya netewayî ya vî welata kû neşîyan bi şûr xelas bikin, hizir dikirin kû bi politika netewa gorînê jî dirokê û rojgar paqij kirine. Û vêca neha, di rêberîya Partîya Karkerên Kurdistan da di tekoşîna li girtîxanan, li çîyan, li deştan û di bombayên kû dinav qereqolên wan de teqîyan da dema zindibûna vî gelî dîtin, wekî miriyekî jî gorê rabûbe dîtibin tirsana wan ne tiştêkî neyê têtêgihîştine. Lêbelê li demeke nêzik tiştêkî di kû ewanan baş fêribibin heye, ew jî eve; yek gel çiqasî diqirkirinan da bê derbaskirin bila bêderbaskirin, eger yek kes jî lipaş bimênî û eger xwe-diyê şerefeke jî rêzê jibi, mecbûre hesabê şûrên kû di sînga gelê wî da çikandine û kêşane, bi xwîna mirovên wî hatine şûştin bipirsî, jibo vêya hêzê çekî û bûhayê vena giran jî dijmin bistênî. Burjuwayê kolonyalist kû bi devê xwe gunehbarîya dijî gelê me kiriye dibêjî, beramberî vî serê kû bi politika şûr û netewa gorînê bi çî rengî neşîyaye biperçiqênî hinbihin ewê hîn pêtir

Partizanên HRK di fêrbûna ramyarî dene

metê dîkin amanê nadine van li paşmayên şûr”. Vêca ev gotin tene jî teta diyarkirina gunehbarîya dirokîya derveyî mirovayetiye kû kolonyalîstan dijî gelê me kirine dikî. Kolonyalîstan kû serhildanên qonaxa derbas bûyî bi şûr, barût û xwinê vemirandin bê kû cudatiyê bikine nav ciwan-pîr, jin-zaro mirovên me di qirê da derbas kirin, li salên dawitir jî her cûre zordarî bo gelê

kabusan bibênî û germa rimîya berxwedanê kû mezin dibî, çiqasî agir-xeleka li dora wî tang biki hîn pêtir ewê sahbiki

Wezîrê karê hundir Tanrîyar, merexesiya xwe nivêrê hêla û jibo lêkolînê hate cihê rûdanan. Digot; “bi çî cureyî em destûra têtçûna aşitiyê nadin.” Aşitiya kû wezîrê kolonyalist liser di axivî têtzanîn kû lijêr jiyaneke bi

bin vê alê kombûna gelê me û pirsîna hesabê qirkirinê kû kolonyalistên Tirk bi şûr û lulên tivingên xwe li welatê me kirine êdî rûdaneke pêşîya wê nema tîgirtin.

Kiryarên berxwedan û êrîşê 15ê Tebaxê, jilayekî ve dinav hêzên dijmin de tîrs û şaşbûneke weha pêkdiani, jilayê di ve hêzên reformîstên burjuwayên-biçûk û sosyal-şoven jî şaşkiriye û rê vekiriye kû evanan careke di sicîla xweyî rasteqîne liber çavan raxin. Yên kû ta doh di nav pêşbazîya avêtina hariyê da digotin, "PKK rastîyê nabêjî, tenha propagandê dikî, sê-çar hevalên wan hene, ew jî ligel hêzên cudane", paşî kiryarên 15ê Tebaxê tangaviyeke sext dijin kû nema karin baweriya kadirên xwe jî binin. Lêbelê vê carê jî, giranî dane ser propagandên wekî "PKK sazûmaneke terorîste, bi kiryarên kû dikî gel dîbi qirkirinê, neha cunta ewê êrîşî gel biki" û bi vî rengî xebatê dikin siberê bidine ser kiryarên û tekoşîna xeta xweyî siyasî kû jî zûve tîkçûna wê hatiye beyankirin veşêrin. Lê ev propagandên bêşermane kû kirin bipêçevanî tesîr kirine; ne tenha gelê me, gelek hêz û rex diji derketine. Beranberî tekoşîna me ya berxwedanê kû bilind dîbi nonerê burjuwayê-biçûkî reformîst Kemal Burkay li Swêd roportajek bi rojnema Dagens Nyheter ra kiriye. Di vê roportajê da kû di jimara vê rojname ya tarîxa 18.8.1984a hatiye belav kirin bi harbûneke wekî bifûrî gotinên kû gotîye, bûne belgeyeke aşkîre kû didî diyarkirin bê ma hêzên xwesiparkarê burjuwayê-biçûk îro gihîştine kijan noqtê û ev belge rewşa wanî kû tîdene ji hemû cihanê ra beyan dikî. Kemal Burkay kû paşî kiryarên 15ê Tebaxê binavê sekreterê giştî yê PSK-T dinav tîrsê da bazdaye bo dana "beyanata", bi rengekî gelekî nebaş xwebixwe daye dest. Rojnema Dagens Nyheter dinivîsênî kû Kemal Burkay weha axivîtye; "Hemû Kurdan wekî

PKK kû rêkxeraweke terorîste nebînin. PKK dibê ez marksîst-lenînîstîm. Lêbelê ewa ne niştîmanperwer û ne jî rêkxeraweke marsîst-lenînîste. PKK hîn zortir êrîşên xwe diji rêkxerawên Kurdî niştîmanperwer yên di bikaranî ye". Rojname dinivîsênî kû Kemal Burkay dibê, "rêkxerawa PKK jibo Kurdên penahende kû ji welat bazdane bigihênî xwe şaxê derveyî rejîma leşkerî ya Tirk e".

Di hemen rojname da cenap Kemal Burkay, herçend jî welatê me gelekî dûre jî, jibo bermavkên tavêjine ber wanan jî wan neyêne sitandin bi tîrs her dû çokên xwe dideynî dikî. Dagens Nyheter weha dinivîsênî: "Zilamê sosyalîst jibo terorê Swêd agadar dikî. Serokê Partiya Sosyalîstê Kurd K. Burkay paşî cînayeta dawî kû diji Kurdên penahende hate kirin bi hêvî jî me dixwezî kû em hemû Kurdan wekî PKK kû rêkxeraweke terorîste nebînin". Jibo "zilamekî sosyalîst" kû liber emperyalîzmê û sosyal-demokrasi weha diçî sicûdê û dixebitî kû baweriya wanan bîni kû çî pêwendîyeke wan bi "terorê" ra nîne gotîneke bê gotin nemaye.

Paşî kiryarên êrîş û berxwedana 15ê Tebaxê dana roportajekê weha xwedîyê girîngîyeke cûdaye. Di qonaxeke kû cunta diki hewar dibê "çete, eşqîyan, talanker" û jibo tîk-birina "eşqîyan" cengên vemirandinê yên nû diji gelê me dikî, "zilamê sosyalîst" Kemal Burkay jî bi belavkirina gotinên "terorîzmê" beşdarî hemen koroyê dîbi û hêzên rizgariya gelê me "şaxekî cunta" beyan dikî. Ev kirinên Kemal Burkay jî helwesteke bêşermane wîrdetir, nokerîyeke aşkîre ye.

Wekî vê rebenîya kû reformîstên burjuwayê-biçûk yên Kurd ketine navê, hêzên sosyal-şoven jî jî rijandina încî yên xweyî pêwîst lipaş nemane. Kiryarên 15ê Tebaxê kû

Hêzên Rizgariya Kurdistan kirin wekî berpirsê zordariya cûnta liser gelê me diki beyan dikin û xebatê dikin kû jibinve propaganda vîna dinav cema-wer de belav bikin. Ev pengavên biçûk kû yek gelê lijer îşkence û zilmê, tî xwestin kû gav bi gav bê tunekirin û her roja wî azabekî kû nayê kêşane, diji vî îşkence û jiyana nayê qebul kirin avêtîye, licatî bihindikayî wekî pengavên kû diji nîrê kolonyalistî hatine avêtin bêne dîtin û piştgîrî li van pengavên bêkîrin, jilayê van rexan jî rûbirûyî dijin û raşkirinê mana van pengavên vî geli, berhemê hizreke "şovenî" ye kû proletarya û hêzên demokrasî yên Turkiye qebul nakin. Herçend burjuwayê kolonyalist dibêjî kû gelê me li demên çûyî bi şûr qir kiriye û îro jî yên lipaş mane bê kû hizrekê biki ewê dîbin derbê hemen şûrî da qir biki û burjuwazî tawanbarîya xwe aşkîre diki jî, hêzên sosyal-şoven illeh dikevîne xebata sipî kirine rûwê burjuwa û bi hizra eger hîn berxwedanê nekin ew jî we qir nakin êrîşî berxwedanê dikin. Ev êrîşên wanan, nokerîya hêzên sosyal-şoven aşkîre dikin û helwest û belgeyeke şermene kû jilayê gelê Turkiye û Kurdistan nayêne qebul kirin.

Kiryarên êrîş û berxwedana 15ê Tebaxê kû rûbirûyî dijin û êrîşên reformîzma burjuwayê-biçûkî Kurd, sosyal şovenîzm û cunta kolonyalistî-faşîstî Tirk man, şahî û dilxweşîyeke kû nayê ziman li Kurdistan û li derve dinav gelê me da pêkanîn. Çawa gelê me ev kiryar bihistin kirne cejn. Gelek xortên niştîmanperwer beşdarî Hêzên Rizgariya Kurdistan bûn. Pîrên heftêh salî jî hingî şahbûne daxwazê dikin kû bikevîne şer.

îşkence da birengekî bende (kole) bîheng girtina gelê me ye. Û vaye, kiryarên 15ê Tebaxê diji vîna hatiye vekirin, diji vî jiyana koletî û bi îşkence aleke raperîneye kû bo berxwedanê bangewazî hemû gelê me dikî. Li-

Impressum:

N. UGUS

"Berxwedan"

Bank Str. 69

4000 Düsseldorf 30

Yazışma Adresi

Berxwedan

Bank str. 69

4000 Düsseldorf 30

Danimarka	5.- dkr.
Avusturya	12.- s.
İngiltere	0.50 £.
Hollanda	2.- hfl.
Belçika	40.- bfr.
Norveç	4.- nkr.
Fransa	4.- ff.
İsviçre	1.50 sfr.
İsveç	4.- skr.

TEKOŞERÊN PKKê LÎ GÎRTÎNGAHÊN LEŞKERÎ DE DEST BÎ BERXWEDANÊ KÎRÎN!

Bitaybetî dawîya livbazîyên xweragirtinê di mêjûya 15ê Tebaxê pêde, cûnta faşist ji hêlekî gava li ser gel pikolî tûj dike, ji hêla din ji li girtîgahan de zilm, zordarî û hingavtinên xwe li ser diliyen cengê zedêkir. Li dûhev bîrîyên bidarvekirinê dide, û dawên siyasî bi lez dawî pê tene. Li kêleka vê jî, armanca bingehi eve kû, şoreşger ber bixwespariyê bibe, dakû li doz û gelê xwe îxanet bikin. Li derî vê yekê jî, şoreşgerên liberxwedidin

dike zindanên yek kesî de û wanan dişene deverên din. Belê şoreşgerên ku li dijî van bikaraninan xweradigrin û bawerîya xwe bi birdoza xwe datînin holê, dest bi berxwedanê kirin; girtîgah kirin nava agirî de û wûsa azinên cûnta bi şêwîr û bawerî pûçkirin. Nûnerên cûnta faşist kû dinava tirs û bizdanê reilîn, bi lez agir vemirandin. Dawîya bûyerê, diyar bû kû, 6 şoreşger birîndarin û destûr nayê dayîn kû, malîyên xwe re bipeyivin.

● *Cûnta Faşist Têrî Xwînê Nabe!*

● *Dawa PKK a Koma Bajarê Birecik Dawî Pêhat.*

6 Şoreşger Cezayê Bidarvekirinê Girtin!

Navên şoreşgerên ku bîrîyara bidarvekirinê li derheqî wan hat dayîn evin; Ahmet Ogretmen, Kemal Toksoz, Mustafa Çepik, Salih Sezgi, Hasan Çepik û Musa Aslan. Ev dawê Nisan 83an de li Dîyarbêkrê dawî pê hatibû.

Ev bîrîyên hatin dayîn, leqayî peşketinên din dibin. Li derheqê van şoreşgeran de ti delil bîdestnebûn. Lewma ev bidarvekirin, rewşekî siyasî li dijî Tekoşîna Berxwedana Netewî li Kurdistanê datînin holê.

Dawa PKK Li Ankarê Dawî Pêhat

Şervanek Bîrîyara Bidarvekirinê Girt!

Heval Mumin Agcakaya, bi hiceta li sala 1979an de sîxur û provakator Mehmet Uzun kuşt, derketibû pêşîya "dadingahê".

Gava Tevergera Rizgarîya Netewî li Kurdistanê hêj nuh zabibû, hin komplo û azinên veşartî bi destê dewleta Tirk hatin birêxistin. Minaka eşkeretir a vê yekê, kuştina Haki KARER serekek ji yê PKK, li mêjûya 18ê Gulanê 1977an

de bû. Leyistokên li dijî şoreşgeran, bi destê tevgera berxwedana netewî a şoreşger hatibûn melisandin. Lewma gava li derheqê Mumin Agcakaya bîrîyara şenqê dan, hin cezayên giran ji li derheqê hevalên din ji xwestin. Ev heval serê 6 salan bû, zindanan de dima. Bivî awahî dewleta Tirk, xwedî li sîxur û provakatorên xwe derket û zirav û bawerî da wan.

Dawa PKK li Bajarê Erzerom Dawî Pêhat

Tekoşerê Şoreşger Dursun Ali Kuçuk, Neqla Duwemîn Bîrîyara Bidarvexistinê Girt!

Tekoşerê PKK Dursun Ali Kuçuk ji ber kû li bajarê Agirî faşistek kuştibû, ket destê dijmin. Ji sala 1977an virde zindanan de diliye. Hogir Dursun Ali Kuçuk bili hingavtin û lêdanên serê heşt salan, hemû azinên dijmin pûçkir. Hogir

Kuçuk berxwedaneke serbilind ji xwere kiribû rehber û sereketiya berxwedana li girtîgaha Erzeromê de, meşand. Vê taliyê de, gava bîrîyara bidarvexistinê girt, bi ken bersiv da û bi serbilindî yekcardin dirûşmên şoreşger awazkir.

HRK, JÎ YÊN KÛ ZORDARIYÊ LÎ GEL DÎKÎ HESAP DÎPÎRSÎ!

COLEMÊRG: Bizava PKK kû zûve dijî palpiştên kolonyalistên-faşistî Tirk yên li Kurdistan avayîya sîxur cahş tekoşîneke bi kiryar diki, ev avayî ta endazeyeke girîng belav kiriye û serêkên wan ceze kiriye. Lêbelê ev avayîya kû hêzên faşist ta îro xebateke giran dikan jibo rêxistina wê, lipêş-pêşveçûna tekoşîna şoreşgerî kospekî pêktênî. Jibo vê yekê, HRK kû hêzên leşkerî yên çekdari PKK û gelê-Kurdin, dijî rêxistina sîxur-cahş kiryarên xwe berdewam diki.

Li roja 17ê Elûna 1984a li gundê Bayê kû 4 km.ra ji Colemêrg dûra sîxurek binavê Newzat Çiftçi hate ceza kirin.

Ev kesê kû li navçe bizanetî sîxûrî ji kolonyalîstan ra dikan, liser tiştê bêbinyat îxbara gel dikan û dibû egere kû gel zordarî û îşkenceke mezin bibinî. Vî xiyankari xebata şoreşgeran ji dijmin ra digot û bi saya hêza kû ji dewletê distand li nav bajarê Colemêrg bi aşkireyî zordarî li xortên xwendevan dikan. Êvaran cilê polisan lixwe dikan biser mal û gundan da digirt, ji nerehatkirina gel zewq distand. Lipêş pêwendiyê şoreşgeran yên bi gel ra hatibû rewşa kospeke girîng. Jixwe ji zûve cemawer dixwest ev xayîn bê cezakerin. Hêzên şoreşger, bi alikariya gel kiryar ceza kirina vî xiyankari bi serkevtin pêkanin.

Cenazê sîxûr Newzat Çiftçi, jilayê hêzên faşist bi aleke Tirkî mezin hate pêçan, bi bando ji gundê Bayê ta Colemêrg bi meşin birin. Ji serê meşê ta dawiyê bi bilindgoyan bangî gel dikanin û weha digotin; "hevalê me Newzat Çiftçi hevvelatîyê me yê birûmet kû di xizmeta dewleta me da bû, jilayê gawûran, komünistan, Apociyan hate kuştin. Alikariya van gawûran nekin, jiber kû baştirin xizmtkarên dewleta me yek bi yek dikujin. Evanan nokerên Rusya ne..." Walî, serperestê liwa û hinek berpirsên dewletê ji rada bilind ji beşdarî merasima cenaze kû hate kirin bûn.

DİJMINÊ KURD Û KURDISTAN SERWANÊ FAŞİSTÎ HAR JÎLAYÊ HRK HATE KUŞTÎN!

BEYTUŞŞEBAP: Li ser rêya Beytuşşebap-Uludere serperestê fewca cendirmê qeza Beytuşşebap serwanê cendirmê faşistê har û serbazek di kemîna kû jilayên şervanên HRK hatibû danîn da hatine kuştin.

Kiryara kû li roja 10ê Çirapêşî 1984a hate kirin, li navce şahîyeke mezin pêkanî. Kuştina serwan kû ji zûve li gora xwestina dilê xwe kiryarên zordariyê, operasyon û îşkencê bikartanî û beramberî gelê Kurd dijminekî har bû, jilayê cemawer gelekî dihate xwestin. Şoreşgeran ev daxwaza cemawer ji liber çavê xwe girtin û bi rengekî serkevtî kiryar pêkanîn.

Hêzên Leşkerê-Faşîst Ketin Kemînê

1 SERWANÊ DİJMIN, ASTSUBAY Û SERBAZEK JÎLAYÊ HRK BÎ MİRINÊ HATINE CEZA KIRÎN!

Li bajarê Colemêrg qeza Şemzînan kiryara kû diji serwanekî û dû serbazan hate kirin bi serkevtin temam bû.

Li roja 1ê Çirapêşî 1984a li qeza Şemzînan nêzikî gundê Kerket maşîna dijmin kete kemînê û serwanek, efserek (bi rûbta astsubay) û cendirmeyek kû di maşînê da bûn bi mirinê hatine ceza kirin.

Piştî kiryarên 15ê Tebaxê hêzên dijmin ligel zordarî û îşkencên diji cemaweran, ketine xebatên nişandana hêza xwe û bi gefên xweyî har bû bizav kirina gel. Hêzên faşîst cihên ava serûbin kirin, xebitîn da gel çavtirsandî bikin. Yek gund û yek kes nema kû rûbirûyî tehdîta "eger em sahbikin kû pêşmerge bêne gundê we anjî malên we, eger em bibihîzin kû win piştigiriyê li wan dikin anjî nan didine wan xwe mirî û gundê xwe jî şewitî zanibin" nebûbin. Dijmin dû tektikan dinav hevda bikartênî. A yekim; bi şeweyekî vekirî zordarî, sitem, îşkencê liser layengirê me û cihên nêzikî kiryanan dikî, wanan digrî, rûbirûyî heqaretê dihêlî, ya dûwemîn jî, van gund û kesan bo rexên gelî di nimûne didî nişandan, bi tehdîdên "emê jî vê bêtir bînine serê wanan" dixebitin gel bitirsênin û bédeng bikin.

Jibo kiryanan cemawer gelekî dilxweş bûn. Lêbelê libin zordarî û tehdîdên dijmin jiber kû bi rastî û temami tenehiştin bê ma dawî wê bibi çî dinav şikê da zêrevanî li rûdahan kirin. Sitem û operasyonên dijmin kû hîn zêdetir bûn ev şika bicemawer ra hîn xurtir kir. Dijmin, jibo ev rewşa cemawer sah kir,

GEWERÊ (YÜKSEKOVA): Li Gewerê jibo girtina şervanên HRK li dema operasyonên kû bihezaran leşker beşdarî bûbûn da li roja 30ê Tebaxa 1984a destyek ji komandoyên kolonyalistî-faşîst û şervan rûbirûyî hev bûn, disereta da beramberî tektikên zanayî şoreşgeran dijmin ketine nav şaşitîyekê û berî çekên xwe bikarbinin ketine jêr barana fişekan. Di vi şerê kû kêmkêşa da dû (2) serbazên komando hatine kuştin, hinek jî birindar bûn. Şervanan bê kû çî zîyanê bibînin, bi rengekî çelengane jî cihê kiryarê dîr bûne.

xebitî da tesîra başî kiryanan bişkênî. Yekemîn rêya veder kirina êrişên dijmin û rakirina vê şikê û tirsê, diji dijmin di kirina kiryarên nû da derbas dibû. Bi hatina Kenan Evrenê faşîst bo vi cihî ev meyl hate rewşeke kû baş xwe palbidi. Tevayî tedbirên emniyetê yê "mezin", ev kiryara kû paşî cuda bûna Kenan Evren jî Şemzînan hatekirin, şika cemawer ta endazeyeke mezin ji meydanê rakir, şexsiyeta dewleta Tirk ser û bin kir. Destkevtên vê kiryarê evana ne:

Yek G-3 ya qondax pilastik, yek G-3, A-3 ya qondax portatif, yek M-5, şeş (6) xeşabê G-3, 101 fişek, dû (2) kêrê komando, 1 matara, yek ranzeyê portatif û çadir, 5 çanta tîjî tişt û belge.

KURDISTAN BO KOLONYALÎSTAN DÎBÎ GORÎSTAN!

Şervanên HRK, roja 9ê Çirapêşî 1984a, lipêş maşîna dijmin kû operasyonên xwînavî dikirin kemînek danîn, di vê kemînê da heşt (8) leşkerên dijmin bi mirinê ceza kirin û dest danîne ser çekên wanan.

Paşî kiryarên şoreşgerî 15ê Tebaxê kolonyalistên-faşîst kû li herêmê dest bi operasyonên fere kir û bi deh hazaran hêza xweyî leşkerî û bi temami amade li herêmê kom kir û lêbelê bi çî şeweyî nêzikî çiyayên kû digotin şervanan li wan binken xwe danîne nebûn, ta iro jî

LÎ MURADÎYÊ SERBAZEK, LÎ ÇATAK JÎ ERDÊ DANA HELÎKOPTEREKÊ DE EFSEREK HATE KUŞTÎN!

MURADÎYÊ: Li roja 31ê Çirapêşî 1984a li nêzikî qeza Muradiye bajarê Wan di şerê kû dinavbera hêzên faşîst û şervanên HRK da derket serbazek hate kuştin, hinek jî birindar bûn.

Jibilî vîna dîsa li 15ê Çirapêşî 1984a helikopterek ji dehan helikopteran ji asman piştigirî li operasyonên kû li navçeyê Wanê dihatine birêvebirin dikirin li nêzikî Çatak jilayê şervanên HRK hate daxistin. Paşî ketina helikoptere efserek mir û xebatkerên di ji birindar bûn.

Kolonyalîstan kû bi rengekî qezayê ketina helikoptere dane nişandan, piştî vê kiryara serkevtî kû hate kirin, êdî destpêkirin kû helikopter û firokên xwe hîn bilindtir bifirênin.

Di dema operasyonên kû li jêr tedbirên mezin dihatine birêvebirin da, li çiyar li şervanan digeriyan, li cihêkî kû zaftirîn kolonyalist hatûcûnê lê dikin, jilayê şoreşgeran dane erda helikoptere li navçe şahîyeke mezin pêkanî. Paşî kiryarên 15ê Tebaxê kû digotin şervan ji çiyar "daneketine" yek li dûv yekê li her cihî kû şervanên HRK darbe li kolonyalîstan xistin, bi rastî jî jilayê yên kû HRK nasnekdikirin tişteki şaşitîyê bû. Lêbelê, dana erda helikoptere dinav gel da şahîyeke mezin pêkanî.

operasyonan tişteki bidest ne anîne. Herçend kolonyalist jibo tîkçûna xweyî maddî-manewî kû beramberî kiryanan ketinê labibin, rojnamevaniya burjuwa rojnamên laperê wan ji salox, nivîsîn û wêneyên daraw belav dikî jî, ji derbên kû yek li dûv yekê dixun jî diyar dibî kû pêwendîya wanan bi rastîyê ra tunin. Bitaybetî paşî biserdegirtinên Eruh û Şemzînan, di demeke kû digotin "me hemû girtin, em hesap dipirsîn, mehmecik wekî gure", bigiştî tune kirine mifrezeyeke dijmin, beramberî gelê me û rayagiştî ya cihan kolonyalist kêmkî xistiye. Hêza politîkî kiryanan, rê vekiriye kû kolonyalist ta endazeyeke girîng bi siyasî zîyanê bibînin, bi operasyonên xwe, gef û îşkencên xwe ve; cureta wan kû bê aman dimeşîne ser şoreşgeran, niştimanperweran û gelê me şikandiye.

DERÎYÊ ZÎMANÎ

Amadekar Cankurd

1) Deng û birê dengî

“Homêr û Nazê”

Homêr û Nazê ji gundê Jarê ne.
Homêr kurê Simo ye û Nazê dota Xatê ye.
Homêr pismamê Nazê ye û Nazê dotmama Homêre.
Ewan hev re diçin dibistanê.
Bavê Homêr û diya Nazê girtine.
Gelek kesên gundê wan ji mal revîne.
Ewan tev Kurdin û ji Kurdistanê re dixebitin.
Xebata wan ji bo serxwebûnê ye.
Hinek xurtên gund şoreşvanin, pêşmerge ne.
Nazê ji Homêr pirsir:

- Homêr! Kîne pêşmerge?
- Homêr bersiv da Nazê:
- Pêşmerge rûmeta Kurdistanin.
- Ma emê kîngê bibin pêşmerge?
- Nazo!
- Çi...?!
- Tu çend saliyî?!...

Homêr û Nazê, wilo, li ser rêya dibistanê hev re dipeyivin.

Gava em van gotinan bixînin, emê bibînin, ku her şorek (wêjeyek) ji deng û birên dengî pêkhatiye, wek:

A)			
Homêr	Ji	Ho/mêr	Her wêjeyek ji du bir dengî ye.
Nazê	Ji	Na/Zê	
Jarê	Ji	Ja/rê	
Hevre	Ji	Hev/re	

B)			
Dibistan	Ji	Di/bis/tan	Her wêjeyek ji sê bir dengî ye.
Kurdistan	Ji	Kur/dis/tan	
Pêşmerge	Ji	Pêş/mer/ge	
Serxwebûn	Ji	Ser/xwe/bûn	

C)			
Ci, Tu, Em, Ji, Gund, Çend			Her wêjeyek ji birekî dengî ye.
Wan, Kur, Dot, Bo, ne, in..			

Lê, di Kurdî de, piraniya şoran ji du, sê birên dengî ne.

Çar dengî:

Daxweyani	Ji	Da/xwe/ya/nî
Bazarvani	Ji	Ba/zar/va/nî

Pênc dengî wek:

Sermiyandari	Ji	Ser/mi/yan/da/rî
--------------	----	------------------

Pir dengî wek:

Niştimanperwerî	Ji	Niş/tî/man/per/we/rî
Serfirazixwaz	Ji	Ser/fî/ra/zî/xwaz
Kevneperestî	Ji	Kev/ne/pe/res/tî

Gava em li van şor û gotinan binêrin, emê bibînin, ku her birekî dengî ji tîpek dengdare (Dengî ye):

a e ê i î u û o

Wek: Ho Mêr, Na zê, Ja rê, Hev re
Di bis tan, Çend, Gund,
Kur dis tan, Ta ris tan. . .

û nazikiya zimanê bi wan pirtikên dengî pêkhatiye..
Di helbestê de naskirin û hejmartina pirtikên dengî
pêwiste ji bo pîvana helbestê, wek:

Pirozî tu cejna dila
Cejna biwêj û bulbula
Xweşî te dayî bendiya
Geş bûn bi te van sorgula

...

Ger em birên, emê bibînin, ku di her rêzîkek (Xanek) helbestê de, 8 pirtik (bir) dengî hene:

Pî ro zî tu cej na di la
1 2 3 4 5 6 7 8

û bi rêya van birên dengî, em dikarin helbestên xweşik û pîvayî çêbikin. . .

û dema xatirê we, heya careke dî. . .

العملية الجديدة كتبتة لدروس النضال السابقة ستكون حركة ثورية ناجحة ومنتصرة ولا شك .

ان عملياتنا الثورية والتي نشأت كدفاع عملي مشروع عن القضية المشرقة والحقة نجحت بشكل عام في خلق وضع جديد وهام على المستوى السياسي والعملي ، ابرزت على أساسه لكل من الرأي العام العالمي والوطني ، عدم شرعية الاستعمار الفاشي ودالة قضية التحرر الوطني لشعبنا ، وهذا النشاط العملي بدأت جماهير الشعب تستيقظ وتعي يوم بعد يوم أهمية النضال والعمل الثوري بشكل متزايد وأخذت تخرج نفسها في خضم النضال بكل قواها وتحتضن القضية التحررية لشعبنا . ان المستقبل سيتحدد ولا شك بهذه التطورات وسيحطم نضال شعبنا التحرري الاستعمار الفاشي التركي .

الموت للاستعمار الفاشي التركي
يحيا النضال التحرري الوطني الكوردستاني

١٥ / تشرين الثاني ١٩٨٤

قوات تحرير كوردستان ( )
مكتب الاعلام

والممارسات ، وهو اليم يضع جماهير شعبنا تحت رقابة عسكرية وسياسية بشكل أكبر من ذي قبل ، كما يحاول توسيع شبكة العمالة والجاسوسية للحيلولة دون توحدة في اطار التحرر الوطني عن طريق نشر التشردم وتسخير الرجعيين كما يحاول استنزاف طاقته بخلق الاقتتال الداخلي في صفوفه وتهجيرهم من أرضه واقتلاعه من ترابه وأرضه وحقله وحجارة وطنه وذلك عن طريق تفريغ القرى والقصبات .

وأمام كل هذا يجب ان نكون حذرين للأعباء الاستعمار الفاشي لنفشل الأعباء ومخططاته . واننا كفوات للتحرير سنجاهد ونعمل بالصبر والعزم في هذا الطريق ، ومن هنا ندعو القوى التي تخدم الاستعمار وتضيق الشعب والنضال الثوري ان ترى موقفها السلبي قبل ان ترتكب حماقات وجرائم أكثر ضد الشعب وأن تصطف في صفوف الشعب على طريق النضال التحرري كما نتوجه الى جماهير شعبنا لأن تقف ضد مطالب الاستعمار وتقاصها وأن ترفض السلاح والمهام الأخرى التي يفرضها المستعمار الفاشي ، وندعو شعبنا الى ان يمتنع عن ترك أرضه ووطنه وأن يقام حتى آخر رمق مهما كانت ممارسات الاستعمار الفاشي . كما ندعو جماهيرنا لانهماء المضاديات العشائرية والقبلية المملحة ومشاكل النار التي يغذيها ويبث فيها الروح الاستعمار الفاشي ، وأن يتحدوا ويسخروا كل قوتهم في سبيل هذه القضية المقدسة لتحقيق النصر ، فالوقوف الى جانب النضال التحرري الوطني يقتضي مجابهة التشردم الداخلي في صفوف الشعب .

لقد أعطت عملياتنا الثورية نتائجها الصحيحة وقد ثبت هذا بكل وضوح خلال الأشهر الثلاثة المنصرمة والتي شهدت نشاط عملياتنا العسكرية ، وقد كانت هذه العملية أطول وأقوى مجابهة ضد الفاشية منذ أوسع أعوام هذا عن تصاعد وتيرة المقاومة الثورية في السجون ، فانهارت بذلك اسطورة البرجوازية الصغيرة التي كانت تزعم أن فاشية ١٢ ايلول قوة لا تقام ، قادرة على كل شيء . وأضحى المقاومة القوة المتراكمة ضد الفاشية والاستعمار في كل من كوردستان وتركيا ، الطاقة الكامنة الغزيرة للمعارضة والتي ستتصاعد الى مستوى النضال العملي سريعاً وهكذا نرى أن النضال التحرري الوطني في كوردستان ونضال الثورة الديمقراطية في تركيا سيعيشان تطاعداً وتطوراً جديداً في المرحلة القادمة على هذا الطريق .

لقد أثارت عملياتنا الثورية بوضوح الى خط النضال الثوري الحقيقي ، النضال العملي في كوردستان وتركيا وحطمت كل المفاهيم الاصلاحية والتصفوية والسلبية التي لا ترى دحر النضال الفاشي والبرجوازي بل التعايش في ظله . كما حطمت الجهود التصفوية والمؤامرة المحرصة التي تحيكها الامبريالية والفاشية دائماً على الحركات الثورية . وقد اتضح بعد الآن بالصراحة العملية لكل ثوري ووطني يريد ان يتاضل في أي طريق يجب ان يسير وما الذي ينبغي عليه القيام به في العمل الذي يقوم به في أي مكان وكيف يجب ان يكون . ان النضال الذي خضناه في الفترة المنصرمة أصبح خبرة جديدة كشط ثوري عملي ، كما تتخفى عن هذا النضال دروس عملية لا تتدرق قبتها .

ان التنفيذ العملي للخط الثوري بتكتيكات سليمة لتطور اسلوب العمل وتحديد أشكال النضال والتنظيم الصحيح وتطبيق ذلك على المستوى العملي ، وحل مسائل التنظيم بمختلف مستوياتها وانجاح تنظيم جماهير الشعب بشكل صحيح - باختصار لتطوير النشاط التنظيمي - قد بين الأساليب والطرق الثورية الصحيحة والملائمة للظروف . يعتبر هذا الأمر بالغ الأهمية بالنسبة للمناضلين الذين يريدون خوض النضال الثوري . ان الحركة الثورية التي تستوحي الدروس

من الدناءة ، فهذه الدرجة أصبح هؤلاء السادة ضد مصالح شعبنا والنضال التحرري .

فعلى الرأى العام التقدمي أن يعرف هؤلاء الخدم ، فقد عرف شعبنا وشكل جيد الوجه الحقيقي لهؤلاء ، وسوف يقضي عليهم بنفسه التي وهبها لنضال التحرر الوطني .

وعلى هؤلاء الأسياد أصحاب التواقيع أن يقيموا وضعهم جيدا فقبل الآن ومنذ خمس عشرة سنة أو أكثر كان من الممكن اخضاع الشعب بتسمية طلبات التوظيف ذات المراتب العالية التي يمنحها الاستعمار - بأسماء ثورية ، أما الآن فقد أصبح ذلك غير ممكن . قبل خمس عشرة أو عشرين سنة كان من الممكن أن يقيم البعض بالعمالة ويبيع قضية الشعب باسم اليسار ، أما الآن فإن ذلك مستحيل ، فالشعب الكورد ستاني اليوم قادر على الدفاع عن مصالحه أو على أقل تقدير على تحطيم تجارة السياسة بعد أن رأى مصالحه في قيادة حزب العمال الكورد ستاني . ومن هذه الزاوية غدا لزاما على المتحدثين عن الشعب الكورد ستاني وحول قضيتهم التحررية أن يكونوا حذرين وأن يسمع كل منهم أذنيه ما يخرج منه ، وأن يقيس بدقة ما يقول ويفعل ، فقد جاء وقت هذا وعلى زمن ذلك . لقد أخذت عملياتنا الثورية صداها في أوساط الرأى العام العالمي ، و

البشرية التقدمية ، كما بدأت القوى الديمقراطية في أرجاء العالم أجمع تتحدث عن قضايا النضال التحرري الوطني التي تتطور في كورد ستان ، وتعترف الرأى العام بالوجه الحقيقي للاستعمار الفاشي التركي وتبين بوضوح أكبر عدالة قضية الشعب الكورد ستاني وأصراره على متابعة النضال في سبيل قضيتهم .

فعلاقات الصداقة بين شعبنا وشعوب العالم والقائمة على اسس حرة ومتينة ستتطور وتتعمق مع تطور هذا النضال الذي يلقي من شعوب العالم تأييدا وترحيبا كبيرا .

لقد وجدت عملياتنا الثورية صدى كبيرا على الصعيد العالمي كما هو حالها على الصعيد الوطني ، على عكس أقوال تجار السياسة الذين يتشدقون بالتحرر الكورد ستاني ، فقد لاقت عملياتنا ترحيبا وحماضا كبيرين من قبل شعبنا لدرجة عاشت فيها جماهير الشعب هيجان الفخر والعزة الشيء الذي يشاقق اليه شعبنا منذ سنين طويلة .

ان الغالبية العظمى من الجماهير صاحبت عملياتنا الثورية بعملياتها وقد أظهرت بذلك رغبتها في تسخير أبنائها الأقوياء للنضال وقد أظهرت ذلك بشكل واضح من خلال الدعم المادي والمعنوي للنضال الثوري و مصاحبتها لقوات التحرير ، مرة أخرى أصبحت الحقيقة التالية من الحقائق الثابتة " اذا لم نحظى بدعم شعبنا لن نكون قادرين على التقدم ولو خطوة واحدة " .

من الطبيعي أن الممارسات الوحشية والبربرية للفاشيين والعبودية الاستعمارية التي دامت مئات السنين قد خلقت شعورا بالخوف والهلع العميقين في نفوس جماهير الشعب ، لكن استطاع التخلص من هذه الآثار بأسرع ما كان متوقعا ، وهو اليوم يواجه أكثر فائز لقضية التحرر ومصاحبتها فجماهير الشعب تظهر في كل مناسبة أنها ستكاتف النضال التحرري الوطني وستقف بكل شجاعة وقوة ضد الاستعمار الفاشي .

ان العدو والاستعماري وهو الذي يعني هذا الأمر جيدا يهاجم اليوم الشعب الكورد ستاني بكل وحشية محاولا إبعادنا عن النضال بشتى الأساليب

صباحا ، وأتارتها بالقنابل المضيفة ليلا عدا عن بناء مئات المخافر الحدودية الجديدة . ويهيئ نفسه الآن - الاستعمار التركي - لتفريغ مناطق استراتيجية في جميع أرجاء كورد ستان ليصار تهجيرها الى مناطق عسكرية ممتدة بالإضافة لتهجير قسم من القرويين وجمع القسم الآخر في قرى كبرى وفي مناطق ملائمة لتسهيل السيطرة عليها وهو المشروع المعروف باسم (القرى الاستراتيجية) . لقد نفذت تركيا الكمالية والبنطاغون الأمريكي الكثير من المشاريع المشابهة في الماضي وقد أصبحت اليوم مشاريع أثرية . لقد كان لنجاح هذه المشاريع في الماضي خصوصية تتمثل في تخلف البنى الاجتماعية يومذاك ، إلا أن الشعوب المظلومة في العالم نجحت بتحطيم العشرات من هذه المشاريع الوحشية ولن يكون مصير هذه المشاريع الموروثة عن " الأجداد " والاستعمار الألفشل النزيح فالشعب الكردى سينجح بالتأكيد في كسب النصر وتحطيم كل المشاريع الرجعية بفضل ما يتمتع به من علم ثوري ورؤية معاصرة .

ان العمليات الثورية والتي طورت المقاومة الثورية لم تكن أهدافها منحصرة في خلخلة أركان الاستعمار الفاشي فحسب ، بل بالإضافة لذلك جعلت الاستعمار الفاشي وملائمه مهما اختلفت أسماهم يتصبون عرقا باردا كما ضربت وشكل ميت كل مفاهيم التواطؤ والاستسلام والاصلاحية والسلبية واليمينية وذلك بخلق ظروف النضال الثوري . وعلى أغلب الظن أن اليساريين المزيفين وتأثير من ريشة الموت التي تتابعهم استطاعوا أن يصفوا عملياتنا الثورية وحتى قبل معرفة مضمونها بـ " المؤامرة " فالسياسيين المفوهين في كورد ستان الذين يصفون أنفسهم بالثورية والوطنية من بعض المحامين والكتاب وأنصاف الأقوات سارعوا الى مؤامرة النظام الفاشي بموت ضباط وصف ضباط جيشه حتى قبل أن يصرح ايقرن بموتهم ، وذلك بإعلانهم معاداة العمليات الثورية عند زيارتهم لاحدى المؤسسات التركية في احدى المراكز الأوربية .

ان القوى السياسية التي أفلقت راحتها بعملياتنا الثورية واستقبلت هذه العمليات بدعوى هلع شديد من هذا الشيء الذي أظهرته تعليقاتهم اللامسؤولة كـ " لم يحن الوقت بعد " ، " استعجلتم الأمر " ، " هدمتم البيت على رؤوسنا " . ان هذه القوى لم تكن لتقول ذلك لولا قناعتها بأنها لن تستطيع الاتجار بالسياسة بعد وهم لذلك وقفوا موقفا معاديا للنضال الثوري بشكل جنوني .

وتندما نعمل لتوجيه ضربة ضد العدو والفاشي بقدر استطاعتنا وتطور نضال التحرر الوطني لشعبنا قليلا رغم الصعوبات الجمة وتتصدى لمختلف أنواع الصعوبات تنزع في الخلف بيانات مصدرها أوروبا ، فبقدر ما وصل لأيدنا من هذه البيانات هناك بيان يحمل توقيع خمس منظمات هي " الحزب الاشتراكي كورد ستان تركيا ، كوك ، حزب طليعة عمال كورد ستان ، تكوشين ، روزكاري " يظهر فيه حزب العمال الكورد ستاني كاتظم اربابها بي مخامر

حتى المؤامرة " ويطالب هذا البيان من شعبنا والرأى العام العالمي التقدمي على قطع علاقتها مع حزبنا ، أما البعض ممن هم قوة خلف الستار في كتابة مثل هذه البيانات فانهم عندما يجدون مشل هذه البيادق " الجيدة " والتي يحركونها الى الأماكن التي يرغبون بتشجيعهم لمتابعة محاربتهم لحزب العمال الكورد ستاني ، جاهد في اخفاء أنفسهم خلف هذه البيادق ، لقد قيل ان رؤية هذا اليوم مكتوب في القدر . فحسب زعمهم لا يعتبر الجلوس في أحضان رأس المال في استوكهولم وانتظار عودة أيام الأجويد وينزو مؤامرة بل على العكس من ذلك يعتبرون خوض حرب ضد العدو والاستعماري الفاشي على أرض كورد ستان بشجاعة وإيمان وتقديم التضحيات الكثيرة عبر شلال من الدم الظاهر وحمل الأرواح على الأثف هي المؤامرة . لقد وصل الأمر بالأسياذ - كما هو واضح - الى هذا المستوى

وحدات الجيش التركي الى الخنادق وخلف أكياس الرمل ووصل بهم الأمر الى سد ثغوب الأبواب وترك الحراسة ليلاً . وقد بدأت جنرالات النازي والولايات المتحدة (USA) بالتقاطر الى تركيا منذ ١٦ آب ١٩٨٤ احضرت أطراف الامبريالية جميعاً من الديمقراطيين حتى الفاشيست وقد تحدثت هذه الأطراف بشكل مكثف عن " أهمية الدور التركي من أجل العالم الغربي وحول ضرورة تسليح الجيش التركي بأسلحة حديثة ، كما انشروا من المديح بالنظام الفاشي " كنموذج مثالي لاعادة الديمقراطية " كل ذلك أظهر بشكل واضح من هي القوى المستهدفة من قبل نضال التحرر الوطني الكوردستاني ، كما أظهرت أيضاً مختلف أطراف الحلف الامبريالي تجاه شعبنا .

لقد جعل الاستعمار الفاشي من حربه التي يشنها ضد شعبنا محورا لجميع سياسته ، فكما أن سياسته الداخلية تسج على هذا المنوال ، فان سياسته الخارجية هي أيضاً كذلك ، فهو انتي " يتوسل ويمسك باعطاء تنازلات كثيرة لسوريا وايران والعراق وكل القوى الاشتراكية حيناً من الوقت ويتهم ويهدد في حين آخر كل هذه القوى ، فقد ألقى المسؤولية بشكل علني على الأنظمة المجاورة والقوى الاشتراكية بقوله : " ان الحوادث مدعومة من الخارج والأنصار يتدربون خلف الحدود " وقد ذاع صيت مقولة " النضال ضد الارهاب الدولي على الصعيد العالمي وكرجعة لهذه المقولة قام دبلوماسي النظام الفاشي بجولات مكوكية الى الرياض والقاهرة وبغداد وطهران ، كما قام النظام التركي والعراقي بالتخطيط المشترك لمشروع مكافحة الشعب الكوردي ووجدوا قواتهم من أجل ذلك . لقد أطلق الفاشيون الأتراك تهديدات صريحة باحتلال اجزاء أخرى من كردستان بهذا الشكل بينما أهدافهم التوسعية ، كما حاولوا ارهاب شعبنا في اجزاء أخرى .

لقد أجبرت عمليات الثورة قوى عديدة على أن تخطو خطوات جديدة وأن تتجه لاشكال جديدة في علاقاتها السياسية ، كما أجبر الاستعمار الفاشي أمام عمليات الثورة على طرح مناقشة مشكلة وجوده في كردستان بشكل علني ، الاستعمار الفاشي التركي يضع اليوم حيز التنفيذ القوانين التي صدرت عام ١٩٢٥م للقضاء على العصيان المسلح في كردستان لجعلها تحت الاستعمار العسكري ، وهكذا نجد أن المستعمرين ، اليوم ، قد رجعوا الى بداياتهم .

فقبل انقضاء ستة أشهر على تشكيل الحكومة بدأت أزمة حكومية أخرى انبثق عنها موضوع حكومة جديدة والمجلس التركي ذو المائة والخمسين سنة والذي استس على مبداء وضع عشرات الشعوب تحت هيمنته ، بدأ يناقش مسألة وجوده دامت هذه القضية الى الناس بشكل علني ، كما أجبر أمام عمليات الثورة على دراسة وصفه وتطبيق أساليب جديدة في الحرب ، والجيش التركي يعاني من عجز طارح ان أن الجنود الخاضعين لأمر الضباط الفاشيين لا يريدون اطلاق النصار على القوات الثورية والشعب ، لذلك يحاول النظام الفاشي تنظيم وحدات مدرية بشكل خاص . كما يحاول تشكيل عمليات مأجورة للقيام بما عجز الجيش عن القيام به ويحاول من جهة أخرى تنظيم وتسليح مجموعات من الخمسة والرجعيين والفاشيين في كردستان وهو يحاول اليوم تجاوز عجزه بالقضاء على القتال على القرويين بترك خمسة أو عشرين دق عند مختار كل قرية ، وهكذا يحاول تحويل المعركة الدائرة معه الى اقتتال داخلي في كردستان ، كما عاد الى تنفيذ عمليات التهجير من جديد تحت يافطة (الاسكان الاجباري) وهو يشرع اليوم بتفريغ عشرات الكيلومترات المجاورة للحدود العراقية والایرانية والسورية لتشكيل مناطق عسكرية منقوعة بملغومة بالاضافة الى تلغيم الممرات والطرق . كما يشدد من مراقبة الحدود بواسطة الطائرات والمهليوكوترات

كما طويلاً بالامتناع عن الاعمال الاجرامية ضد الشعب ، وقد استسلم جراً ذلك العشرات من الجواسيس لقوات التحرير الثورية وقطعوا وهذا بالامتناع عن ممارسة اعمال المعاملة للاستعمار .

لقد قامت قوات التحرير بجميع هذه النشاطات وبها فتحت طريقاً جديداً للتعاقد الثوري في كردستان وتركيا ولن تكون التطورات بعد الآن الا في هذا المجرى . ان عملياتنا الثورية مازالت مستمرة وستتطور ريفقات جديدة لتطوير عملية المقاومة الثورية وهذه المقاومة التي هزت كيان الاستعمار الفاشي جدياً وأفشلت مؤامراته وأعيبه متعددة الوجوه فأسقطت بذلك اقتنعه فخيبت بذلك آمال المستعمرين وكشفت عن نواياهم امام الرأى العام العالمي والكوردي ، هذه النوايا الرجعية وغير المعاصرة عدوة البشرية ، فكانت ضربة قوية ادخلت الاستعمار في العجز .

لقد زارت الهيئة المؤلفة من نصف الحكومة الهزيلة - خلال الفترة التي استمرت فيها العمليات الثورية - الأماكن التي شهدت عمليات مكثفة ومن بعدها جاء رأس الجيش التركي ورئيس العصابة الفاشية ايغن ، ثم تبعه توركوت اوزال رأس الحكومة الهشة ومن ثم رئيس الجيش التركي الفاشي مرة أخرى بأدوار مكوكية متكررة أموا فيها معظم الأماكن التي اكتنفها العمليات الثورية . ان افراد هذه الجوقة بالذات هم الذين خططوا للحرب الاستعمارية الفاشية ضد العمليات الثورية في كردستان وقد كشفوا من خلال تصريحاتهم وخطبتهم " العصا " عن طبيعتهم الاجرامية كلهم تحدثوا عن الخراب والحرق والاعدامات والسجون وأسهبوا في الكلام عن التتريك و افصحوا عن آرائهم حول أساليب الحرب الاستعمارية كما تحدثوا طويلاً عن (اعطاء الدرس للان في اقصر وقت للأشقياء) لكنهم غادروا كردستان بخيبة وحقد مشين بعد أن لمسوا صلابة العمليات الثورية ودة فعل جماهير الشعب على تقولاتهم .

لقد عادوا يملؤهم شعور العجز دون تحقيق آمالهم وطموحاتهم وقد بدا ذلك مشخفاً في وضع الفاشي ايغن ، فقد قدم رئيس العصابة الفاشية الى كردستان بحقد وأمل وخوف شديد ولم يحقق الكثير من بنود برنامج زيارته فقد تحدثت عن الاعدامات وصرخ بشدة كخطيد اس على ذيله ، وفي خطابه الاخير في " قارص " بلمر فهمه للموقف بقوله :

(في الحقيقة لا يوجد شيء جدي ، هناك أمور بسيطة) وكم يبدو عجزه جلياً في تسويع اعماله خلال اسبوع في كردستان ، اكانت للاشي ؟ .

ان وحدات الجيش الفاشي التي عاشت في حالة ذعر وهلع شديد في جراً تعاقد العمليات الثورية - اجبرت على اخلاء عدة من أطقمها وتجمعاتها ليعاد تجميعها من جديد في مراكز أكبر تقاديا لهجمات الثوار الوطنيين كما قامت وحدات من الجيش الفاشي تضم عشرات الآلاف من الجنود باحتلال أماكن استراتيجية ومن ثم زحفت الى المنطقة محاولة تطوير الحرب الاستعمارية ضد شعبنا يشن المزيد من العمليات القذرة ، فقد اقتحمت جنسود الجيش الفاشي القرى وقاموا بتعذيب جماهير الشعب في الساحات و بأساليب متنوعة وبتكررة قتلوا نتيجة هذه الممارسات على امتداد ثلاثة اشهر كانت واضحة الفشل ويبدو هذا جلياً للعيان من خلال تصريحاتهم بالذات . ان البربرية والوحشية لم توقف شعبنا الكوردستاني ، بل على العكس من ذلك جعلته مكافحاً ، فالقوات الثورية افشلت كل الهجمات الفاشية والمقابل طورت عملياتها وجعلتها مستمرة . فكانت النتيجة دفع

الاستعمار الفاشي يترج أثر

تطور نضال شعبنا التحرري الوطني

لقد سجل نضال التحرر الوطني الكردستاني - المستمر ببسالة تحت قيادة حزب العمال الكردستاني (PKK) - رغم العقبات الكبيرة - تطورات هامة عشنا مرحلة النضال القوي الذي هز أركان الاستعمار التركي . فكما هو معلوم ، بدأت الطليعة الثورية المسؤولة (PKK) والتي اختارها الشعب عملياتها الثورية ، بعد أن استكملت التحضيرات النظرية والسياسية والعملية تحت شعار - نحو نضال أقوى لتطوير المقاومة الثورية ضد الارهاب الفاشي - وذلك منذ ثلاث أشهر خلت . في حين كانت البرجوازية الصغيرة الرعناء - التي تمارس مهملاتاتها تحت قناع الثورية - تناقش وجود أو عدم وجود ظروف مؤاتية للنضال في كردستان وكانت قد توصلت مسبقا الى نتيجة مفادها انعدام الظروف المناسبة للنضال . لقد سجلت عملية المقاومة الثورية تطورات ناجحة ، أسفرت - منذ الآن - عن نتائج سياسية وعملية هامة . فقوات التحرير - التي قامت بعملياتها هذه في اطار المقاومة الثورية المتصاعدة - وجهت للاستعمار الفاشي ضربات قاسية وأصبحت القوة التي تشدها جماهير الشعب ، ففي الفترة الماضية نفذت العمليات التالية :

١- في ١٥ آب ١٩٨٤ - وكما أعلننا عن ذلك من قبل - تم تنفيذ العديد من العمليات الناجحة بهدف عرض القوة الثورية وقد استمرت لساعات عديدة حيث قامت بها في (أرو) وحدة ١٢١ آذار للدعاية ، وفي شمدنلي وحدة ١٤ تموز للدعاية .

٢- في ٢٢ آب ١٩٨٤ قتل جنديان كوياندوس أحدهما مساعد ، جراً - اشتباك وقع بين القوات الوطنية ووحدات من الجيش الفاشي تقوم بعمليات التشييط في (يوكسكوكا) وقد جرح وطني أثناء الاشتباك استطاع خرق الطوق الذي فرضه العدو .

٣- في ١٨ أيلول ١٩٨٤ لجأ جندي بسلام الى قوات التحرير ، كان قد هرب من مخفر قرية "ساوا" التابعة لـ "يوكسكوكا" ، كما فر العديد من الجنود من الوحدات المنتسبين لها في "بيت الشباب" و "شراق" و "٢٠ أرو" ، كما أقيمت مئات الضباط وصف الضباط ، حيث يسود وحدات الجيش الفاشي قلق واضطراب حاد .

٤- في ١٢ أيلول ١٩٨٤ نصبت مجموعة الشهيد "جمعة تاق" كميناً قرب قرية "بوس" التابعة لولاية هكاري لمعاينة العميل نوزات جيفجي وقد شيعه المستعمرون الفاشيون بمراسم عسكرية .

٥- في ١٩ أيلول ١٩٨٤ عاقبت مجموعة الشهيد "سعيد" العميل عسكرياً في مركز قضا "جوقورجا" حيث نال جزاءه العادل .

٦- في ٢٣ أيلول ١٩٨٤ وفي اشتباك قرب قرية "سيان" التابعة لأرو بين الثوار ومطابة عميلة شكلتها مختار وأمام القرية حيث أصيب أمام القرية بجرح بالغة واستشهد نوري .

٧- في ١ تشرين الأول ١٩٨٤ نصبت مجموعة الشهيد "فرهاد نورطاي" كميناً قرب شمدنلي لدورية عائدة من عمليات التشييط ، وقد تم تدمير ناقلة عسكرية وقعت في الكمين وشكل عام قتل ثلاثة عسكريين أحدهم برتبة مساعد أول وجندي جراً - الحادث ، وقد تم اعتقال الجنود الذين لم يشتركوا في المعركة وهربوا من مكان الحادث وذلك على أيدي الضباط الفاشيين .

ومن الجدير بالذكر أن العملية نفذت في مساء اليوم الذي وصل فيه

الجلاد الفاشي الى شمدنلي ، حيث أمم في العملية بندقيتان ج - ٣ (G 3) و ٦ خزانات ج - ٣ و ١٠١ طلقة وسندس وأوتوماتيكي (Gp 75) مع ثلاث مخازن و ٩٠ طلقة له ، كما أمم منظار وحرثان و خيمة واحدة وأشيا أخرى .

٨- في ٩ تشرين الأول ١٩٨٤ أسرنا دورية مخفر "شوكا" التابعة لقضا "جوقورجا" في عملية مشتركة نفذتها كل من مجموعة الشهيد "جمعة تاق" والشهيد "سعيد" حيث تم تحرير الدورية المولفة من سبعة جنود من أسلحتهم كما سلموا بيان قوات تحرير كردستان وأقيمت عليهم كلمة أعلنوا فيها أننا لانريد أن نقتلهم كما دعوا للالتحاق بقوات التحرير وطالبوا بأن لا يمارسوا الضغوطات على الشعب وأن لا يطلقوا النار على الثوار ومن ثم أطلق سراحهم . وقد أمم في هذه العملية المعتاد التالي ٧ بنادق (G 3) وواحد وثلاثين مخزناً (G 3) كذلك (٥١٤) طلقة و ٧ جعبات وخوذتان وحرث ومطربة ماء .

٩- في ٩ تشرين الأول ١٩٨٤ نصب كمين على طريق "بيت الشباب" من قبل مجموعة الشهيد "صالح كندال" حيث تم تصفية قائد سرية "بيت الشباب" وهو برتبة نقيب بعد أن وقع في الكمين .

١٠- في نفس التاريخ السابق ٩ تشرين الأول ١٩٨٤ قتل ثانية جنود في معركة اندلعت بين وحدات من الجيش الفاشي تقوم بعمليات التشييط وقوى وطنية من مؤيدي حزبنا وتوجيهه وذلك بين "جوقورجا" و "هكاري" كما أصيب جنديان بجروح بليغة .

١١- في ١٠ تشرين الأول ١٩٨٤ تم تصفية الاقطاعي العميل خالد العمر من قبل القوميين الوطنيين مؤيدي حزبنا قرب قرية "سيكارا" التابعة لقضا "أولودرا" .

١٢- في ٢٤ / ١٠ / ١٩٨٤ هاجمت كل من مجموعتي الشهيد "أحمد قوت" والشهيد "صالح كندال" بعملية مشتركة مخفر قرية "كوندكي" التابعة لقضا "شراق" حيث قتل أربعة جنود وجرح اثناعشر جندي آخر خلال المعركة التي دارت هناك وقد أمم في هذه العملية ٣ بنادق (G 3) مع كامل تجهيزاتها وقد استشهد لنا "الرفيق موسى" الذي أظهر مقاومة بطولية نادرة ، كما جرح أحد مقاتلينا .

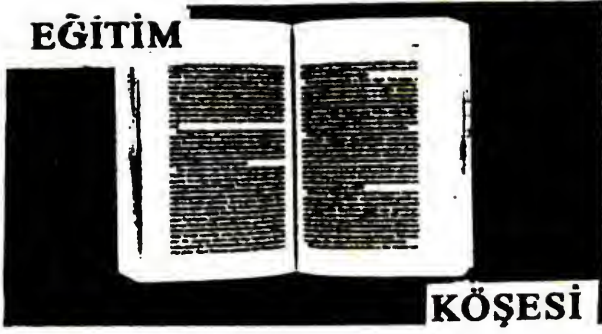
١٣- في الفترة المنصرمة نظمت مظاهرة في قضا "شيران" التابعة لولاية "سيرت" من قبل مجموعة "الشهيد عبد القادر شيكجو" وزع فيها بيانات على الجماهير وألصقت الاعلانات الثورية على الجدران . وقد تدخل جنود الاستعمار وقع اشتباك بين قواتنا وقوات الاستعمار الفاشي في حين تم تصفية جاسوسين في نفس المكان .

١٤- كما نظمت العديد من المظاهرات في مراكز "وان" و "هكاري" و "باشركلا" التابعة لـ "بيليس" من قبل وحدة "١٨ آذار للدعاية" وزعت فيها البيانات وألصقت الملصقات وحرق سيارة قائمقام ، كما تم تصفية ثلاثة جواسيس في مركز ولاية "وان" .

١٥- كما جرت في الفترة المنصرمة ذاتها عدة معارك بين قوات التحرير الثورية ووحدات من الجيش الاستعماري الفاشي في "آدي يمان" و "بنكل" و "شانغيا" التابعة لولاية "ارزم" وفي عدة أماكن أخرى لم نصلنا معلومات مفصلة عنها بعد .

١٦- كما تم تنظيم عدد كبير من الاجتماعات الدعائية على صعيد كردستان في مئات القرى ، حيث تم تنوير جماهير الشعب وتخليصها بالوعي الوطني الثوري وأندر عدد كبير من الجواسيس لترك أعمال الجاسوسية المشينة

KÖŞESİ

Yerli küçük burjuvazinin bir bölümünün halk kitlesi ile özdeşleştirilmesinin temel bir öngereği vardır. Emperyalist egemenliğin yıkıcı eylemi karşısında kitlelerin sömürgeci güçten ayrı ve farklı olan kişiliklerini muhafaza etmeleri. Dolayısı ile bu muhafazanın hangi durumlarda kabil olduğunu; neden, ne zaman ve egemenlik altındaki toplumun hangi düzeyinde kişiliğin kaybı ya da yokluğu sorununun ortaya çıktığını saptamak boşuna bir zahmet olmayacaktır. Ve bunun sonucu olarak da sömürgeci gücünden ayrı ve farklı bir kişiliği, bağımsızlık öncesi hareket çerçevesi içinde, yeniden vurgulamak zorunlu hale gelecektir.

Bir bireyin ya da bir özel halk grubunun kişiliği bu birey ya da grubun iradeleri dışında bir bio-sosyolojik faktördür, ancak başka birey ya da gruplara nazaran ele alındığı zaman bir anlam ifade eder. Kişiliğin diyalektik karakteri, bir bireyin (ya da bir grubun) başka belli bireyler ile (ya da gruplar ile) aynı olabilmesi için aynı zamanda öteki bireylerden (ya da gruplardan) farklı olması gerektiği gerçeğinde yatmaktadır.

Bireysel ya da kolektif kişiliğin tanımı, bireyleri ya da grupları gelişimlerinin bir anındaki tarihsel (biyolojik ya da sosyolojik) faktörler ile tanımlayan belli sayıdaki karakteristiklerin aynı zamanda kabulü ve inkandır. Gerçekten, kişilik değişmez değildir ve bu tamamıyla kendisini tanımlayan biyolojik ve sosyolojik faktörlerin sürekli olarak değişmesinin bir sonucudur. Biyolojik ve sosyolojik olarak, içlerinde ortak veya ayırdedici özellikleri bulmak daima kabil olduğundan, birbirinin bütünüyle aynısı olan ya da birbirinden bütünüyle farklı olan iki varlık (bireysel ya da kolektif) mevcut değildir. Dolayısıyla bir varlığın kişiliği daima göreceli bir nitelik ve hatta tanımlanması söz konusu varlığın biyolojik ve sosyolojik özelliklerinin, az ya da çok katı ve titiz bir seçimini gerektirdiği için asılla değil, ayrıntılarla ilgilidir. Şunu da belirtmelidir ki, kişiliğin tanımındaki temel ikililikte, sosyolojik faktörler biyolojik faktörlerden daha çok belirleyicidir. Gerçekten, eğer biyolojik ögenin atadan soya çekimle kalan, kişiliğin varlığının ve sürüp giden gelişiminin kaçınılmaz fiziksel temeli olduğu doğru ise, sosyolojik ögenin de, ona öz ve biçim temin ederek ve bireyler arasında ve gruplar arasında anlaşmazlıklara ve uzlaşmalara yol açarak, kişiliğe objektif özü sağladığı daha az doğru değildir. Kişiliğin tam bir tanımını yapmak için, biyolojik ögenin işe katılması gereklidir, fakat bu durum sosyolojik bir benzerlik içermez, çünkü sosyolojik bakımdan bütünüyle aynı

Amilcar Cabral'ın

Son Konuşmalar Adlı Kitabının Ulusal Kurtuluş Mücadelesinde

Kişilik ve Vekar Makalesinden Alınmıştır

olan iki varlık zorunlu olarak benzer biyolojik kişiliklere sahiptirler.

Bu durum bir yandan, toplum, (insan toplumu) yaşamın ileri bir biçimi olduğundan, toplumsal şartların bireysel şartlara olan üstünlüğünü gösteriyor. Ancak öte yandan da, biyolojik ögenin asıl belirleyici olduğu orjinal kişilik ile, sosyolojik ögenin asıl belirleyici olduğu aktüel kişiliği birbirine karıştırmamanın gerekliliğini gösteriyor. Açık ki, bir varlığın (bireysel ya da kolektif) gelişiminin saptanan bir anında dikkate alınması gereken kişiliği, onun aktüel kişiliğidir ve söz konusu varlığı, yalnızca onun orjinal kişiliği temelleri üzerinde algılamak eksik, bütünü kapsamayan ve yanlış olacaktır, çünkü kişiliğin içerik ve biçimi üzerindeki sosyal şartların etkisi dışlanmış ya da kapsanmamış olacaktır.

Bireysel ya da kolektif kişiliğin biçimleniş ve gelişiminde toplumsal şartlar, söz konusu toplumun gelişim ve tarihinin ayırdedici özellikleri olan ekonomik, siyasi toplumsal ve kültürel görünüşlerinin artaya çıkardığı, objektif bir etkidir. Şayet birisi çıkar da ekonomik durumun temel olduğunu öne sürerse, bir başkası da kişiliğin bir anlamda ekonomik gerçekliğin bir ifadesi olduğunu bildirebilir. Bu gerçeklik, toplumun coğrafi bağlantısı ve gelişim çizgisi ne olursa olsun, üretici güçlerin düzeyi (insan ile doğa arasındaki ilişki) ve üretim ilişkileri (toplumdaki kişiler ve sınıflar arasındaki ilişkiler) tarafından belirlenir. Şayet kültürün toplumun maddi ve manevi şartlarının dinamik bir birleşimi olduğu ve hem insan ile doğa ve hem de toplumdaki farklı sınıflar arasındaki ilişkiyi ifade ettiği kabul edilirse, kişiliğin bireysel ve kolektif düzeyde ve ekonomik şartların ötesinde, kültürün bir ifadesi olduğu öne sürülebilir. Kültür çerçevesi içinde bir bireyin ya da grubun kişiliğini o birey ya da gruptan daha üstün bir yere oturtulmasının, onun daha üstün ilân edilmesinin sebebi de budur. Şimdi artık hepimizin bildiği gibi, herhangi bir toplumda kültürün, temel dayanağı toplumsal yapıdır. Dolayısıyla, yabancı egemenlik karşısında, bir hareket grubunun kişiliğini koruma (ya da yitirme) olasılığının, toplumsal yapısının, adı geçen egemenliğin zorlaması altında uğradığı tahribatın genişliğine bağlı olduğu sonucu çıkartılabilir.

Emperyalist egemenliğin, egemenlik altındaki halkın toplumsal yapısında-etkilerini görmek için, bağımsızlık öncesi hareketin kendisiyle uğraşmakta olduğu klasik sömürgecilik örneğine bakmak zorunludur. Bu durumda, egemenlik altındaki toplumun tarihsel gelişimi ne

olursa olsun, toplumsal yapı şu deneylere tabi tutulabilir: a) Bütünüyle yok etme, yani yerli halkın anı ya da giderek tasfiyesi ve yabancı bir halk ile yer değiştirmesi; b) kısmi yoketme, yani az ya da çok yabancı nüfusun ülkeye yerleştirilmesi; c) görünüşte koruma, yani yerli halkın genellikle yaşam araçlarından yoksun olan coğrafi bölgeler ve özel olarak ayrılmış arazilerde yaşama zorunda bırakılması ve bir yabancı nüfusun kitlesel akımlarla ülkeye gelmesi.

Afrikanlı halkın, toplumsal yapısının etnik grupların bolluğundan ileri gelen, esas olarak yatay karakteri, kültürel direncin ve kişiliğin korunma derecesinin tekdüze olmaması sonucunu doğurur. Dolayısıyla, etnik grupların kişiliklerini geniş ölçüde korumayı başardıkları yerlerde bile, en dirençli grupların etkin işgal döneminde sömürgeci güce karşı en şiddetli savaşları vermiş olanlar^(*) ya da coğrafi konumlarından dolayı yabancı varlığı ile en az ilişkide bulunanlar^(**) olduğunu gözleriz. İşaret edilmelidir ki, sömürgeci gücün etnik gruplara karşı olan tavrı, çözülemez çelişkiler yaratır: bir yandan yönetmek için bölmek ya da bölünmeleri korumak zorundadır ve bu yüzden etnik gruplar arasındaki çatışmalardan değilse bile ayrılmalardan yana davranır; öte yandan da egemenliğini devamlı kılma çabası içinde, bu grupların toplumsal yapılarını ve bunun sonucu olarak da kişiliklerini tahrip etmenin gereğini duyar. Dahası, sömürgeci işgal sırasında belirleyici bir destek sağlamış olan grupların (örneğin ülkemizdeki Fula aşireti ya da ulusu) yönetici sınıfını korumak zorundadır ki, bu, grupların kişiliklerini korumalarından yana bir politikadır.

Daha önce de belirtildiği gibi, yerli toplumsal piramitlerin (bir devlete sahip grup ya da toplumlar) düşey biçiminde kültür açısından genellikle önemli değişiklikler yoktur. Her bir tabaka ya da sınıf, grubuna bağlı fakat öteki toplumsal sınıflardan ayrı olarak kişiliğini korur. Tam tersine, sömürgeci gücün kültürel nüfuzunun kendini hissettirdiği ülkenin bazı iç kısımlarında olduğu gibi, kent merkezlerinde kişilik sorunu karmaşıktır. Toplumsal piramidin tabanı ve tepesi (yani farklı etnik gruplardan çıkmış emekçi sınıf kitlesi ve yabancı egemen sınıf) kişiliklerini korurken, kültürel bakımdan kökünden koparılmış, yabancılaşmış ya da az veya çok özümlemiş olan piramidin orta düzeyi (yerli küçük-burjuvazi) kişiliğini bulmak için sosyolojik bir savaşa girişir. Şurası da belirtilmelidir ki, -sömürgeci güç tarafından güvence altına

Devamı 11. sayfada

**HERŞEY KÜRDİSTAN İÇİN, HERŞEY ULUSAL KURTULUŞ CEPHESİ İÇİN!
HER TÎŞT JI BO KURDİSTAN! HER TÎŞT JI BO ENÎYA RÎZGARÎYA NETEWÎ!**